

περιεχόμενα

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	52
Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	53
Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	60
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	62
Οικονομικές Καταστάσεις	63
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	69
Στοιχεία και Πληροφορίες	116
Παράρτημα I: Έκθεση συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ.4 του Νόμου 3016/2002	119
Παράρτημα II: Πληροφορίες άρθρου 10 του Ν. 3401/2005	122

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2008

**Δηλώσεις Μελών Διοικητικού Συμβουλίου
Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Ν. 3556/2007**

Τα κατωτέρω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN:

1. Ανδρέας Κανελλόπουλος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Δημήτριος Παπαλεξόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος και
3. Ήλιας Πανιάρας, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ορισθείς προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο,

υπό την ανωτέρω ιδιότητά μας, δηλώνουμε με την παρούσα, ότι εξ ίσων γνωρίζουμε:

a. οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN για τη χρήση 01.01.2008 έως 31.12.2008, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο

και

B. Η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2009

Ανδρέας Κανελλόπουλος
Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου

Δημήτριος Παπαλεξόπουλος
Διευθύνων Σύμβουλος

Ηλίας Πανιάρας
Μέλος
του Διοικητικού Συμβουλίου

**Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για τη Χρήση
01.01.2008 – 31.12.2008**

Οικονομικά Στοιχεία - Πορεία Εργασιών - Σημαντικά Γεγονότα

Το 2008, ο κόσμος άλλαξε. Το ξέσπασμα της πρωτοφανούς κρίσης στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα και στην παγκόσμια οικονομία, σηματοδότησε την αλλαγή μιας ολόκληρης εποχής.

Για τον Όμιλο Τιτάν, το 2008 χαρακτηρίστηκε από μείωση των οικονομικών αποτελεσμάτων, προσαρμογή στα νέα δεδομένα και επαναπροσδιορισμό των προτεραιοτήτων.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου κατά το 2008 ανήλθε σε €1.578 εκ., παρουσιάζοντας αύξηση κατά 5,4% σε σύγκριση με το 2007. Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) υποχώρησαν κατά 11,2% στα € 380 εκ. Τα καθαρά κέρδη του Ομίλου, μετά τα δικαιώματα μειοψηφίας και την πρόβλεψη για φόρους, έφθασαν τα € 208 εκ., μειωμένα κατά 13,2%.

Με σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου θα είχε αυξηθεί κατά 7,8%, ενώ τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) θα είχαν μειωθεί κατά 10,1%.

Η συνεχιζόμενη καθίζηση της ζήτησης για δομικά υλικά στις ΗΠΑ, η μείωση για δεύτερη συνεχή χρονιά της κατανάλωσης τοιμέντου στην Ελλάδα και η εκτόξευση των τιμών των στερεών καυσίμων, άσκησαν σημαντική πίεση στην κερδοφορία του Ομίλου. Η πίεση αυτή εν μέρει μόνο αντισταθμίστηκε από τη θετική επίδραση των εξαγορών στην Αίγυπτο και στην Τουρκία και από την άνοδο της κατανάλωσης τοιμέντου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στην Αίγυπτο.

Σχετικά με τη δραματική αύξηση του κόστους των στερεών καυσίμων κατά το 2008 αξίζει να σημειωθεί ότι ο δείκτης PACE που καταγράφει την τάση των τιμών του κώκ πετρελαίου, σχεδόν διπλασιάστηκε μεταξύ του διαστήματος Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2008, πριν επανέλθει σε καθοδική τροχιά προς το τέλος του 2008. Η αύξηση αυτή του κόστους των στερεών καυσίμων επηρέασε αρνητικά την κερδοφορία του Ομίλου σε κάθε γεωγραφική περιοχή.

Στις ΗΠΑ, η αγορά κατοικίας συνέχισε το 2008 τον πτωτικό της ρυθμό, με άμεσο αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση της ζήτησης δομικών υλικών. Οι τιμές των ακινήτων σε 20 κύριες πόλεις, όπως καταγράφεται από τον δείκτη S & P /Case Shiller Composite – 20 Home Price Index, σημείωσαν πτώση 18% τον Νοέμβριο του 2008. Αυτή η τάση αντανακλά την υπερπροσφορά κατοικιών, έναντι της μειωμένης σχετικής ζήτησης. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν ότι ο ρυθμός έναρξης εργασιών ανέγερσης νέων κατοικιών μειώθηκε κατά 32% έναντι του 2007, γεγονός που οδήγησε σε κατακόρυφη πτώση της ζήτησης δομικών υλικών. Εξ άλλου, σύμφωνα με την Αμερικανική Ένωση Τοιμεντοβιομηχανιών (Portland Cement Association), η κατανάλωση τοιμέντου στις ΗΠΑ κατά το 2008 μειώθηκε κατά 15% έναντι του 2007. Στη Φλόριντα, που αντιπροσωπεύει περισσότερο από το ήμισυ των εργασιών του Ομίλου στις ΗΠΑ, η κατανάλωση τοιμέντου το 2008 μειώθηκε κατά 26% σε συνέχεια της κατά 29% μειώσης το 2007.

Το Μάιο του 2008, το Ομοσπονδιακό Εφετείο της Ατλάντα ανέτρεψε την απόφαση του Περιφερειακού Πρωτοδικείου της Νότιας Φλόριντα, που είχε διατάξει την παύση των εργασιών εξόρυξης στην περιοχή Lake Belt. Όμως, η επίπτωση της επανέναρξης των εργασιών στα αποτελέσματα της θυγατρικής μας στις ΗΠΑ υπήρξε οριακή, λόγω της πρωτοφανούς καθίζησης της ζήτησης δομικών υλικών.

Συνολικά, συμπεριλαμβανομένης και της επίδρασης των συναλλαγματικών διαφορών, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στις ΗΠΑ μειώθηκε έναντι του 2007 κατά 18,3% στα € 484 εκ. και τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) κατά 59,8% στα € 43 εκ.

Εν μέσω της γενικής αρνητικής συγκυρίας, αξιοσημείωτη ήταν η ανοδική πορεία της Separation Technologies LLC (ST), η οποία ασχολείται με την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων επεξεργασίας ιπτάμενης τέφρας. Η παγκόσμια πρωτοπόρος, «πράσινη» τεχνολογία της ST μετατρέπει την ιπτάμενη τέφρα - ένα βιομηχανικό απόβλητο που προέρχεται από την καύση άνθρακα για την παραγωγή ενέργειας - σε χρήσιμα προϊόντα. Κατά το 2008, η ST συνέχισε την επέκτασή της με την λειτουργία νέων μονάδων στη Βόρεια Αμερική και τη Μεγάλη Βρετανία και αύξησε τον κύκλο εργασιών της κατά 8,6 % φτάνοντας τα 36,2 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ.

Στην Ελλάδα, η κατανάλωση τοιμέντου εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά περίπου 7% έναντι του 2007, σημειώνοντας πτώση για δεύτερη συνεχή χρονιά. Κύρια αιτία ήταν η υποχώρηση της οικοδομικής δραστηριότητας και ως εκ τούτου της ζήτησης για δομικά υλικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο όγκος της οικοδομικής δραστηριότητας βάσει των αδειών οικοδομών μειώθηκε κατά 17% έναντι του 2007. Ο Όμιλος πάντως συνέχισε τη μακροχρόνια στρατηγική επέκτασης στην καθετοποίηση των δραστηριοτήτων του και προέβη στην απόκτηση εταιρειών ετοίμου σκυροδέματος και αδρανών υλικών, σημαντικότερη από τις οποίες ήταν η απόκτηση της Δομικής Μπετόν τον Ιανουάριο του 2008.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στην Ελλάδα, παρουσίασε μικρή αύξηση κατά 0,3% έναντι του 2007 και ανήλθε στα € 633 εκ. Η πρωτοφανής αύξηση των τιμών των στερεών και υγρών καυσίμων επηρέασαν τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) τα οποία μειώθηκαν κατά 12,9% έναντι του 2007 και ανήλθαν στα € 168 εκ.

Στη Νοτιανατολική Ευρώπη, η ισχυρή ζήτηση κυρίως στη Βουλγαρία και Σερβία καθώς και η συνεισφορά της αυξημένης παραγωγικής ικανότητας στη Βουλγαρία οδήγησαν στην αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 37% σε σύγκριση με το 2007, στα € 287 εκ. Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) αυξήθηκαν κατά 8,5% σε € 105 εκ. Η θέση του Ομίλου στην περιοχή θα ενισχυθεί περαιτέρω, όταν στις αρχές του 2010 τεθεί σε λειτουργία το νέο εργοστάσιο τοιμέντου, δυναμικότητας 1,5 εκατομμυρίου τόνων που κατασκευάζεται στην Αλβανία.

Τέλος, οι εξαγορές πρωτίστως στην Αίγυπτο και σε μικρότερο βαθμό στην Τουρκία οδήγησαν σε σημαντική βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Ανατολικής Μεσογείου. Ο κύκλος εργασιών στην Ανατολική Μεσόγειο αυξήθηκε κατά 173% έναντι του 2007 και έφτασε τα € 174 εκ. Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) αυξήθηκαν κατά 104,6% και έφτασαν τα € 64 εκ.

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, στην αύξηση της κερδοφορίας συνεισέφεραν, κυρίως, η ανοδική αγορά της Αιγύπτου και η εξαγορά, στις 6 Μαΐου 2008, του υπολοίπου 50% της αιγυπτιακής κοινοπρακτικής επιχείρησης, στην οποία ανήκουν οι εταιρίες Beni Suef

Cement Company και Alexandria Portland Cement Company. Μικρότερη, αλλά θετική συνεισφορά είχε η αναλογική ενοποίηση κατά 50%, από 17 Απριλίου 2008, της νέας δραστηριότητας του Ομίλου στην Τουρκία.

Ο Όμιλος κατά το έτος 2008 προέβη στην υλοποίηση επενδύσεων με στόχο τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων του και τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεών του. Το συνολικό ύψος των επενδύσεων έφτασε τα € 587 εκ., οι κυριότερες εκ των οποίων αναλύονται στο κεφάλαιο ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ της παρούσας έκθεσης.

Το σημαντικό ύψος των επενδύσεων είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του καθαρού δανεισμού του Ομίλου από € 569 εκ. σε € 1.114 εκ. Ο δανεισμός αυτός προήλθε από την χρήση υφιστάμενων δανειακών γραμμών που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί. Ως εκ τούτου, τα έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας ανήλθαν στα € 52 εκ., 50,8% υψηλότερα από το 2007.

Αντίθετα, η φορολογική επιβάρυνση του Ομίλου ειδικά για το έτος 2008 ήταν ιδιαίτερα χαμηλή γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο στους κατωτέρω εξαιρετικούς παράγοντες:

- στη μείωση της φορολογικής δαπάνης κατά € 25,7 λόγω της πτώσης των αποτελεσμάτων της θυγατρικής του Ομίλου στις ΗΠΑ.
- στη μερική αντιστροφή (€ 10,7 εκ.) της πρόβλεψης € 16 εκ. που είχε σχηματίσει η Εταιρία για την εκ των υστέρων φορολόγηση των ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών του 2003 και του 2004, που κρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι παραβίαζαν την κοινοτική νομοθεσία.
- στη μείωση της αναβαλλόμενης φορολογίας στην Ελλάδα κατά € 6,6 εκ., λόγω της μείωσης των φορολογικών συντελεστών των επιχειρήσεων κατά μία ποσοστιαία μονάδα κατ' έτος από το 2010 έως το 2014.
- στην εφ' άπαξ επιστροφή φόρων στη Βουλγαρία (€ 5,3 εκ.).
- στην υψηλότερη αναλογία κερδών που προέρχονται από χώρες με χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές και την αντίστοιχη χαμηλότερη αναλογία κερδών από χώρες με υψηλότερους συντελεστές φορολόγησης.

Η μετοχή της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN μετά από αρκετά χρόνια ανοδικής πορείας και αφού έφθασε σε ιστορικά υψηλά επίπεδα το πρώτο εξάμηνο του 2007, υποχώρησε το 2008 κατά 55.4%, κλείνοντας τον χρόνο στην τιμή των € 13,90. Η υποχώρησή της ήταν πάντως μικρότερη από την υποχώρηση του δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά το 2008 (-65.5%) και ανάλογη με την πτώση της μετοχής άλλων ομοειδών εταιριών του εξωτερικού.

Κατά την διάρκεια του έτους και λόγω της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης και των επιπτώσεων της στην πραγματική οικονομία, ο οίκος αξιολόγησης πιστοληπτικής ikaνότητας Standard & Poor's προέβη σε δύο υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ikaνότητας του Ομίλου, την πρώτη τον Ιούλιο του 2008 από BBB σε BBB- και τη δεύτερη τον Νοέμβριο του 2008 από BBB- σε BB+. Αυτή η ενέργεια ήταν σε αντίστοιχα με παρόμοιες υποβαθμίσεις των περισσοτέρων εταιρειών του κλάδου σε παγκόσμιο επίπεδο κατά τη διάρκεια του 2008.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση προς έγκριση τη διανομή του ελάχιστου σύμφωνα με το νόμο υποχρεωτικού μερίσματος ύψους € 0,42 ανά μετοχή. Το προτεινόμενο μέρισμα είναι λιγότερο από αυτό του 2007 και αντανακλά την προτεραιότητα που θέτει ο Όμιλος στην εξασφάλιση της κατά το δυνατόν μέγιστης ρευστότητας, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του 2009.

Σε υλοποίηση των από 10.5.2007 και 20.5.2008 αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της, η Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN προέβη εντός του 2008 σε αγορά € 2.107.429 ιδίων κοινών και προνομιούχων μετοχών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 2,49% του μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικού τιμήματος € 56,4 εκ.. Οι αγορές αυτές πραγματοποιήθηκαν διότι κρίθηκαν πλέον συμφέρουσες από άλλες προσφερόμενες επενδυτικές ευκαιρίες. Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που η Εταιρία κατείχε στις 31.12.2008, ο οποίος παραμένει αμετάβλητος μέχρι σήμερα, ανέρχεται σε 3.187.697 κοινές και 5.919 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας € 4 εκάστη, ήτοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 12.774.464, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 3,78% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Η επιδίωξη των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου TITAN γίνεται στο πλαίσιο των αρχών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της Βιώσιμης Ανάπτυξης, τις οποίες ο Όμιλος έχει ενσωματώσει στη λειτουργία του, με την πεποίθηση ότι αυτή είναι η ορθή επιχειρηματική πρακτική. Η φιλοσοφία αυτή μετουσιώθηκε στις πιο κάτω πρωτοβουλίες, που ανέλαβε το 2008, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικότερα στην ειδική Έκθεση EKE και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου:

- Στην πλήρη εφαρμογή των αρχών της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της βιώσιμης ανάπτυξης στη νέα μονάδα παραγωγής τασμέντου στην Αλβανία.
- Στο πρόγραμμα έκδοσης του νέου πλεκτρονικού οδηγού [ευρωπαϊκής εμβέλειας] για την υπεύθυνη διαχείριση της αλυσίδας προμηθειών σύμφωνα με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα.
- Στη διάδοση και ευρύτερη υποστήριξη των δέκα αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου, συμμετέχοντας στην ίδρυση του Ελληνικού Δικτύου για το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ και του αντίστοιχου εθνικού δικτύου στην πρώτη Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.
- Στην επέκταση της διαδικασίας ανεξάρτητης αξιολόγησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών και συστημάτων για την EKE και την βιώσιμη ανάπτυξη στις δραστηριότητες του Ομίλου εκτός Ελλάδος.

Το 2008, η έμφαση που τα τελευταία χρόνια έχει δώσει ο Όμιλος TITAN στην συνεχή βελτίωση των πολιτικών, των συστημάτων και των πρακτικών του σε κάθε τομέα, αλλά και στην ενίσχυση της διαφάνειας και της αξιοποίησης με την αξιοποίηση και εφαρμογή των σχετικών διεθνών προτύπων και όλων των νέων μέσων επικοινωνίας, αξιολογήθηκε ιδιαίτερα θετικά από ανεξάρτητους φορείς και εμπειρογνώμονες, δίνοντας το ανώτερο επίπεδο αξιολόγησης και πιστοποίησης A+ στον Απολογισμό του Ομίλου για το οικονομικό έτος 2007, ο οποίος δημοσιεύθηκε το Μάιο του 2008 και την πρώτη θέση στην ετήσια αξιολόγηση του Accountability Rating Greece για το 2008.

Πέρα από τις οποιεσδήποτε οικειοθελείς πρωτοβουλίες και δεσμεύσεις σε θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, η φύση της δραστηριότητάς μας είναι τέτοια ώστε δύο ζητήματα κυριαρχούν: η περιβαλλοντικά βιώσιμη ανάπτυξη και η ασφάλεια στην εργασία.

Διαχειριζόμαστε την περιβαλλοντικά βιώσιμη ανάπτυξη συνολικά, ως αναπόσπαστο μέρος του στρατηγικού και επιχειρηματικού μας σχεδιασμού.

Αξίζει να σημειωθεί σχετικά ότι, το 2008, ο Όμιλος TITAN πέτυχε μείωση κατά 14,5% περίπου των ειδικών εκπομπών CO2 ανά τόνο προϊόντος, σε σύγκριση με τα επίπεδα εκπομπών του 1990, αγγίζοντας σχεδόν τον στόχο της μείωσης των εκπομπών κατά 15%, που οικειοθελώς έχει αναλάβει να πραγματοποιήσει μέχρι το 2010, στο πλαίσιο της συμμετοχής του στη διεθνή Πρωτοβουλία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του κλάδου τοιμέντου (CSI).

Ποσό της τάξεως των €27 εκ. επενδύθηκε με σκοπό την αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος και την αποκατάσταση και ανάπλαση λατομικών χώρων το 2008.

Στα θέματα ασφάλειας στην εργασία, όφελά μας είναι η επίτευξη ενός υγιεινού περιβάλλοντος εργασίας, χωρίς επικίνδυνα συμβάντα, τραυματισμούς και ατυχήματα. Αξιολογούμε τις επιδόσεις μας σε θέματα ασφάλειας σε σύγκριση με αυτές των πιο προηγμένων εταιριών του κλάδου δομικών υλικών παγκοσμίως [βάσει δεδομένων της πρωτοβουλίας CSI], και στόχος μας είναι να καταλάβουμε μια θέση στο πρώτο 25% του σχετικού πίνακα κατάταξης του CSI έως τα τέλη του 2010.

Μολονότι, πάντως, οι επιδόσεις μας συγκρίνονται ευνοϊκά με τα δημοσιευμένα στοιχεία του κλάδου διεθνώς, το 2008 δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες μας για συνεχή βελτίωση. Στο μακροχρόνιο αυτό αγώνα για την κατά το δυνατόν εξάλειψη του κινδύνου ατυχημάτων, θεωρούμε ότι έχουμε σημαντικό περιθώριο να βελτιώσουμε τόσο τη δική μας αποτελεσματικότητα, όσο και αυτή των συνεργατών μας. Δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε την προσπάθεια.

Επέκταση Δραστηριοτήτων - Επενδύσεις

Κατά τη διάρκεια του 2008, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, INTEPPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε., υλοποιώντας την στρατηγική της επέκτασης στις καθετοποιημένες δραστηριότητες ολοκλήρωσε την εξαγορά της εταιρίας ετοίμου σκυροδέματος και αδρανών υλικών ΔΟΜΙΚΗ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε. και των εταιριών αδρανών υλικών Λατομείο Βαχού ΑΕ και Λατομείο Θίσβης ΑΕ έναντι συνολικού τιμήματος 12,7 εκ.

Τον Απρίλιο 2008, ολοκληρώθηκε η εξαγορά του 50% της εταιρίας Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S. στην Τουρκία, η παραγωγική δυναμικότητα της οποίας ανέρχεται σε 1,5 εκ. τόνους ετησίως. Το συνολικό ύψος της επένδυσης, περιλαμβανομένου και του 50% του δανεισμού της Adocim ανήλθε σε €127 εκ.

Τον Μάιο 2008, ολοκληρώθηκε η εξαγορά του υπολοίπου 50% της κοινοπρακτικής επιχείρησης, στην οποία ανήκουν οι Aiguptiakές εταιρίες Beni Suef Cement Company και Alexandria Portland Cement Company και τα δύο ομώνυμα εργοστάσια παραγωγής τα οποία επέκτιμαν την παραγωγική δυναμικότητας 3,3 εκ. τόνων. Το τίμημα της εξαγοράς, στο οποίο περιλαμβάνεται και ο καθαρός δανεισμός των δύο επιχειρήσεων, ανήλθε σε €330 εκ.

Το Νοέμβριο 2008 υπεγράφησαν μεταξύ εταιριών του Ομίλου TITAN, της International Finance Corporation (IFC) και της European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) συμβάσεις, με κύριο αντικείμενο τη συμμετοχή των IFC και EBRD, κατά 40% (ήτοι 20% εκάστη) στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας του Ομίλου ANTEA στην Αλβανία καθώς και τη δανειοδότησή της, για την ολοκλήρωση της ανέγερσης του νέου εργοστασίου παραγωγής τοιμέντου. Στα πλαίσια της ανωτέρω συμφωνίας, το Δεκέμβριο 2008, ολοκληρώθηκε η καταβολή της συμμετοχής του Ομίλου TITAN στο κεφάλαιο της ANTEA ύψους €37,3 εκ. και των IFC και EBRD, κατά συνολικό ποσό €24,8 εκ. (€12,4 εκ. εκάστη).

Το Δεκέμβριο 2008 πραγματοποιήθηκε η εξαγορά του μειοψηφικού πακέτου 22,0675% της εταιρίας του Ομίλου TITAN CEMENTARA KOSJERIC A.D. στην αναπτυσσόμενη αγορά της Σερβίας, έναντι συνολικού ποσού €12,7 εκ. Προηγήθηκε σχετική δημόσια προκήρυξη για υποβολή προσφορών από το Σερβικό Δημόσιο που ήταν και ο κάτοχος του μειοψηφικού πακέτου. Μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς, ο Όμιλος κατέχει το 96,3471% της εν λόγω εταιρίας.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2008 συνεχίστηκε η κατασκευή δύο σημαντικών έργων, που αποσκοπούν στην περαιτέρω αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας του Ομίλου σε αναπτυσσόμενες χώρες με θετικές δημογραφικές και αναπτυξιακές προοπτικές.

Το πρώτο αφορά στην ανέγερση ενός νέου εργοστασίου (δυναμικότητας 1,5 εκ. τόνων ετησίως) στην περιοχή Kruje στην Αλβανία, που εκτιμάται ότι θα τεθεί σε λειτουργία στις αρχές του 2010. Η σωρευτική επένδυση έως το τέλος του 2008 είχε ανέλθει στα €77 εκ.

Το δεύτερο αναφέρεται στην κατασκευή πρόσθιτης δεύτερης γραμμής παραγωγής στο εργοστάσιο Beni Suef στην Αίγυπτο (επίσης δυναμικότητας 1,5 εκ. τόνων), που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο τελευταίο τρίμηνο του 2009. Η σωρευτική επένδυση έως το τέλος του 2008 είχε ανέλθει στα €76 εκ.

Ο Όμιλος TITAN δαπάνησε το 2008 €27 εκ. για την περιβαλλοντικά βιώσιμη ανάπτυξη και τη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, με τη χρησιμοποίηση των βελτιστων διαθεσίμων τεχνολογιών και την αυξημένη κατανάλωση εναλλακτικών και σύμιμων.

Σημαντικά Γεγονότα μετά τη Λήξη της Χρήσης 2008

Την Παρασκευή, 30 Ιανουαρίου 2009, το Περιφερειακό Πρωτοδικείο της Νότιας Φλόριντα των ΗΠΑ εξέδωσε απόφαση, με την οποία ακυρώνει με άμεση ισχύ όλες τις άδειες για εξόρυξη στα λατομεία της περιοχής Lakebelt στο Miami-Dade. Η απόφαση αυτή αφορά εννέα άδειες που είχε χορηγήσει το Σώμα Μηχανικού του Στρατού των ΗΠΑ σε διάφορες εταιρίες μεταξύ των οποίων και την Tarmac America, θυγατρική της Titan America LLC. Το ίδιο δικαστήριο είχε καταστήσει ανενεργές με άλλη προγενέστερη απόφασή του τις άδειες τον Ιούλιο του 2007. Οι εμπλεκόμενες εταιρίες είχαν εφεσιβάλει την εν λόγω απόφαση ενώπιον του Ομοσπονδιακού Εφετείου της Ατλάντα, το οποίο τον Μάιο του 2008 είχε ανατρέψει την απόφαση αυτή και αναπέμψει την υπόθεση στο Περιφερειακό Πρωτοδικείο της Νότιας Φλόριντα, με την οδηγία να είναι αντικειμενικότερο στην κρίση του. Ο Τιτάν θεωρεί ότι η νέα απόφαση είναι και πάλι λανθασμένη και σκοπεύει να την εφεσιβάλει.

Εν πάση περιπτώσει, η ανωτέρω εξέλιξη του ζητήματος Lake Belt θρίσκευε την εταιρία του Ομίλου Titan America καλά προετοιμασμένη να συνεχίσει την παραγωγή στο εργοστάσιο Pennsuco και να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών της, που είναι άλλωστε μειωμένες λόγω της συγκυρίας.

Παράλληλα, το Σώμα Μηχανικού του Στρατού των ΗΠΑ επεξεργάζεται ήδη αίτηση της Εταιρίας μας για μακροχρόνια άδεια λατομικής εξόρυξης στην περιοχή του Lakebelt. Η σχετική απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής Συμπληρωματικής Έκθεσης Περιβαλλοντολογικών Επιπτώσεων, αναμένεται εντός του 2009.

Προοπτικές 2009

Οι προοπτικές για το 2009 επηρεάζονται από τη λαϊλαπα της κρίσης στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Είναι προφανές, ότι η κρίση αυτή επηρεάζει και τις επιδόσεις της «πραγματικής» οικονομίας. Αναμένεται ύφεση στις αναπτυγμένες αγορές και σημαντική επιβράδυνση της ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες. Στο ρευστό και ευμετάβλητο αυτό περιβάλλον είναι αρκετά δύσκολο να γίνουν προβλέψεις για την πορεία των διαφόρων μεγεθών το 2009.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι ο κόσμος άλλαξε και προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα. Οι προτεραιότητες για το 2009, εστιάζονται στην παραγωγή θετικών χρηματικών ροών για την μείωση του δανεισμού, στη μείωση του κόστους παραγωγής και λειτουργίας και στον περιορισμό των νέων κεφαλαιουχικών δαπανών. Παράλληλα, ο Όμιλος συνεχίζει την επένδυση στην κατασκευή των δύο σημαντικών έργων, στην Αλβανία και την Αίγυπτο, η λειτουργία των οποίων θα έχει θετική επίπτωση στα αποτελέσματα και θα προσδώσει αξία στη μετοχή της Εταιρείας.

Στο Βαθμό που οι τιμές των στερεών καυσίμων διατηρήσουν την πτωτική τους πορεία καθ' όλη την διάρκεια του 2009, τούτο αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στη μείωση του κόστους παραγωγής, εκτονώνοντας εν μέρει, την πίεση που ασκεί η συρρίκνωση της ζήτησης επί της κερδοφορίας του Ομίλου.

Στις ΗΠΑ, για το 2009 η Αμερικανική Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών (Portland Cement Association) προβλέπει περαιτέρω μείωση στην κατανάλωση τσιμέντου κατά 13%, συνυπολογίζοντας και την εκτιμώμενη επίπτωση των μέτρων τόνωσης της αγοράς κατοικίας και έργων υποδομής της Αμερικανικής κυβέρνησης.

Η πρόσφατη εξέλιξη του ζητήματος Lake Belt, όπου με νέα πρωτόδικη απόφαση, το Περιφερειακό Πρωτοδικείο της Νότιας Φλόριντα ακύρωσε όλες τις άδειες λατομικής εξόρυξης του 2002, θρίσκει, όπως προαναφέρθηκε, την εταιρία του Ομίλου Titan America καλά προετοιμασμένη να συνεχίσει την παραγωγή στο εργοστάσιο Rennsico και να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών της, που είναι άλλωστε μειωμένες λόγω της συγκυρίας. Ως εκ τούτου, το 2009, δεν αναμένεται να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις από την ανωτέρω αιτία στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Στην Ελλάδα, προβλέπεται περαιτέρω σημαντική συρρίκνωση της ζήτησης για δομικά υλικά λόγω της επιβράδυνσης της αγοράς κατοικίας. Η ενδεχόμενη αύξηση των δαπανών για υποδομές, εν μέρει μόνο μπορεί να αντισταθμίσει την πτώση της κατά πολύ μεγαλύτερης στεγαστικής αγοράς.

Οι αγορές στη Νοτιανατολική Ευρώπη αναμένεται να επιβραδυνθούν απότομα και είναι πιθανόν να σημειώσουν πτωτική πορεία αν ο δίνει της ύφεσης πλήξει έντονα την περιοχή.

Στην Αίγυπτο, εκτιμάται ότι η ζήτηση θα αυξηθεί με ήπιους ρυθμούς γεγονός που συνδυάζεται με την έναρξη λειτουργίας της 2ης γραμμής παραγωγής στο Beni Suef στο τελευταίο τρίμηνο του 2009.

Δεδολωμένη παραμένει η δέσμευση του Ομίλου έναντι των τεσσάρων στρατηγικών αξόνων που ακολουθεί και που συνίστανται στην γεωγραφική διαφοροποίηση, τη συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την καθετοποίηση των δραστηριοτήτων του Ομίλου και την επικέντρωση στο ανθρώπινο δυναμικό και την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

Κίνδυνοι και Αθετιότητες

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου: Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου του Ομίλου εστιάζεται στις διακυμάνσεις των χρηματοοικονομικών αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στην χρηματοοικονομική απόδοσή του. Ο Όμιλος δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δεν σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητές του.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, σύναψη δανειών, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα σε τρέχουσες τιμές ή με προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους, επενδύσεις σε χρεόγραφα, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Κίνδυνος Ρευστότητας: Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργήσει άλλειψη επαρκούς ρευστότητας φροντίζοντας να υπάρχουν πάντα εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή στενότητα ταμιακών διαθεσίμων.

Σημειώνεται ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2008, ο Όμιλος διέθετε € 94 εκ. μετρητά και τις απαραίτητες εγκεκριμένες, αλλά μη χρησιμοποιημένες δεσμευμένες δανειακές γραμμές, ώστε να μπορεί άνετα να εξυπηρετεί τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις του.

Κίνδυνος επιτοκίου: Το γεγονός ότι 21% του συνολικού δανεισμού του Ομίλου βασίζεται σε σταθερά και προσυμφωνημένα επιτόκια και ένα περαιτέρω 52% βασίζεται σε προσυμφωνημένα και προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων, έχει ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και στις ταμιακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου να είναι μικρές, όπως αυτό φαίνεται και στην παρακάτω ανάλυση ευαισθησίας:

Ανάλυση Ευαισθησίας των Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

(ποσά σε χιλιάδες €)	Μεταβολή τότε της Επιτοκίων	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων
	EUR 1,0% -1,0%	-7.919 7.919
	USD 1,0% -1,0%	-1.347 1.347
	GBP 1,0% -1,0%	- -
Ποσά χρήσης 2008	BGN 1,0% -1,0%	-282 282
	Egyptian Pounds 1,0% -1,0%	-162 162
	EUR 1,0% -1,0%	-683 683
	USD 1,0% -1,0%	-3.860 3.860
	GBP 1,0% -1,0%	-17 17
	BGN 1,0% -1,0%	-243 243
	Egyptian Pounds 1,0% -1,0%	-245 245
Ποσά χρήσης 2007		

Σημείωση: Ο παραπάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από τις καταθέσεις.

Η επίπτωση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας του Ομίλου στο κόστος δανεισμού ήταν περιορισμένη αφού, βάσει των συμφωνημένων δανειακών γραμμών, μεταφράστηκε σε αύξηση του περιθωρίου δανεισμού κατά 35 μονάδες βάσης (0,35%).

Η έκθεση σε κίνδυνο επιτοκίων των υποχρεώσεων και επενδύσεων παρακολουθείται σε προϋπολογιστική βάση. Η χρηματοδότηση του Ομίλου έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με ένα προκαθορισμένο συνδυασμό σταθερών και κυμαινόμενων επιτοκίων, προκειμένου να μετριαστεί ο κίνδυνος μεταβολής επιτοκίων. Η σχέση σταθερού προς κυμαινόμενο επιτόκιο του καθαρού δανεισμού του Ομίλου διαμορφώνεται σύμφωνα με τις συνθήκες αγοράς, την στρατηγική και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν, περιστασιακά, παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου, μόνο ως μέσο για να μετριασθεί ο σχετικός κίνδυνος και για να αλλάξει ο παραπάνω συνδυασμός σταθερών - κυμαινόμενων επιτοκίων, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Κατά το 2008, ο Όμιλος δεν χρησιμοποίησε παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου.

Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών. Επομένως, οι αποφάσεις για τη διάρκεια, καθώς και τη σχέση μεταξύ σταθερού και κυμαινόμενου κόστους ενός νέου δανείου, λαμβάνονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση. Ως εκ τούτου, όλα τα Βραχυπρόθεσμα δάνεια έχουν συναφθεί με κυμαινόμενα επιτόκια. Τα μέσο-μακροπρόθεσμα δάνεια έχουν συναφθεί και με σταθερά και με κυμαινόμενα επιτόκια.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από υπάρχουσες ή προσδοκώμενες ταμιακές ροές σε ξένο νόμισμα (εισαγωγές / εξαγωγές) καθώς και από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού. Ο κίνδυνος αυτός αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών.

Η διαχείριση των διαφόρων κινδύνων αντιμετωπίζεται με τη χρήση φυσικών αντισταθμιστικών μέσων και με προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε συνάλλαγμα. Πολιτική του Ομίλου είναι να χρησιμοποιεί, για τις επενδύσεις σε θυγατρικές εξωτερικού, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο μετατροπής, ως φυσικό αντισταθμιστικό μέσο, δανεισμό στο αντίστοιχο νόμισμα - εφόσον αυτό είναι εφικτό. Έτσι, ο συναλλαγματικός κίνδυνος της καθαρής θέσης των θυγατρικών του Ομίλου στις Η.Π.Α. αντισταθμίζεται μερικώς μέσω σύναψης δανείων σε δολάρια.

Σε άλλες αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, αξιολογούνται οι χρηματοδοτικές ανάγκες της εταιρίας, και εφόσον είναι εφικτό, η χρηματοδότηση γίνεται στο αντίστοιχο νόμισμα με το στοιχείο ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται ή πρόκειται να χρηματοδοτηθεί. Εξαίρεση αποτελούν η Τουρκία και η Αίγυπτος, όπου η επένδυση του Ομίλου απεικονίζεται σε τουρκικές και αιγυπτιακές λίρες και μέρος της αντίστοιχης χρηματοδότησης εκφράζεται σε ευρώ και γιεν. Ο Όμιλος έχει αποφασίσει ότι το κόστος της αναχρηματοδότησης των υποχρεώσεων από ευρώ σε τουρκικές και αιγυπτιακές λίρες δεν είναι προς το παρόν οικονομικά ελκυστικό. Το θέμα αυτό επανεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Παρακάτω ακολουθεί πίνακας ανάλυσης ευαισθησίας στα κέρδη προ φόρων και στην καθαρή θέση σε μεταβολές συναλλάγματος:

Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Συναλλάγματος

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ξένο νόμισμα	Αύξηση/ μείωση έναντι €	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	USD 5% -5%	-1.671 1.671	31.863 -31.863	
	RSD 5% -5%	1.149 -1.149	2.932 -2.932	
Ποσά χρήσης 2008	Egyptian Pounds 5% -5%	1.992 -1.992	24.374 -24.374	
	TRY 5% -5%	-160 160	834 -834	
	ALL 5% -5%	-64 64	3.077 -3.077	
	USD 5% -5%	1.315 -1.315	17.844 -17.844	
	RSD 5% -5%	650 -650	3.280 -3.280	
Ποσά χρήσης 2007	Egyptian Pounds 5% -5%	1.173 -1.173	4.266 -4.266	

Σημείωση: Ο υπολογισμός της «Επίδρασης στα Κέρδη προ φόρων» βασίζεται στις μεταβολές του μέσου όρου των ισοτιμιών συναλλάγματος της χρονιάς, ενώ ο υπολογισμός της «Καθαρής Θέσης» βασίζεται στις μεταβολές των ισοτιμιών συναλλάγματος κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

Πιστωτικός κίνδυνος: Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι απαιτήσεις από πελάτες προέρχονται κυρίως από μια μεγάλη και ευρεία πελατειακή Βάση. Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών παρακολουθείται διαρκώς από τις εταιρίες του Όμιλου.

Όπου κρίνεται κατάλληλο, ζητείται επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης. Ειδική μηχανογραφική εφαρμογή ελέγχει το μέγεθος της παροχής πιστώσεων καθώς και τα πιστωτικά όρια των λογαριασμών. Για ειδικούς πιστωτικούς κινδύνους γίνονται προβλέψεις για ζημίες από απαξίωση. Στο τέλος του 2008, κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο Βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ίδρυμα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Σημαντικές Συναλλαγές Μεταξύ Εταιρίας και Συνδεδεμένων Προσώπων

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρίας με συνδεδεμένα με αυτή μέρη κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, αφορούν συναλλαγές με θυγατρικές της (συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42^ε του Κ.Ν. 2190/20), οι οποίες εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα:

Ποσά κλεισμένης χρήσης 2008

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος

Λοιπά συνδεόμενα μέρη
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
-	2.044	21	536
-	-	-	139
-	2.044	21	675

Εταιρία

Αχαϊκή N.E.
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά A.E.
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής A.E.
Ιωνία A.B.E.E.
Fintitan SRL
Titan Cement U.K. Ltd
Usje Cementarnica AD
Essex Cement Co. LLC
Alvacim Ltd
Antea Cement SHA
Titan Global Finance PLC
Λοιπά συνδεόμενα μέρη

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
8	7.132	-	4.518
59.005	5.671	4.875	-
6.839	-	-	-
1.446	7.171	-	112
13.295	-	6.947	-
7.230	-	1.190	-
16.495	-	5.302	-
11.483	3	163	-
-	2	-	19.002
19.111	5	4.047	-
-	16.636	-	639.152
7.976	5.301	1.947	3.327
142.888	41.921	24.471	666.111

Ποσά προηγούμενης χρήσης 2007

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος

Λοιπά συνδεόμενα μέρη
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
4	1.831	16	769
-	-	-	508
4	1.831	16	1.277

Εταιρία

Αχαϊκή N.E.
Αλμπασέμ A.E.
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά A.E.
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής A.E.
Ιωνία A.B.E.E.
Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού A.B.E.E.
Fintitan SRL
Titan Cement U.K. Ltd
Usje Cementarnica AD
Beni Suef Cement Co.S.A.E.
Essex Cement Co. LLC
Λοιπά συνδεόμενα μέρη

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
5	7.938	-	5.858
4.016	-	-	-
55.523	8.425	17.243	-
6.217	-	-	-
1.544	4.999	2.386	-
-	-	3.188	-
13.865	-	7.488	-
7.530	-	2.884	-
8.159	463	11	-
2.796	-	22	-
30.483	-	1.254	9
5.649	8.247	4.084	3.663
135.787	30.072	38.560	9.530

Αναλυτικότερα σε σχέση με τις ανωτέρω συναλλαγές διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

Τα έσοδα που εμφαίνονται στον πίνακα αφορούν πωλήσεις ετοίμων προϊόντων της Εταιρίας [τιμέντου και αδρανών υλικών] προς τις ανωτέρω θυγατρικές της, ενώ οι αγορές αφορούν αγορές πρώτων υλών που πραγματοποίησε η Εταιρία από τις ανωτέρω θυγατρικές της.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρίας αφορούν κυρίως τέσσερις δανειακές συμβάσεις ανεξόφλητου κεφαλαίου € 634 εκ., (€ 639 εκ. συμπεριλαμβανομένων των τόκων) με λήξη το 2011, επιτόκιο Βασισμένο στο Euribor πλέον περιθωρίου 0,45 % ετησίως, οι οποίες συνήφθησαν με τη θυγατρική εταιρία «TITAN GLOBAL FINANCE PLC», που εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και μίας βραχυπρόθεσμης δανειακής σύμβασης € 19 εκ. με τη θυγατρική εταιρία «Alvacim Ltd», που εδρεύει στην Κύπρο.

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας αφορούν κυρίως απαιτήσεις από πωλήσεις τιμέντου προς τις ανωτέρω θυγατρικές της και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Τέλος, οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης του Ομίλου ανήλθαν κατά την περίοδο 1.1-31.12.2008 σε € 6,72 εκ. έναντι € 7,45 εκ. του προηγούμενου έτους.

Οικονομικά Αποτελεσμάτα Α.Ε. Τιμέντων TITAN

Το 2008 η Εταιρία πραγματοποίησε πωλήσεις ύψους € 549 εκατ., αυξημένες κατά 2,4 % έναντι του 2007. Τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA), παρουσίασαν πτώση 13,0% και ανήλθαν σε € 148 εκ., αντικατοπτρίζοντας τη μείωση των εγχώριων πωλήσεων, το αυξημένο κόστος και τα χαμηλότερα περιθώρια κέρδους κυρίως λόγω των υψηλών τιμών των στερεών καυσίμων. Τα καθαρά κέρδη μειώθηκαν κατά 10,8% στα 106 εκ. ευρώ, λόγω της μείωσης της φορολογικής επιβάρυνσης για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω.

**Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου
(Σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 4 του ν. 3556/2007)**

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ανέρχεται σε 338.187.096 ευρώ και διαιρείται σε 84.546.774 μετοχές, ονομαστικής αξίας 4 ευρώ εκάστη, από τις οποίες, 76.977.814 μετοχές είναι κοινές και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 91,048 % του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και 7.568.960 είναι προνομιούχες μετοχές χωρίς ψήφο και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 8,952% περίπου του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου.

Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών [Κατηγορία «Μεγάλης Κεφαλαιο-ποίησης»] του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρίας. Η κυριότητα της μετοχής συνεπάγεται αυτοδικαιών και αποδοχή του Καταστατικού της Εταιρίας και των αποφάσεων που έχουν ληφθεί, σύμφωνα με το Καταστατικό, από τα διάφορα όργανα της Εταιρίας.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου. Οι προνομιούχες μετοχές δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου.

Τα προνόμια των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών συνίστανται:

A. Στην απόλυψη, πριν από τις κοινές μετοχές, πρώτου μερίσματος από τα κέρδη χρήσης, δηλαδή του ελάχιστου μερίσματος που διατίθεται ετησίως υποχρεωτικά σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρίας. Σε περίπτωση μη διανομής μερίσματος ή διανομής μερίσματος μικρότερου του πρώτου, κατά μια ή περισσότερες χρήσεις, στην προνομιακή καταβολή του πρώτου αυτού μερίσματος σωρευτικά και για τις χρήσεις αυτές, από τα κέρδη των επομένων χρήσεων. Οι προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές δικαιούνται, ισότιμα προς τις κοινές μετοχές, σε απόλυψη του πρόσθετου μερίσματος που τυχόν θα διανεμηθεί με οποιαδήποτε μορφή.

B. Στην προνομιακή απόδοση του κεφαλαίου που έχει καταβληθεί από τους μετόχους των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών, από το προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας σε περίπτωση λύσης της Εταιρίας. Οι κάτοχοι των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών δικαιούνται ισότιμα προς τους κατόχους κοινών μετοχών και περαιτέρω συμμετοχής, αναλογικά, στο προϊόν της εκκαθάρισης, εάν αυτό είναι ανώτερο από το συνολικά καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρίας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρίας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το Καταστατικό της.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007

Την 31.12.2008 οι κατωτέρω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας : Ο Ανδρέας Λ. Κανελλόπουλος, ποσοστό 12,88 %, το ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ 9,75 % και η εταιρία MITICA LTD, η οποία ελέγχεται από τον Ιωάννη Τζιβέλη, 6,512 % των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας.

4. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρίας παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Με την εξαίρεση των προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών, δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρίας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρίας

Δεν είναι γνωστές στην Εταιρία συμφωνίες μετόχων που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού που διαφοροποιούνται από τα προ-βλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/20

Το Καταστατικό της Εταιρίας, στα πλαίσια των δυνατοτήτων που παρέχονται από τον κ.ν. 2190/20, όπως ισχύει μετά το ν. 3604/2007, προβλέπει για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου τα εξής:

a. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση μελών που παραιτήθηκαν, απέθαναν ή απώλεσαν την ιδιότητά τους με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, με την προϋπόθεση ότι η αναπλήρωση των παραπάνω μελών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση. Η ανωτέρω εκλογή από το Διοικητικό Συμβούλιο γίνεται με απόφαση των απομενόντων μελών, εάν είναι τουλάχιστον επτά (7), και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται.

Β. Τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της Εταιρίας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων.

γ. Σε κάθε περίπτωση, τα απομένοντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρίας για την τροποποίηση των διατάξεων του δεν διαφοροποιούνται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20.

8. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ίδιων μετοχών της Εταιρίας σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/20

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4 του Καταστατικού της Εταιρίας, η Γενική Συνέλευση, με απόφασή της που λαμβάνεται με την εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 20 του Καταστατικού, μπορεί να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο την εξουσία να αυξάνει με απόφασή του το μετοχικό κεφάλαιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 παρ. 1 εδ. γ του Κ.Ν. 2190/20 και υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ίδιου άρθρου.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/20, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξομένη απαρτία και πλειοψηφία σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20, μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό της Εταιρίας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, με τη μορφή δικαιωμάτων προαιρεσης (option) απόκτησης μετοχών, κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής, περίληπτης της οποίας υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιεύτηκας του άρθρου 7θ του Κ.Ν. 2190/20. Η ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το 1/10 του καταβεβλημένου κεφαλαίου κατά την πμερομηνία της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, αποφασίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που δεν ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση και, ανάλογα με τον αριθμό των δικαιούχων που άσκησαν το δικαιωμά τους, αποφασίζει την αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας και την έκδοση νέων μετοχών. Στα πλαίσια των ανωτέρω διατάξεων και των σχετικών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 8.6.2004 και 4.6.2008 και, μετά την άσκηση από δικαιούχους, τον Δεκέμβριο του 2008, δικαιωμάτων προαιρεσης απόκτησης 14.200 κοινών μετοχών της Εταιρίας, με την καταβολή τιμήματος 4 ευρώ για κάθε μετοχή, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 16.12.2008 την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας κατά ποσό 56.800 ευρώ, με καταβολή μετρητών και έκδοση 14.200 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας 4 ευρώ εκάστη. Η εν λόγω αύξηση σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 13 παρ.13 του Κ.Ν. 2190/20, δεν αποτελεί τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρίας.

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/20, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, η Εταιρία μπορεί να αποκτήσει δικές της μετοχές, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, με την προϋπόθεση ότι η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτώνται, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που είχε αποκτήσει η Εταιρία προηγουμένως και διατηρεί, δεν υπερβαίνει το 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να ορίζει επίσης τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπομένων αποκτήσεων, τον ανώτατο αριθμό των μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν, τη διάρκεια της χορηγούμενης έγκρισης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 24 μήνες και, σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης. Στα πλαίσια των ανωτέρω διατάξεων, η από 20.5.2008 Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρίας, ενέκρινε την αγορά από την Εταιρία, αμέσως ή εμμέσως, ίδιων μετοχών της, κοινών και προνομιούχων, μέχρι του 10% του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, εντός χρονικού διαστήματος 24 μηνών, δηλαδή από 20.5.2008 έως και 20.5.2010, με ανώτατη τιμή αγοράς 50 ευρώ ανά μετοχή και κατώτατη τιμή αγοράς 4 ευρώ ανά μετοχή. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, με την από 20.5.2008 σχετική απόφασή του, αποφάσισε να προβεί η Εταιρία στην υλοποίηση της ανωτέρω απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, στο βαθμό που οι εν λόγω αγορές θα κριθούν πιο συμφέρουσες από άλλες προσφερόμενες επενδυτικές δυνατότητες και εφόσον τα διαθέσιμα κεφάλαια της Εταιρίας, σε σχέση με τις επενδυτικές της ανάγκες, θα το επιτρέπουν.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρίας, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10. Σημαντικές συμφωνίες με μέλη του Δ.Σ. ή το προσωπικό της Εταιρίας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρίας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυτης χωρίς Βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξ αιτίας δημόσιας πρότασης.

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της

ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN**Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων**

Ελέγχαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN (In Εταιρία), που αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2008, και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της εταιρίας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει σχεδιασμό, εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει επίσης την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και την διενέργεια λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχο μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με τους κανόνες δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, λόγω απάτης ή λάθους. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη το σύστημα εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών για τις περιστάσεις και όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της εταιρίας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της κατάλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόσθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη άποψη την οικονομική κατάσταση της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2008, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις Ταμειακές τους Ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων νομικών θεμάτων.

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχηση του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζομένων από τα άρθρα 43^ο, 107 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2009

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

**Χρήστος Γκλαβάνης
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 10371**

**Έρνστ & Σαντζάκης (Ελλάς) Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε.
11ο χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών - Λαμίας, Μεταμόρφωση**

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. Εταιρίας 107

Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου

(ποσά σε χιλιάδες €)		'Ομιλος		Εταιρία	
	Σημ.	2008	2007	2008	2007
Κύκλος εργασιών	3	1.578.458	1.496.915	548.620	535.859
Κόστος πωλήσεων		-1.046.968	-936.825	-352.691	-322.779
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων		531.490	560.090	195.929	213.080
Αλλη έσοδα εκμετάλλευσης	4	23.197	19.239	11.790	13.846
Συμμετοχή στα κέρδη συγγενών εταιριών	15	3.519	3.447	-	-
Έξοδα διοικητικής πειτουργίας		-119.437	-108.586	-43.529	-41.352
Έξοδα πειτουργίας διαθέσεως		-25.755	-24.199	-4.709	-4.553
Αλλη έξοδα εκμετάλλευσης	4	-32.962	-22.065	-11.001	-10.427
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		380.052	427.926	148.480	170.594
Αποσβέσεις που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων	5	-102.219	-89.279	-9.907	-9.629
Αποσβέσεις που αναλογούν στα έξοδα διοικητικής πειτουργίας και διάθεσης	5	-7.259	-5.503	-1.112	-1.055
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		270.574	333.144	137.461	159.910
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων		283	74	7.699	2.656
Έσοδα χρηματοοικονομικής πειτουργίας	6	23.818	12.712	2.697	3.560
Έξοδα χρηματοοικονομικής πειτουργίας	6	-84.659	-45.584	-34.565	-6.338
Κέρδη προ φόρων		210.016	300.346	113.292	159.788
Μείον: Φόρος εισοδήματος	8	7	-56.127	-7.328	-41.017
Κέρδη μετά από φόρους		210.023	244.219	105.964	118.771
Τα καθαρά κέρδη αναλογούν σε:					
Μετόχους της Εταιρίας		208.224	239.739	105.964	118.771
Μετόχους της Μειοψηφίας		1.799	4.480	-	-
		210.023	244.219	105.964	118.771
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	9	2,5336	2,8452	1,2893	1,4096
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - προσαρμοσμένα (σε €)	9	2,5254	2,8360	1,2852	1,4050

Ισολογισμός της 31ης Δεκεμβρίου

(ποσά σε χιλιάδες €)		'Ομιλός		Εταιρία	
	Σημ.	2008	2007	2008	2007
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	11	1.896.579	1.303.924	270.592	262.214
Επενδυτικά ακίντα	12	-	-	6.796	6.996
Ασώματες ακινητοποιήσεις	13	545.088	301.189	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές	14	-	-	1.262.303	515.777
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες	15	10.178	4.136	-	-
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	16	2.418	2.497	107	107
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	17	39.297	29.048	3.551	3.386
Αναβαθμόμενες φορολογικές απαιτήσεις	18	2.622	203	-	-
Σύνολο παγίου ενεργητικού		2.496.182	1.640.997	1.543.349	788.480
Αποθέματα	19	284.852	226.253	99.994	85.250
Απαιτήσεις και προπληρωμές	20	315.949	288.118	96.621	130.213
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		2.524	657	-	15
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	16	62	2.361	61	61
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	21	94.521	167.478	31.263	13
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		697.908	684.867	227.939	215.552
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		3.194.090	2.325.864	1.771.288	1.004.032
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μετοχικό κεφάλαιο (84.546.774 μετοχές των € 4,00)	22	338.187	169.065	338.187	169.065
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	22	22.826	22.826	22.826	22.826
Δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών	22	10.713	7.016	10.713	7.016
Ίδιες μετοχές	22	-92.299	-35.945	-92.299	-35.945
Λοιπά αποθεματικά	23	433.747	396.997	462.987	558.753
Κέρδη εις νέο		682.882	612.868	53.110	83.844
Σύνολο καθαρής θέσης μετόχων Εταιρίας		1.396.056	1.172.827	795.524	805.559
Δικαιώματα Μειοψηφίας		38.078	22.112	-	-
Σύνολο Καθαρής θέσης (α)		1.434.134	1.194.939	795.524	805.559
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	24	945.193	589.833	759.000	3.609
Αναβαθμόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	18	204.433	124.063	21.625	29.079
Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών	25	41.157	39.332	23.702	21.102
Προβλέψεις	26	23.235	20.934	2.182	2.887
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	27	14.093	16.510	6.406	6.747
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		1.228.111	790.672	812.915	63.424
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	24	263.145	146.405	87.580	49.987
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	28	254.849	168.018	75.269	63.996
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		-	87	-	87
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος	8	10.708	12.911	-	7.442
Προβλέψεις	26	3.143	12.832	-	13.537
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		531.845	340.253	162.849	135.049
Σύνολο υποχρεώσεων (β)		1.759.956	1.130.925	975.764	198.473
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (α+β)		3.194.090	2.325.864	1.771.288	1.004.032

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Όμιλος (ποσά σε χιλιάδες €)	Ιδία Κεφάλαια που αναπογούν σε μετόχους της Μητρικής Εταιρίας												
	Σημ. μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών		Δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών		Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές	Λοιπά αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών/ (ζημιών)	Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	
		Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες μετοχές								
Ποσά προγούμενης χρήσης 2007													
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2007	153.832	22.724	15.138	3.519	-502				373.923	511.555	1.080.189	20.170	1.100.359
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	-	-43.165	-4.701	-47.866	-83	-47.949	
Κέρδη από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προ πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-	-	-	-	132	-	132	-	132	
Καταβολή επιπλέον τιμήματος για εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-	-	-4.280	-4.280	-	-	-4.280	
Κέρδη/ (ζημίες) χρήσης καταχωρημένα απευθείας στα 16ία Κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-43.033	-8.981	-52.014	-83	-52.097	
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	239.739	239.739	4.480	-	244.219	
Σύνολο κερδών/ ζημιών χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	-43.033	230.758	187.725	4.397	192.122	
Διανεμιθέντα μερίσματα	10	-	-	-	-	-	-	15	-63.353	-63.338	-2.488	-65.826	
Αγορά ιδίων μετοχών	22	-	-	-	-35.434	-9	-	-	-35.443	-	-	-35.443	
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου πλόγω άσκησης δικαιωμάτων προαιρέσεως αγοράς μετοχών	22	95	102	-	-	-	-	-	-	197	-	197	
Πρόβλεψη για δικαιώματα προαιρέσεως μετοχών (ΔΠΧΠ 2)	-	-	-	3.497	-	-	-	-	-	3.497	-	3.497	
Δικαιώματα μειοψηφίας που προέκυψαν από την ίδρυση νέων εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	33	
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	-	-	-	-	-66.092	-66.092	-	-	-	-	
Υπόλοιπο της 31 Δεκεμβρίου 2007	153.927	22.826	15.138	7.016	-35.936	-9	396.997	612.868	1.172.827	22.112	1.194.939		
Ποσά κλεισμένης χρήσης 2008													
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2008	153.927	22.826	15.138	7.016	-35.936			-9	396.997	612.868	1.172.827	22.112	1.194.939
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	-	3.482	-1.184	2.298	-1.162	1.136	
Κέρδη από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προ πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-	-	-	-	-179	-	-179	-	-179	
Αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων αποκτηθείσας συμμετοχής	-	-	-	-	-	-	-	129.150	-	129.150	3.782	132.932	
Κέρδη/ (ζημίες) χρήσης καταχωρημένα απευθείας στα 16ία Κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	132.453	-1.184	131.269	2.620	133.889	
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	208.224	208.224	1.799	-	210.023	
Σύνολο κερδών/ ζημιών χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	132.453	207.040	339.493	4.419	343.912	
Διανεμιθέντα μερίσματα	10	-	-	-	-	-	-	-63.399	-63.399	-2.764	-	-66.163	
Αγορά ιδίων μετοχών	22	-	-	-	-56.246	-108	-	-	-56.354	-	-	-56.354	
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	153.927	-	15.138	-	-	-	-166.221	-2.844	-	-	-	-	
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου πλόγω άσκησης δικαιωμάτων προαιρέσεως αγοράς μετοχών	22	57	-	-	-	-	-	-	-	57	-	57	
Πρόβλεψη για δικαιώματα προαιρέσεως μετοχών (ΔΠΧΠ 2)	-	-	-	3.697	-	-	-	-	-	3.697	-	3.697	
Αναλογία μειοψηφίας στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-265	-265	24.373	-	24.108	
Εξαγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-12.732	-	-12.732	
Δικαιώματα μειοψηφίας που προέκυψαν κατά την εξαγορά θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.670	-	2.670	
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	-	-	-	-	-70.518	-70.518	-	-	-	-	
Υπόλοιπο στης 31 Δεκεμβρίου 2008	307.911	22.826	30.276	10.713	-92.182	-117	433.747	682.882	1.396.056	38.078	1.434.134		

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (συνέχεια)
Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)	Κοινές Σημ. μετοχές	Διαφο- ρά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Προνο- μιούχες μετοχές	Δικαι- ώματα προαι- ρέσεως αγοράς μετοχών	Κοινές ίδιες μετοχές	Προνο- μιούχες ίδιες μετοχές	Λοιπά αποθε- ματικά	Υπόλοι- πο κερ- δών/ (ζη- μιών)	Σύνολο ιδίων κε- φαλαίων
Ποσά προηγούμενης χρήσης 2007									
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2007	153.832	22.724	15.138	3.519	-502		- 503.366	83.798	781.875
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	118.771	118.771
Διανεμιθέντα μερίσματα	10	-	-	-	-	-	15	-63.353	-63.338
Αγορά ιδίων μετοχών	22	-	-	-	-35.434	-9	-	-	-35.443
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου πόλιγμα άσκησης δικαιωμάτων προαιρέσεως αγοράς μετοχών	22	95	102	-	-	-	-	-	197
Πρόβλεψη για δικαιώματα προαιρέσης μετοχών (ΔΠΧΠ 2)	-	-	-	3.497	-	-	-	-	3.497
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	-	-	-	-	55.372	-55.372	-
Υπόλοιπο της 31 Δεκεμβρίου 2007	153.927	22.826	15.138	7.016	-35.936	-9	558.753	83.844	805.559
Ποσά κλειόμενης χρήσης 2008									
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2008	153.927	22.826	15.138	7.016	-35.936	-9	558.753	83.844	805.559
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	-	-	-	-	105.964	105.964
Διανεμιθέντα μερίσματα	10	-	-	-	-	-	-	-63.399	-63.399
Αγορά ιδίων μετοχών	22	-	-	-	-56.246	-108	-	-	-56.354
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	153.927	-	15.138	-	-	-	-166.221	-2.844	-
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου πόλιγμα άσκησης δικαιωμάτων προαιρέσεως αγοράς μετοχών	22	57	-	-	-	-	-	-	57
Πρόβλεψη για δικαιώματα προαιρέσης μετοχών (ΔΠΧΠ 2)	-	-	-	3.697	-	-	-	-	3.697
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	-	-	-	-	70.455	-70.455	-
Υπόλοιπο στης 31 Δεκεμβρίου 2008	307.911	22.826	30.276	10.713	-92.182	-117	462.987	53.110	795.524

Κατάσταση Ταμιακών Ροών για την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου

(ποσά σε χιλιάδες €)		'Ομιλός		Εταιρία	
	Σημ.	2008	2007	2008	2007
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων					
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	29	411.693	419.876	177.702	162.120
Καταβεβλημένοι φόροι		-48.627	-96.232	-35.161	-58.784
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		363.066	323.644	142.541	103.336
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων					
Αγορά ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	11, 13	-209.105	-252.399	-20.598	-18.383
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	29	7.736	4.386	704	661
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδυτικών παγίων		-	-	-	157
Μερίσματα εισπραχθέντα		3.325	74	10.313	2.688
Απόκτηση θυγατρικών εταιριών	30	-387.590	-243.231	-745.225	-1.724
Απόκτηση ποσοστού της μειοψηφίας		-14.118	-	-	-
Εισπράξεις από την πώληση επενδυτικών τίτλων		2.987	933	-	-
Πληρωμές για την απόκτηση επενδυτικών τίτλων		-1.400	-2.193	-118	-74
Τόκοι εισπραχθέντες		8.859	7.589	538	130
Σύνολο εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		-589.306	-484.841	-754.386	-16.545
Σύνολο ταμιακών ροών μετά από τις επενδυτικές δραστηριότητες (α)+(β)		-226.240	-161.197	-611.845	86.791
Ταμιακές Ροές Χρηματοδοτικών Δραστηριοτήτων					
Εισπράξεις από την έκδοση κοινών μετοχών	22	57	197	57	197
Είσπραξη από την συμμετοχή της μειοψηφίας στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών		24.108	-	-	-
Αγορά ιδίων μετοχών		-56.712	-35.085	-56.712	-35.085
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων		-	230	-	25
Χρεωστικοί τόκοι και συναφί έξοδα καταβεβλημένα		-63.406	-40.224	-22.424	-3.031
Μερίσματα πληρωθέντα		-66.400	-65.736	-63.401	-63.246
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		778.326	637.704	1.167.499	95.493
Εξοφλήσεις δανείων		-464.819	-304.500	-381.924	-81.159
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοοικοδοτικές δραστηριότητες (γ)		151.154	192.586	643.095	-86.806
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)		-75.086	31.389	31.250	-15
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, στην αρχή της χρήσης	21	167.478	138.027	13	28
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών		2.129	-1.938	-	-
Διαθέσιμα, και ταμιακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	21	94.521	167.478	31.263	13

Περιεχόμενα των σημειώσεων επί των οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες και λογιστικές αρχές	70
1.1 Βάσης κατάρτισης	70
1.2 Ενοποίηση	75
1.3 Μετατροπή ξένου νομίσματος	76
1.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις	76
1.5 Επενδυτικά ακίνητα	77
1.6 Ασώματες ακινητοποιήσεις	77
1.7 Δαπάνες απογύμνωσης λατομείων	78
1.8 Απομείωση ενσώματων και ασωμάτων ακινητοποιήσεων (εξαιρούμενης της υπεραξίας)	78
1.9 Μισθώσεις – όταν εταιρία του Ομίλου είναι ο μισθωτής	78
1.10 Αποθέματα	78
1.11 Εμπορικές απαιτήσεις	78
1.12 Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	79
1.13 Μετοχικό κεφάλαιο	79
1.14 Δανειακές υποχρεώσεις	79
1.15 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	79
1.16 Παροχές σε εργαζομένους	79
1.17 Κρατικές επιχορηγήσεις για αγορά παγίου εξοπλισμού	81
1.18 Προβλέψεις	81
1.19 Δαπάνες περιβαλλοντικής αποκατάστασης	81
1.20 Αναγνώριση εσόδων	81
1.21 Μερίσματα που πληρώθηκαν	81
1.22 Πληροφόρηση κατά τομέα	82
1.23 Δικαιώματα εκπομπής ρύπων CO ₂	82
1.24 Χρηματοοικονομικά εργαλεία	82
2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις	83
2.1 Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας	83
2.2 Φόρος εισοδήματος	83
2.3 Εύλογες αξίες και ωφέλιμες ζωές των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	83
2.4 Αναταξινομήσεις	83
3. Πληροφόρηση κατά τομέα	84
4. Άλλα έσοδα και έξοδα εκμετάλλευσης	86
5. Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	86
6. Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	87
7. Δαπάνες προσωπικού	87
8. Φόρος εισοδήματος	87
9. Κέρδη ανά μετοχή	88
10. Μερίσματα προτεινόμενα και διανεμηθέντα	88
11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	89
12. Επενδυτικά ακίνητα	90
13. Ασώματες ακινητοποιήσεις	91
14. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	92
15. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες	94
16. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	94
17. Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	95
18. Αναβαλλόμενη φορολογία	95
19. Αποθέματα	97
20. Απαιτήσεις και προπληρωμές	98
21. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	98
22. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	99
23. Λοιπά αποθεματικά	101
24. Δανεισμός	102
25. Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών	103
26. Προβλέψεις	104
27. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	104
28. Προμπθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	105
29. Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	105
30. Συνενώσεις επιχειρήσεων	106
31. Συμμετοχή σε κοινοπραξίες	107
32. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις/απαιτήσεις	108
33. Συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη	109
34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου	111
35. Χρηματοοικονομικά εργαλεία	113
36. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	115
37. Αναταξινομήσεις	115
38. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού	115

1. Γενικές πληροφορίες και λογιστικές αρχές

Γενικές Πληροφορίες

Η Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τίταν (η Εταιρία), και οι θυγατρικές επιχειρήσεις της, συνολικά «ο Όμιλος», δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, εμπορία και διανομή μιας μεγάλης ποικιλίας δομικών υλικών, από τσιμέντο, έτοιμο σκυρόδεμα, αδρανή, τσιμεντόλιθους, κονιάματα, ιπτάμενη τέφρα, καθώς επίσης και επιτραπέζιων ειδών από πορσελάνη. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, τα Βαλκάνια, την Αίγυπτο και τις Η.Π.Α.

Η Εταιρία είναι Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία με αριθμό μητρώου Α.Ε. 6013/06/B/86/90, με έδρα την Αθήνα επί της οδού Χαλκίδος 22Α 11143 και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας (εφεξής οι οικονομικές καταστάσεις) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 24 Φεβρουαρίου 2009.

Σύνοψη των σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν για την κατάρτιση αυτών των οικονομικών καταστάσεων διατυπώνονται παρακάτω:

1.1 Βάσην κατάρτισης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ), περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2008.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την αποτίμηση ορισμένων επενδύσεων σε μετοχές, επενδυτικών ακινήτων και παραγώγων (προθεσμιακών συμβολαίων συναλλαγμάτων), σε εύλογη αξία.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ, απαιτεί τη χρήση κρίσιμων λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης απαιτείται η κρίση της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών. Οι τομείς που απαιτούν υψηλότερους βαθμούς κρίσης ή είναι εξαιρετικά πολύπλοκοι ή οι τομείς όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις, αναφέρονται στις Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις στη σημείωση 2.

Νέα πρότυπα, ερμηνείες και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων

Οι παρακάτω νέες διερμηνείες έχουν υποχρεωτική εφαρμογή για πρώτη φορά στη λογιστική χρήση που ξεκινά την 1 Ιανουαρίου 2008 και δεν επηρεάζουν τον όμιλο και την εταιρεία.

(α) Διερμηνεία 11, ΔΠΧΠ 2 'Συναλλαγές με Ίδιες Μετοχές και Μεταξύ Εταιριών του ίδιου Ομίλου'7. Η Διερμηνεία 11 απαιτεί όπως συναλλαγές, στις οποίες παραχωρείται σε εργαζομένους δικαίωμα επί συμμετοχικών τίτλων της εταιρίας, θεωρούνται για σκοπούς λογιστικής αντιμετώπισης, ως αμοιβές που καθορίζονται από την αξία των μετοχών διακανονιζόμενες με συμμετοχικούς τίτλους, ακόμη και στην περίπτωση όπου η εταιρία επιλέγει ή έχει την υποχρέωση να αγοράσει αυτούς τους συμμετοχικούς τίτλους από τρίτους ή όπου οι μέτοχοι της εταιρίας παρέχουν τους προς παραχώρηση τίτλους. Η Διερμηνεία επεκτείνεται επίσης και στον τρόπο που οι θυγατρικές εταιρίες χειρίζονται, στις απλές οικονομικές τους καταστάσεις, προγράμματα όπου οι εργαζόμενοι τους λαμβάνουν δικαιώματα επί συμμετοχικών τίτλων της μητρικής εταιρίας. Η Διερμηνεία 11 έχει εφαρμογή στον Όμιλο όσον αφορά στον τρόπο χειρισμού στις απλές οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών των προγραμμάτων στα οποία οι εργαζόμενοι τους λαμβάνουν δικαιώματα επί μετοχών της Εταιρίας. Ο λογιστικός χειρισμός, που εφαρμόζεται από τον Όμιλο, δε διαφέρει από τις σχετικές πρόνοιες της Διερμηνείας.

(β) Διερμηνεία 12, 'Συμβάσεις Παραχώρησης' (Service Concession Arrangements). Η Διερμηνεία 12 πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο οι παραχωρούσιούχοι θα πρέπει να εφαρμόζουν τα υφιστάμενα ΔΠΧΠ για να αναγνωρίσουν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν και τα δικαιώματα που τους παραχωρούνται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης. Με βάση τη Διερμηνεία, οι παραχωρούσιούχοι δεν θα πρέπει να αναγνωρίσουν τη σχετική υποδομή ως ενσώματα πάγια στοιχεία, αλλά να αναγνωρίσουν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και / ή ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τη διερμηνεία αυτή. Η Διερμηνεία 12 δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

(γ) Διερμηνεία 14, 'ΔΛΠ 19 Το Όριο στην αναγνώριση Περιουσιακού Στοιχείου Καθορισμένων Παροχών, οι Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και οι Αλληλεπιδράσεις τους'. Η Διερμηνεία 14 παρέχει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εκτίμησης του ορίου στο ποσό του πλεονάσματος που μπορεί να καταχωρθεί σαν περιουσιακό στοιχείο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 'Παροχές σε Εργαζόμενους'. Επίσης, επεξηγεί πώς αυτό το Όριο μπορεί να επηρεαστεί όταν υπάρχει νομική ή συμβατική απαίτηση ελάχιστης χρηματοδότησης και τυποποιεί την υφιστάμενη πρακτική. Η Διερμηνεία αυτή δεν επηρέασε την οικονομική του θέση ή απόδοση δεδομένου ότι όλα τα προγράμματα καθορισμένων παροχών καταλήγουν σε καθαρή υποχρέωση / δεν έχει χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις/αναθεωρήσεις στα πρότυπα ή διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά δεν ισχύουν ακόμη και δεν θα εφαρμοστούν νωρίτερα από τον όμιλο και την εταιρεία, έχουν ως ακολούθως:

• Διερμηνεία 13, 'Προγράμματα Επιβράβευσης Πελατών', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2008. Η Διερμηνεία 13 απαιτεί όπως τα ανταλλαγμάτα (loyalty award credits) απεικονίζονται λογιστικά ως ένα εξεχωριστό μέρος της συναλλαγής πώλησης με την οποία παραχωρούνται, και συνεπώς μέρος της εύλογης αξίας του τιμήματος πώλησης επιμερίζεται σε αυτά και καταχωρείται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία

εξασκούνται τα ανταλλάγματα αυτά. Ο Όμιλος δεν αναμένει ότι αυτή η Διερμηνεία θα έχει επίδραση στις οικονομικές του καταστάσεις αφού δεν εφαρμόζει τέτοια προγράμματα.

- Διερμηνεία 15 'Συμβόλαια για την Κατασκευή Ακίνητης Περιουσίας', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η Διερμηνεία 15 παρέχει οδηγίες για τον καθορισμό του εάν ένα συμβόλαιο για την κατασκευή ακίνητης περιουσίας εμπίπτει στο πλαίσιο εφαρμογής του Δ.Λ.Π 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια» ή του Δ.Λ.Π. 18 «Εσοδα» και αναφορικά με αυτό το πρότυπο, πότε πρέπει να αναγνωρίζεται το έσοδο από την κατασκευή. Η Διερμηνεία έχει αναδρομική ισχύ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τη διερμηνεία αυτή. Η διερμηνεία 15 δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις οικονομικές του καταστάσεις του Ομίλου/Εταιρίας εφόσον σε όλες τις συναλλαγές εσόδων εφαρμόζεται το Δ.Λ.Π 18 και όχι το Δ.Λ.Π 11.

- Διερμηνεία 16, 'Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Οκτωβρίου 2008. Η διερμηνεία αυτή διευκρινίζει:

- Το νόμισμα παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων δεν δημιουργεί έκθεση σε κίνδυνο για την οποία η Εταιρία μπορεί να εφαρμόσει λογιστική αντιστάθμισης. Συνεπώς, η μητρική Εταιρία μπορεί να προσδιορίσει σαν κίνδυνο προς αντιστάθμιση μόνο τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας της και του νομίσματος της εκμετάλλευσης στο εξωτερικό.

- Οποιαδήποτε Εταιρία του Ομίλου μπορεί να κατέχει μέσα αντιστάθμισης.

- Παρότι το Δ.Λ.Π 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση» εφαρμόζεται για τον καθορισμό του ποσού που πρέπει να μεταφερθεί στα Αποτελέσματα Χρήσης από το αποθεματικό για συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με το μέσο αντιστάθμισης, το Δ.Λ.Π 21 «Οι Επιδράσεις Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος» εφαρμόζεται αναφορικά με το στοιχείο που αντισταθμίζεται.

Η Διερμηνεία έχει μελλοντική εφαρμογή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τη Διερμηνεία αυτή. Ο Όμιλος / η Εταιρία θρίσκεται στη διαδικασία τις εκτίμησης της επίπτωσης της εφαρμογής αυτής της Διερμηνείας στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- Διερμηνεία 17, 'Διανομές μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων σε ιδιοκτήτες', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009. Η Διερμηνεία αυτή διευκρινίζει τα εξής θέματα:

- το μέρισμα πληρωτέο πρέπει να αναγνωρίζεται όταν το μέρισμα έχει εγκριθεί και δεν θρίσκεται πλέον στη διάθεση της Εταιρίας,

- η Εταιρία πρέπει να επιμετράει το μέρισμα πληρωτέο στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που πρόκειται να διανεμηθούν,

- η Εταιρία πρέπει να αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ του μερίσματος που πληρώθηκε και της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που διανέμονται στα αποτελέσματα, και

- η Εταιρία πρέπει να παρέχει πρόσθετες γνωστοποιήσεις, εφόσον τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προκειμένου για διανομή στους ιδιοκτήτες πληρούν τον ορισμό της διακοπείσας δραστηριότητας.

Η διερμηνεία 17 εφαρμόζεται σε περιπτώσεις διανομής μη-χρηματικών περιουσιακών στοιχείων σε αναλογική βάση, εκτός εάν πρόκειται για συναλλαγές που ελέγχονται από κοινού. Η διερμηνεία έχει μελλοντική εφαρμογή ενώ ενθαρρύνεται νωρίτερη εφαρμογή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τη διερμηνεία αυτή. Ο Όμιλος/Εταιρεία θρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης της διερμηνείας.

Διερμηνεία 18, 'Μεταφορές περιουσιακών στοιχείων από πελάτες', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009. Η διερμηνεία αυτή αναφέρεται ειδικότερα στον τομέα κοινής ωφέλειας διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό συμφωνιών όπου η εταιρεία αποκτά ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία [ή χρηματικά διαθέσιμα προκειμένου για την κατασκευή σχετικών περιουσιακών στοιχείων] από ένα πελάτη και αυτό το πάγιο χρησιμοποιείται ως αντάλλαγμα για την σύνδεση του πελάτη στο δίκτυο ή για την παροχή μελλοντική πρόσβασής του έτσι ώστε να τροφοδοτήσει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες του. Η διερμηνεία έχει μελλοντική εφαρμογή, ωστόσο επιτρέπεται περιορισμένη αναδρομική εφαρμογή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τη διερμηνεία αυτή. Ο Όμιλος/Εταιρεία θρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίπτωσης της διερμηνείας.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΠ 2, 'Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση διευκρινίζει δύο θέματα: Τον ορισμό της 'προϋπόθεσης κατοχύρωσης', με την εισαγωγή του όρου 'μη-προϋπόθεση κατοχύρωσης' για όρους που δεν αποτελούν όρους υπηρεσίας ή όρους απόδοσης. Επίσης διευκρινίζεται ότι δύλες οι ακυρώσεις, είτε προέρχονται από την οντότητα είτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, πρέπει να έχουν την ίδια λογιστική αντιμετώπιση. Ο Όμιλος / η Εταιρεία θρίσκεται στη διαδικασία τις εκτίμησης της επίπτωσης της εφαρμογής αυτής της διερμηνείας στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- Αναθεωρημένο ΔΠΧΠ 3, 'Συνενώσεις Επιχειρήσεων' και Τροποποιημένο Δ.Λ.Π 27, 'Ένοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις', εφαρμόζονται για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ('ΣΔΛΠ') δημοσιοποίησε στις 10 Ιανουαρίου 2008 το Αναθεωρημένο ΔΠΧΠ 3 'Συνενώσεις Επιχειρήσεων' και το Τροποποιημένο Δ.Λ.Π 27 'Ένοποιημένες Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις'. Το αναθεωρημένο ΔΠΧΠ 3 εισάγει μια σειρά αλλαγών στο λογιστικό χειρισμό συνενώσεων επιχειρήσεων οι οποίες θα επηρεάσουν το ποσό της αναγνωρισθείσας υπεραξίας, τα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται η συνένωση επιχειρήσεων και τα μελλοντικά αποτελέσματα. Αυτές οι αλλαγές περιλαμβάνουν την εξοδοποίηση των δαπανών που σχετίζονται με την απόκτηση και την αναγνώριση μελλοντικών μεταβολών στην εύλογη αξία της ενδεχόμενης τιμής που στα αποτελέσματα (αντί για προσαρμογή της υπεραξίας).

Το τροποποιημένο Δ.Λ.Π 27 απαιτεί όπως συναλλαγές που οδηγούν σε αλλαγές ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρική καταχωρούνται στην καθαρή θέση. Συνεπώς δεν επηρεάζουν την υπεραξία ούτε δημιουργούν αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία). Επιπλέον το τροποποιημένο πρότυπο αλλάζει τον τρόπο που λογίζονται οι ζημίες θυγατρικών καθώς και η απώλεια ελέγχου θυγατρικής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει την αναθεώρηση του ΔΠΧΠ 3 και την τροποποίηση του Δ.Λ.Π 27. Οι αλλαγές

των ανωτέρω προτύπων θα εφαρμοστούν από την ημερομηνία εφαρμογής τους και θα επηρεάσουν μελλοντικές αποκτήσεις και συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας από την ημερομηνία αυτή και μετά.

• ΔΠΧΠ 8, 'Λειτουργικοί Τομείς', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Το ΔΠΧΠ 8 αντικαθιστά το ΔΛΠ 14, 'Οικονομικές Πληροφορίες Κατά Τομέα' και υιοθετεί την προσέγγιση της διοίκησης αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες που δίνονται κατά τομέα. Η πληροφόρηση που θα γνωστοποιείται θα είναι αυτή που χρησιμοποιείται στη διοίκηση εσωτερικά για την αξιολόγηση της απόδοσης των λειτουργικών τομέων και την κατανομή πόρων σε αυτούς τους τομείς. Αυτή η πληροφόρηση μπορεί να διαφέρει από αυτή που παρουσιάζεται στον ισολογισμό και την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και οι εταιρίες θα πρέπει να δώσουν επεξηγήσεις και συμφωνίες αναφορικά με τις εν λόγω διαφορές. Ο Όμιλος θρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του εν λόγω προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, 'Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Το ΔΛΠ 1 έχει τροποποιηθεί για να αναβαθμίσει τη χρησιμότητα των πληροφοριών που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Από τις πιο σημαντικές τροποποιήσεις είναι: η απαίτηση όπως η κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνει μόνο συναλλαγές με μετόχους, η εισαγωγή μιας καινούργιας κατάστασης συνολικού εισοδήματος ("comprehensive income") που συνδυάζει όλα τα στοιχεία εσόδων και εξόδων που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με «λοιπά εισοδήματα» ("comprehensive income") και της απαίτησης όπως επαναδιατυπώσεις στις οικονομικές καταστάσεις ή αναδρομικές εφαρμογές νέων λογιστικών πολιτικών παρουσιάζονται από την αρχή της ενωρίτερης συγκριτικής περιόδου, δηλ. σε μια τρίτη στήλη στον ισολογισμό. Ο Όμιλος θα κάνει τις απαραίτητες αλλαγές στην παρουσίαση των οικονομικών του καταστάσεων για το 2009.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 32, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων' όσον αφορά τα 'Χρηματοοικονομικά Μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο [ή "puttable" μέσο]', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 32 απαιτεί όπως ορισμένα χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο («puttable» μέσα) και υποχρεώσεις που ανακύπτουν κατά την ρευστοποίηση μιας οντότητας καταταχθούν ως ίδια Κεφάλαια εάν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 απαιτεί γνωστοποίηση πληροφοριών αναφορικά με τα «puttable» μέσα που κατατάσσονται ως ίδια Κεφάλαια. Ο Όμιλος αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις δεν θα επηρεάσουν τις οικονομικές του καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 23, 'Κόστος Δανεισμού', εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Με βάση τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 23, καταργείται η επιλογή [που υπάρχει στο υφιστάμενο πρότυπο] για αναγνώριση του κόστους δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθεί άμεσα σε ένα περιουσιακό στοιχείο που πληρεί τις προϋποθέσεις στα έξοδα περιόδου. Όλα τα κόστη δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθούν άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληρεί τις προϋποθέσεις πρέπει να κεφαλαιοποιούνται. Ένα περιουσιακό στοιχείο που πληρεί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του.

Καθώς ο Όμιλος ήδη εφαρμόζει την επιτρέπομενη εναλλακτική μέθοδο των ΔΛΠ 23 και κατανέμει κόστος δανεισμού στα στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις, δεν αναμένεται ότι η υιοθέτηση της τροποποίησης αυτής θα επηρεάσει σημαντικά την οικονομικές καταστάσεις.

• ΔΛΠ 39, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση' και ΔΠΧΠ 7 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή στο ΔΛΠ 39 επιτρέπει σε μια εταιρεία την επαναταξινόμηση των μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων [εκτός αυτών που έχουν ταξινομηθεί από την εταιρεία στην κατηγορία της εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση] εκτός της κατηγορίας της εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων σε συγκεκριμένες περιστάσεις.

Επίσης, η τροποποίηση αυτή επιτρέπει σε μια εταιρεία τη μεταφορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις, στην περίπτωση που το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θα πληρούσε τον ορισμό της κατηγορίας δάνεια και απαιτήσεις [εάν δεν είχε χαρακτηριστεί ως διαθέσιμο προς πώληση], εφόσον η εταιρεία έχει την πρόθεση και την ικανότητα να διατηρήσει αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο εγγύς μέλλον. Η τροποποίηση δεν επιτρέπει την επαναταξινόμηση στην κατηγορία εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων. Η τροποποίηση αναφέρεται σε γνωστοποιήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχουν υποστεί επαναταξινόμηση.

Tον Μάιο του 2008 το ΣΔΛΠ εξέδωσε μια σειρά τροποποιήσεων των ΔΠΧΠ με σκοπό την εξάλειψη ασυνεπιών καθώς και την παροχή διευκρινίσεων. Οι τροποποιήσεις αυτές εφαρμόζονται για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009 και δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΠ 5, 'Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009. Η τροποποίηση αυτή διευκρινίζει το γεγονός ότι όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού μίας θυγατρικής εξακολουθούν να κατατάσσονται ως κατεχόμενα για πώληση, σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5, ακόμη και στην περίπτωση που η εταιρεία, μετά από πώληση, διατηρήσει μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική. Η τροποποίηση έχει μελλοντική εφαρμογή από την ημέρα πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΠ 5. Συνεπώς, οι συμμετοχές σε θυγατρικές που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενες για πώληση από τη στιγμή εφαρμογής του ΔΠΧΠ 5, πρέπει να επανεκτιμούν. Πρόωρη εφαρμογή της τροποποίησης είναι αποδεκτή. Σε περίπτωση πρόωρης εφαρμογής, θα πρέπει επίσης να εφαρμοστούν και οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 27 (όπως αυτό τροποποιήθηκε τον Ιανουάριο 2008) κατά την ημέρα εφαρμογής των τροποποιήσεων του ΔΠΧΠ 5.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΠ 7, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή καταργεί την αναφορά στα «συνολικά έσοδα από τόκους» ως συστατικό στοιχείο των χρηματοοικονομικών εξόδων.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, 'Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή διευκρινίζει ότι τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για εμπορική εκμετάλλευση, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση', δεν κατατάσσονται αυτόματα ως βραχυπρόθεσμα στοιχεία στον ισολογισμό. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται νωρίτερη εφαρμογή.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8, 'Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθο', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μόνο ο οδηγός εφαρμογής, η οποία θεωρείται αναπόσπαστο κομμάτι ενός ΔΠΧΠ, είναι υποχρεωτική κατά την επιλογή λογιστικών πολιτικών.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 10, 'Τέγονότα μετά την Ημερομνία του Ισολογισμού', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα μερίσματα που εγκρίθηκαν μετά την ημερομνία ισολογισμού δεν θεωρούνται υποχρεώσεις.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16, 'Ενσώματα πάγια', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την Ιανουαρίου 2009.
- Αντικαθιστά τον όρο 'Καθαρή τιμή πώλησης' με τον όρο 'Έύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης' αναφορικά με το ανακτήσιμο ποσό, έτσι ώστε να υπάρχει συνέπεια με το ΔΠΧΠ 5 και το ΔΛΠ 36.
- Τα ενσώματα πάγια που κατέχονται για ενοικίαση και κατά τη συνήθη πορεία των δραστηριοτήτων προορίζονται για πώληση μετά την λήξη της περιόδου ενοικίασης, μεταφέρονται στο λογαριασμό των Αποθεμάτων κατά τη λήξη της περιόδου αυτής και κατατάσσονται στα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση. Οι εισπράξεις από την μεταγενέστερη πώληση εμφανίζονται ως έσοδα. Ταυτόχρονα, τροποποιείται και το ΔΛΠ 7, 'Καταστάσεις ταμειακών ροών', όπου απαιτείται οι χρηματικές πληρωμές προκειμένου για την κατασκευή ή απόκτηση σχετικών παγίων να κατατάσσονται στην κατηγορία των Λειτουργικών Δραστηριοτήτων. Επίσης, στην κατηγορία των Λειτουργικών Δραστηριοτήτων εμφανίζονται και οι χρηματικές εισπράξεις από ενοίκια και μεταγενέστερες πωλήσεις σχετικών παγίων.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 18, 'Έσοδα', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή αντικαθιστά τον όρο 'Άμεσα κόστη' με τον όρο 'Κόστος συναλλαγών' όπως ορίζεται στο ΔΛΠ 39.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19, 'Παροχές σε εργαζομένους', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009.
- Αναθεωρεί τον ορισμό του 'Κόστους προϋπηρεσίας' προκειμένου να συμπεριλάβει μειώσεις παροχών σχετικά με την υπηρεσία εργαζόμενου σε προηγούμενες περιόδους [άρνητικά κόστη προϋπηρεσίας] και να αποκλείσει μειώσεις παροχών σχετικά με την υπηρεσία εργαζομένου σε μελλοντικές περιόδους οι οποίες πρόχρονται από τροποποιήσεις στο πρόγραμμα παροχών. Τροποποιήσεις στα προγράμματα παροχών οι οποίες έχουν σαν συνέπεια τη μείωση παροχών σχετικά με την υπηρεσία εργαζομένου σε μελλοντικές περιόδους θεωρούνται περικοπές. Η τροποποίησης έχει μελλοντική εφαρμογή – για αλλαγές σε παροχές που λαμβάνουν χώρα την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Ενθαρρύνεται νωρίτερη εφαρμογή.
- Αναθεωρεί τον ορισμό της 'Απόδοσης περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος' αποκλείοντας διαχειριστικά κόστο του προγράμματος εάν έχουν ήδη συμπεριληφθεί στις αναλογιστικές υποθέσεις βάσει των οποίων έγινε η επιμέτρηση των δεσμεύσεων καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση έχει αναδρομική εφαρμογή και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή της.
- Αναθεωρεί τον ορισμό των 'Βραχυπρόθεσμων' και 'άλλων μακροπρόθεσμων' παροχών σε εργαζομένους προκειμένου να επικεντρωθεί στο σημείο όπου η υποχρέωση πρόκειται να διακανονιστεί. Η τροποποίηση έχει αναδρομική εφαρμογή και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή της.
- Καταργεί την αναφορά σε ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκειμένου να εναρμονιστεί με το ΔΛΠ 37, 'Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία'. Το ΔΛΠ 37 δεν επιτρέπει την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων. Η τροποποίηση έχει αναδρομική εφαρμογή και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή της.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 20, 'Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Υποστήριξης', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Δάνεια τα οποία επιχορηγούνται με μηδενικό ή πολύ χαμηλό επιτόκιο σε σχέση με την αγορά δεν θα εξαιρούνται από την απαίτηση εμφάνισης τεκμαρτού επιτοκίου. Το τεκμαρτό επιτόκιο των επιχορηγούμενων δανείων θα είναι χαμηλότερο από το επιτόκιο της αγοράς, και συνεπώς θα εναρμονιστεί με το ΔΛΠ 39. Η διαφορά μεταξύ του ποσού που εισπράττεται και του προεξοφλημένου ποσού λογίζεται ως κρατική επιχορήγηση. Η τροποποίηση έχει μελλοντική εφαρμογή – για κρατικές επιχορηγήσεις που εισπράττονται την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή της. Εντούτοις, το ΔΠΧΠ 1, 'Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς' δεν έχει αναθεωρηθεί για τους καινούριους χρήστες των προτύπων και συνεπώς απαιτείται η εμφάνιση τεκμαρτού επιτοκίου σε όλα τα σχετικά δάνεια που εκκρεμούσαν κατά την ημερομνία της μετάβασης.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 23, 'Κόστος Δανεισμού', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αναθεωρεί τον ορισμό του 'κόστους δανεισμού' προκειμένου να ενώσει όλα τα συστατικά στοιχεία του 'κόστους δανεισμού' σε ένα – το έξοδο τόκου υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο πραγματικού επιτοκίου όπως περιγράφεται στο ΔΛΠ 39. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27, 'Ένοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Στην περίπτωση που η μπτρική εταιρεία αποτιμά μια θυγατρική της σε εύλογη αξία σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της, ο χειρισμός αυτός εξακολουθεί και στην περίπτωση που μεταγενέστερα η θυγατρική κατατάσσεται ως κατεχόμενη προς πώληση. Η τροποποίηση έχει μελλοντική εφαρμογή, από την ημερομνία πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΠ 5. Συνεπώς, όσες θυγατρικές έχουν καταταχθεί ως κατεχόμενες προς πώληση από την ημερομνία εφαρμογής του ΔΠΧΠ 5 θα χρειαστεί να επανεκτιμηθούν. Ενθαρρύνεται νωρίτερη εφαρμογή.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28, 'Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις' εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009.
- Στην περίπτωση που μια συγγενής επιχείρηση αποτιμάται σε εύλογη αξία, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 [εφόσον έχει εξαιρεθεί από τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 28], μόνο οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 28 αναφορικά με τη γνωστοποίηση της φύσης και την έκταση σημαντικών περιορισμών στην ικανότητα της συγγενούς επιχείρησης να μεταφέρει κεφάλαια στην Εταιρία σε μορφή ταμειακών διαθεσίμων ή αποπληρωμής δανείων έχουν εφαρμογή. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ που επιτρέπεται και η μελλοντική εφαρμογή. Ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή. Σε περίπτωση νωρίτερης εφαρμογής, η Εταιρία θα πρέπει ταυτόχρονα να υιοθετήσει την παρακάτω τροποποίηση καθώς και την τροποποίηση της παραγράφου 3 του ΔΠΧΠ 7, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις', της παραγράφου 1 του ΔΛΠ 31, 'Συμμετοχές σε κοινοπραξίες' και της παραγράφου 4 του ΔΛΠ 32, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση'.

- Για σκοπούς διεξαγωγής ελέγχου απομείωσης, η επένδυση σε συγγενή επιχείρηση θεωρείται ένα μοναδικό περιουσιακό στοιχείο – συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε αναστροφής ζημιάς απομείωσης. Συνεπώς, σε περίπτωση απομείωσης δεν χρειάζεται χωριστή κατανομή της απομείωσης στην υπεραξία η οποία εμπεριέχεται στο υπόλοιπο της επένδυσης. Η ζημιά απομείωσης αναστρέφεται στην περίπτωση που η ανακτήσιμη αξία της επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση αυξάνεται Σε περίπτωση νωρίτερης εφαρμογής, η εταιρεία θα πρέπει ταυτόχρονα να υιοθετήσει την παραπάνω τροποποίηση καθώς και την τροποποίηση της παραγράφου 3 του ΔΠΧΠ 7, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις', της παραγράφου 1 του ΔΛΠ 31, 'Συμμετοχές σε κοινοπραξίες' και της παραγράφου 4 του ΔΛΠ 32, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση'.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 29, 'Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων σε υπερπληθωριστικές οικονομίες', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή αναθεωρεί την περιοριστική λίστα των εξαιρέσεων αναφορικά με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρούνται σε ιστορικό κόστος π.χ. τα ενσώματα πάγια. Δεν αναφέρονται ειδικές απαιτήσεις μετάβασης λόγω του ότι η τροποποίηση είναι περισσότερο διευκρίνιση και όχι αλλαγή.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 31, 'Συμμετοχές σε κοινοπραξίες', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή διευκρίνιζε το γεγονός ότι εάν μία κοινοπραξία αποτιμάται σε εύλογη αξία, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 [εφόσον έχει εξαιρεθεί από τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 31], μόνο οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 31 σχετικά με την γνωστοποίηση των δεσμεύσεων του μέλους της κοινοπραξίας και της κοινοπραξίας, καθώς επίσης και σχετικά με την περίληψη των οικονομικών πληροφοριών για τα στοιχεία ισολογισμού και αποτελεσμάτων έχουν εφαρμογή. Ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή. Σε περίπτωση νωρίτερης εφαρμογής, η εταιρεία θα πρέπει ταυτόχρονα να υιοθετήσει την τροποποίηση της παραγράφου 3 του ΔΠΧΠ 7, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις', του ΔΛΠ 28, 'Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις' και της παραγράφου 4 του ΔΛΠ 32, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση'.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 34, 'Ένδιαμεση χρηματοοικονομική αναφορά', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή διευκρίνιζε ότι τα κέρδη ανά μετοχή γνωστοποιούνται στις ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές αναφορές στην περίπτωση που η εταιρεία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 33.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 36, 'Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση αυτή διευκρίνιζε το γεγονός ότι όταν χρησιμοποιείται ο μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών προκειμένου για τον υπολογισμό της 'εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης', απαιτούνται οι ίδιες γνωστοποιήσεις όπως στην περίπτωση χρησιμοποίησης της μεθόδου των προεξοφλημένων ταμειακών ροών προκειμένου για τον υπολογισμό της 'αξίας λόγω χρήσης'. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 38, 'Άυλα περιουσιακά στοιχεία', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009.
 - Έξοδα δραστηριοτήτων διαφήμισης και προώθησης αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν η Εταιρία αποκτά το δικαιώμα πρόσθασης στα αγαθά ή παραλαμβάνει τις υπηρεσίες. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.
 - Καταργεί την αναφορά στις σπάνιες περιπτώσεις πειστικών αποδείξεων που υποστηρίζουν τη μέθοδο απόσβεσης άσυλων παγίων με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή η οποία έχει ως αποτέλεσμα τον υπολογισμό λιγότερων σωρευμένων αποσβέσεων από αυτές που θα προέκυπταν με την εφαρμογή της σταθερής μεθόδου, επιτρέποντας έτσι τη χρήση της μεθόδου απόσβεσης της μονάδας παραγωγής. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.
 - Μία προκαταβολή μπορεί να αναγνωριστεί μόνο στην περίπτωση που η πληρωμή έχει πραγματοποιηθεί πριν τη λήψη του δικαιώματος πρόσθασης στα αγαθά ή την παραλαβή των υπηρεσιών.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 39, 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009.
 - Διευκρίνιζε ότι αλλαγές σε περιστάσεις σχετικά με τα παράγωγα – συγκεκριμένα, τα παράγωγα που έχουν χαρακτηριστεί ή αποχαρακτηριστεί ως εργαλεία λογιστικής αντιστάθμισης μετά την αρχική αναγνώρισή τους – δεν θεωρούνται επαναταξινόμησεις. Συνεπώς, ένα παράγωγο μπορεί να μεταφερθεί από την κατηγορία, ή να συμπεριληφθεί στην κατηγορία της 'εύλογης αξίας μέσω αποτέλεσμάτων' μετά την αρχική αναγνώριση. Ομοίως, όταν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί επαναταξινόμηση ως αποτέλεσμα αλλαγής της λογιστικής πολιτικής μίας ασφαλιστικής Εταιρίας σύμφωνα με την παράγραφο 45 του ΔΠΧΠ 4, 'Άσφαλιστρη Συμβόλαια', αυτό αποτελεί αλλαγή των περιστάσεων και όχι επαναταξινόμηση. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.
 - Καταργεί την αναφορά του ΔΛΠ 39 στον όρο 'τομέας' κατά τον καθορισμό ενός εργαλείου ως μέσο λογιστικής αντιστάθμισης. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.
 - Απαιτεί τη χρήση του αναθεωρημένου πραγματικού επιτοκίου [σε αντίθεση με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο] κατά τον επαναπροσδιορισμό ενός χρεωστικού τίτλου μετά την παύση λογιστικής αντιστάθμισης της εύλογης αξίας. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40, 'Επενδύσεις σε ακίνητα', εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009.
 - Αναθεωρεί το πεδίο εφαρμογής του [καθώς και το πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16] όσον αφορά τα ακίνητα που βρίσκονται υπό κατασκευή ή αξιοποιούνται για μελλοντική χρήση ως επενδυτικά ακίνητα να ταξινομούνται στην κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα. Στην περίπτωση που Εταιρία δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει την εύλογη αξία του υπό κατασκευή επενδυτικού ακινήτου, αλλά αναμένει να προσδιορίσει την εύλογη αξία κατά την ολοκλήρωσή του, το υπό κατασκευή επενδυτικό ακινήτο θα επιμετρηθεί στο κόστος έως τη στιγμή που θα καταστεί εφικτό να προσδιορίστει η εύλογη αξία ή θα ολοκληρωθεί η κατασκευή του. Η τροποποίηση έχει μελλοντική εφαρμογή ενώ ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή της. Μία εταιρεία επιτρέπεται να εφαρμόσει την σχετική τροποποίηση οποιαδήποτε ημερομνία πριν την 1 Ιανουαρίου 2009 εφόσον οι εύλογες αξίες των υπό κατασκευή επενδυτικών ακινήτων είναι εφικτό να προσδιοριστούν τη συγκεκριμένη ημερομνία εφαρμογής.
 - Αναθεωρεί τις συνθήκες εκούσιας αλλαγής λογιστικής πολιτικής προκειμένου να υπάρξει συνέπεια με το ΔΛΠ 8.
 - Διευκρίνιζε ότι η λογιστική αξία ενός επενδυτικού ακινήτου το οποίο βρίσκεται υπό μίσθωση είναι ίση με την τελευταία αποτίμησή του προσαυξημένη κατά οποιοδήποτε αναγνωρισμένη υποχρέωση.

- Τροποποιήσεις στο ΔΔΠ 41, 'Γεωργία' εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009.

- Αντικαθιστά τον όρο 'κόστος σημείου πώλησης' με τον όρο 'κόστος πώλησης'. Αναθεωρεί στο παράδειγμα Δέντρα σε μια φυτεία δάσους τον όρο 'Κορμοί δέντρων' σε 'δέντρα που έχουν καταριφθεί'.
- Καταργεί την αναφορά στη χρήση προεξοφλητικού επιτοκίου προ-φόρου προκειμένου για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, επιτρέποντας έτσι τη χρήση είτε του προ-φόρου είτε του μετά-φόρου προεξοφλητικού επιτοκίου ανάλογα με την μέθοδο αποτίμησης που εφαρμόζεται.
- Καταργεί το γεγονός ότι απαγορεύονταν να λαμβάνονται υπόψη οι ταμειακές ροές που απορρέουν από πρόσθετες μεταβολές κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας. Αντιθέτως, λαμβάνονται υπόψη οι ταμειακές ροές που αναμένονται να προκληθούν από την 'πιο σχετική αγορά'. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ και ενθαρρύνεται η νωρίτερη εφαρμογή.

1.2 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές εταιρίες είναι εκείνες (συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών οντοτήτων ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος έχει ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του μισού των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές που ακολουθούνται.

Η ύπαρξη ενδεχόμενων δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν, λαμβάνονται υπόψη, όταν ο Όμιλος αξιολογεί εάν έχει τον έλεγχο μιας εταιρίας.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως από την ημερομνία που ο έλεγχός τους μεταβιβάζεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομνία που διακόπτεται ο έλεγχος. Η λογιστική μέθοδος εξαγοράς χρησιμοποιείται για την ενσωμάτωση των εξαγοραζόμενων θυγατρικών. Η παράγραφος 1.6(α) περιγράφει τη λογιστική αντιμετώπιση της υπεραξίας. Το κόστος μιας εξαγοράς υπολογίζεται ως το άθροισμα των εύλογων αξιών, κατά την ημερομνία συναλλαγής, των περιουσιακών στοιχείων που προσφέρονται, των μετοχών που εκδίδονται και των υποχρεώσεων που υφίστανται ή αναλαμβάνονται πλέον οποιουδήποτε κόστους που σχετίζεται άμεσα με την εξαγορά. Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού, οι υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις υπολογίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομνία συναλλαγής, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσοστού της μειοψηφίας.

Η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αποκτόμενων στοιχείων ενεργητικού της θυγατρικής που αποκτήθηκε, αναγράφεται ως υπεραξία. Όταν το κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των αποκτώμενων στοιχείων ενεργητικού, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές, υπόλοιπα λογαριασμών και τα μη πραγματοποιημένα κέρδη που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Όμιλου, απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης, εκτός εάν το κόστος τους δεν μπορεί να ανακτηθεί.

Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιριών έχουν τροποποιηθεί όποτε κρίθηκε αναγκαίο έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Η ημερομνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το ποσοστό των κερδών ή ζημιών και των ιδίων κεφαλαίων που δεν αναλογούν στον Όμιλο. Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζονται διακριτά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων καθώς και σε διακριτή γραμμή στα ίδια κεφάλαια της ενοποιημένης κατάστασης ισολογισμού. Σε περίπτωση εξαγοράς δικαιωμάτων μειοψηφίας από την Εταιρία, η διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας που εξαγοράζεται αναγνωρίζεται ως υπεραξία.

Στον ισολογισμό της Εταιρίας οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις προβλέψεις για απαξίωση, εφόσον υπάρχουν.

(β) Κοινοπραξίες (οντότητες ελεγχόμενες από κοινού)

Κοινοπραξία θεωρείται η εταιρία που ελέγχεται από κοινού από τον Όμιλο και από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με τις οποίες ο Όμιλος έχει συνάψει συμβατική υποχρέωση. Οι κοινοπραξίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος την ημερομνία ενοποίησης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, γίνεται ενσωμάτωση του ποσοστού του Όμιλου από όλες τις αναλυτικές γραμμές εσόδων, εξόδων, ενεργητικού, παθητικού και ταμιακών ροών της κοινοπραξίας, με εκείνες που εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το μερίδιο των κερδών ή ζημιών που προκύπτει από πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού προς τις κοινοπραξίες και αντιστοιχεί στους άλλους εταίρους της κοινοπραξίας.

Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει το μερίδιο που του αναλογεί από τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την αγορά στοιχείων ενεργητικού, που προέρχονται από την κοινοπραξία έως ότου διαθέσει τα συγκεκριμένα στοιχεία σε ένα τρίτο μέρος. Ωστόσο εάν η ζημία που προκύπτει από τη συναλλαγή καταδεικνύει, ότι υπάρχει μείωση της καθαρής πραγματοποιήσιμης αξίας ή ζημίας λόγω απαξίωσης, τότε η ζημία αυτή αναγνωρίζεται άμεσα.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις αποκαλούνται οι νομικές οντότητες όπου η συμμετοχή του Όμιλου, μετά δικαιωμάτων ψήφου, είναι μεταξύ 20% και 50%, καθώς και οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή άλλα δεν τις ελέγχει. Οι επενδύσεις σε

συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν την υπεραξία (καθαρή από οποιεσδήποτε ζημίες από απαξίωση) που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά.

Σύμφωνα με την παραπάνω μέθοδο ο συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν μετά την εξαγορά των συγγενών εταιριών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή του Ομίλου επί των αποθεματικών που σχηματίζονται μετά από την εξαγορά αναγνωρίζεται στα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές, μετά από την εξαγορά, μεταβολές στους λογαριασμούς των ίδιων κεφαλαίων τροποποιούνται έναντι του εμφανιζόμενου ποσού της επένδυσης.

Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις εταιρίες αυτές. Οι μη πραγματοποιηθέσεις ζημιές απαλείφονται επίσης, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη απαξίωσης των στοιχείου ενεργητικού όπου μεταφέρθηκε. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά τους. Όταν η αναλογία του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς επιχειρησης ισούται ή υπερβαίνει το ποσό συμμετοχής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει ανειλημένες υποχρεώσεις ή πραγματοποίησε πληρωμές για λογαριασμό των εταιριών αυτών.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η πμερομνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

1.3 Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου απεικονίζονται στο τοπικό νόμισμα που ισχύει στη χώρα όπου δραστηριοποιούνται, το οποίο αποτελεί και το λειτουργικό τους νόμισμα. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζονται σε ευρώ (€), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρησιμοποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμών (τρέχουσες ισοτιμίες) που επικρατούν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδον ή ζημίες) που προκύπτουν από τον διακανονισμό των ανωτέρω συναλλαγών καθώς και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των χρηματικών στοιχείων (monetary items) από το ξένο νόμισμα στο λειτουργικό νόμισμα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν χαρακτηρίζονται ως αντιστάθμιση της καθαρής επένδυσης εκμετάλλευσης στο εξωτερικό, οπότε καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των μη χρηματικών στοιχείων σε εύλογη αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως, ενώ των διαθεσίμων προς πώληση στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Εταιρίες του Ομίλου

Τα λειτουργικά αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια όλων των εταιριών του Ομίλου (εκτός από εκείνες που λειτουργούν σε υπερ-πληθωριστικές οικονομίες), των οποίων το λειτουργικό νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου ως ακολούθως:

- Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού για κάθε ισολογισμό παρουσιάζονται και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.
- Τα έσοδα και έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως της κάθε εταιρίας μετατρέπονται σύμφωνα με τη μέση ισοτιμία που διαμορφώνεται από την έναρξη της χρήσεως έως την ημερομνία κλεισίματος του ισολογισμού.
- Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα παραπάνω καταχωρούνται στο «αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής» των ίδιων κεφαλαίων.
- Κατά την πώληση θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, οι σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές που υπάρχουν στο «αποθεματικό συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής» των ίδιων κεφαλαίων, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως ως κέρδον ή ζημίες από την πώληση συμμετοχών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα δάνεια που έχουν χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση κινδύνου των παραπάνω επενδύσεων, μεταφέρονται στο αποθεματικό «συναλλαγματικών διαφορών αντιστάθμισης κινδύνου» στα ίδια κεφάλαια.

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογη αξία που προκύπτουν κατά την εξαγορά θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό καταχωρούνται ως στοιχεία ενεργητικού/παθητικού της θυγατρικής εξωτερικού και μετατρέπονται σύμφωνα με την τιμή κλεισίματος που ισχύει κάθε φορά.

1.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μετά από την αφαίρεση των σωρευμένων αποσβέσεων και ζημιάς απομείωσης, εκτός από την κατηγορία «γγήπεδα/οικόπεδα» (δεν περιλαμβάνονται τα λατομεία) όπου απεικονίζεται το ιστορικό κόστος κτήσεως απαλλαγμένο από τυχόν ζημιά απομείωσης.

Το κόστος συμπεριλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την αγορά των παγίων στοιχείων και το κόστος περιβαλλοντικής αποκατάστασης, στο βαθμό που αυτό έχει καταχωριθεί ως πρόβλεψη (βλέπε παράγραφο 1.19). Οι πρόσθετες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται είτε στο αρχικό ποσό καταχώρωσης του παγίου στοιχείου, είτε απεικονίζονται ως ξεχωριστό πάγιο στοιχείο, στην περίπτωση όπου υπάρχει μεγάλη πιθανότητα ότι από το συγκεκριμένο πάγιο θα προκύψουν για την Εταιρία μελλοντικές οικονομικές αφέλειες και το κόστος του μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι πρόσθετες δαπάνες, αποσβένονται στην μικρότερη χρονική διάρκεια που προκύπτει: μεταξύ της υπολειπόμενης αφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο δημιουργούνται

και του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη θετικότητα του παγίου. Η σταθερή μέθοδος απόσβεσης, σύμφωνα με την εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των παγίων, εφαρμόζεται για όλες τις ενσώματες ακινητοποιησεις, εκτός των λατομείων, μέχρι να προκύψει η υπολειμματική αξία τους. Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι ως ακολούθως:

Κτίρια	Έως 50 έτη
Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	Έως 40 έτη
Μεταφορικά μέσα	5 έως 15 έτη
Εξοπλισμός Γραφείων και Έπιπλα*	3 έως 10 έτη
Λοιπά Πάγια μικρής αξίας	Έως 2 έτη

*συμπεριλαμβάνεται ο πλεκτρονικός εξοπλισμός και τα λογισμικά προγράμματα.

Η απόσβεση των εκτάσεων/γηπέδων, όπου είναι εγκατεστημένα λατομεία, γίνεται σύμφωνα με την μέθοδο εξάντλησης των αποθεμάτων. Η εξάντληση των αποθεμάτων καταγράφεται καθώς η διαδικασία εξόρυξης προχωρεί σύμφωνα με τη μέθοδο παραγωγής ανά μονάδα. Τα υπόλοιπα γήπεδα δεν αποσβένονται.

Όταν ένα μονάδη αποτελείται από διαφορετικά συνθετικά μέρη τα οποία έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, τότε τα μέρη αυτά λογίζονται και αποσβένονται ως ξεχωριστά πάγια στοιχεία.

Οι υπολειμματικές αξίες καθώς και οι ωφέλιμες ζωές των παγίων αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν η αναπόσβεστη αξία ενός παγίου είναι μεγαλύτερη από την ανακτήσιμη αξία, τότε η αξία του παγίου αναπροσαρμόζεται στο ύψος του ανακτήσιμου ποσού (περισσότερες πληροφορίες στην παράγραφο 1.8-Απομείωση παγίων).

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από την πώληση παγίων στοιχείων, προσδιορίζονται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας, όπως αυτή εμφανίζεται στα λογιστικά Βιβλία και συμπεριλαμβάνεται στο λειτουργικό αποτέλεσμα.

Οι τόκοι που προέρχονται από δάνεια που συνάφθηκαν ειδικά ή γενικά για την χρηματοδότηση της κατασκευής περιουσιακών στοιχείων, κεφαλαιοποιούνται στη χρήση στην οποία προκύπτουν, κατά την διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου των παγίων.

1.5 Επενδυτικά ακίνητα

Τα επενδυτικά ακίνητα προορίζονται για τη δημιουργία εσόδων από ενοίκια ή κέρδους από την μεταπώλησή τους. Τα ακίνητα που αξιοποιούνται για τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου, δεν θεωρούνται επενδυτικά αλλά λειτουργικά. Αυτό αποτελεί και το κριτήριο διαχωρισμού μεταξύ των επενδυτικών και των λειτουργικών ακινήτων.

Τα επενδυτικά ακίνητα ως μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού εμφανίζονται στην εύλογη αξία η οποία προσδιορίζεται εσωτερικά σε ετήσια βάση, βασισμένη σε παρόμοιες συναλλαγές που έχουν λάβει χώρα σε ημερομηνία πλησίον της ημερομηνίας κατάρτισης του ισολογισμού. Οι τυχόν μεταβολές της εύλογης αξίας, που αντιπροσωπεύει την τιμή ελεύθερης αγοράς, καταχωρούνται στα λοιπά λειτουργικά έσοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων.

1.6 Ασώματες ακινητοποιήσεις

(a) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το επιπλέον τίμημα που καταβάλλεται από τον Όμιλο για την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών, κοινοπραξιών καθώς και συγγενών εταιριών. Προκύπτει από τη σύγκριση του τιμήματος που καταβάλλεται για την απόκτηση μιας νέας εταιρίας με την αναλογούσα στον Όμιλο εύλογη αξία των αποκτημένων στοιχείων ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεών της, κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών και κοινοπραξιών εμφανίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Κάθε χρόνο διενεργείται έλεγχος της υπεραξίας για τυχόν απομείωση, η οποία μειώνει το αρχικό ποσό όπως αυτό απεικονίζεται στον ισολογισμό. Κατά τον υπολογισμό των κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από την πώληση συμμετοχών, λαμβάνεται υπόψη η τυχόν υπεραξία της προς πώληση εταιρίας.

Για την ευχερέστερη διεκπεραίωση των ελέγχων απομείωσης (impairment test), το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Η μονάδα ταμιακών ροών είναι η μικρότερη προσδιορίσιμη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που δημιουργεί ανεξάρτητες ταμιακές ροές και αντιπροσωπεύει το επίπεδο στο οποίο ο Όμιλος συλλέγει και παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η απομείωση για την υπεραξία, καθορίζεται με τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού από τις μονάδες ταμιακής ροής με τις οποίες συνδέεται η υπεραξία. Ζημίες απομείωσης που σχετίζονται με την υπεραξία, δεν μπορούν να αντιστραφούν σε μελλοντικές περιόδους. Ο Όμιλος πραγματοποιεί τον ετήσιο έλεγχο για απομείωση υπεραξίας στις 31 Δεκεμβρίου της εκάστοτε χρήσης.

Στην περίπτωση που η εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία εξαγοράς μίας εταιρίας είναι μεγαλύτερη από το τίμημα που δόθηκε για την απόκτηση της, τότε προκύπτει αρνητική υπεραξία (έσοδο), η οποία καταχωρείται απευθείας ως έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(b) Λογισμικό Η/Υ

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση μηχανογραφικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο καθώς προκύπτουν. Οι δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με αναγνωρίσιμα και μοναδικά προϊόντα λογισμικού, επί των οποίων ο Όμιλος έχει τον έλεγχο και υπάρχει η προοπτική να προσδώσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη πέραν του αρχικού κόστους

ανάπτυξης, για περισσότερες από μία χρήσεις, αναγνωρίζονται ως μέρος του λογαριασμού «έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός» των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Οι άμεσες δαπάνες περιλαμβάνουν τις αμοιβές της ομάδας ανάπτυξης του λογισμικού και αναλογία γενικών εξόδων.

Το κόστος αγοράς ξεχωριστού λογισμικού, που αποτελείται από την τιμή αγοράς και τα άμεσα έξοδα για την ετοιμασία του λογισμικού για την προκαθορισμένη χρήση του, αναγνωρίζεται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο, όταν αφορά αναγνωρίσιμο και μοναδικό προϊόν λογισμικού, το οποίο θα προσδώσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη για περισσότερες από μία χρήσεις. Οι δαπάνες για λογισμικά προγράμματα αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για την περίοδο της ωφέλιμης ζωής τους (3 έτη).

(γ) Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις

Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, άδειες εκμετάλλευσης λατομείων και πελατειακές σχέσεις εμφανίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως. Έχουν ορισμένη διάρκεια ζωής, και το κόστος τους αποσβένεται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, που δεν ξεπερνά την περίοδο των 20 ετών.

1.7 Δαπάνες απογύμνωσης λατομείων

Δαπάνες που σχετίζονται με την απογύμνωση της επιφάνειας λατομείων, αναβάλλονται και εμφανίζονται στις λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Αποσβένονται με βάση τη μέθοδο της λειτουργικής φθοράς, αναλογικά με την εξόρυξη των ορυκτών αποθεμάτων. Η απόσβεση των δαπανών απογύμνωσης λατομείων εμπεριέχεται στις αποσβέσεις που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

1.8 Απομείωση ενσώματων και ασωμάτων ακινητοποιήσεων (εξαιρούμενης της υπεραξίας)

Οι ακινητοποιήσεις που έχουν απροσδιόριστης διάρκειας ωφέλιμη ζωή (γινούνται με λατομεία) δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται εποικίως για τυχόν απομείωση. Για τα πάγια που υπόκεινται σε απόσβεση πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης, η οποία καταχωρείται απευθείας ως δαπάνη στα αποτελέσματα. Το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου που καθορίζεται από συγκρίσιμες συναλλαγές, αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση, και της αξίας χρήσεώς του (value in use) όπως καθορίζεται από τις προεξοφλημένες ταμιακές ροές, αποτελεί την ανακτήσιμη αξία του παγίου. Τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο.

1.9 Μισθώσεις – όταν εταιρία του Ομίλου είναι ο μισθωτής

Οι μισθώσεις, για τις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του μισθωμένου στοιχείου παραμένουν στον εκμισθωτή χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα ποσά που καταβάλλονται για την εξόφληση των δόσεων των ανωτέρω μισθώσεων (καθαρά από τυχόν κίνητρα από τον μισθωτή) καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, σύμφωνα με ένα σταθερό ρυθμό, καθόλη τη διάρκεια της μισθωσης.

Οι μισθώσεις που αφορούν ενσώματες ακινητοποιήσεις για τις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες των μισθωμένων παγίων χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε καταβολή μισθώματος αναλύεται στο τμήμα εκείνο πού μειώνει την υποχρέωση και στο τμήμα που αφορά την χρηματοοικονομική δαπάνη, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο καθόλη την διάρκεια της υπολειπόμενης χρηματοδοτικής υποχρέωσης. Οι υποχρέωσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρούνται στο παθητικό χωρίς να περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές δαπάνες. Το μέρος της χρηματοοικονομικής δαπάνης που αναφέρεται στο επιτόκιο χρεώνεται στα αποτελέσματα χρήσης καθόλη τη διάρκεια εκμίσθωσης, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό επιτοκίου για το υπόλοιπο της υποχρέωσης σε κάθε περίοδο. Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που αποκτήθηκαν με σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη διάρκεια των παγίων.

1.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη αποτελείται από τις πρώτες ύλες, την άμεση εργασία, τις άμεσες δαπάνες και τη γενικά βιομηχανικά έξοδα που συνδέονται με την παραγωγή (σύμφωνα με την κανονική παραγωγική δυναμικότητα) ενώ δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μειωμένη με το κόστος ολοκλήρωσης της πώλησης και των εξόδων διάθεσης.

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και αποθέματα με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

1.11 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τις προβλέψεις για απομείωση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Όταν ο Όμιλος έχει αντικειμενικές ενδείξεις ότι δεν θα εισπράξει όλα τα οφειλόμενα σε αυτόν ποσά, σύμφωνα με τους όρους της κάθε συμφωνίας, σχηματίζει πρόβλεψη για απομείωση εμπορικών απαιτήσεων. Το ύψος της πρόβλεψης διαμορφώνεται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ της λογι-

στικής αξίας των απαιτήσεων και τις παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, οι οποίες προεξιφλούνται με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως δαπάνη στα άλλα έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

1.12 Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά, καταθέσεις όψεως, επενδύσεις σε άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία λήξης τριών μηνών ή και λιγότερο και τραπεζικές υπεραναλήψεις. Οι υπεραναλήψεις απεικονίζονται στο παθητικό στις Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Τα στοιχεία των διαθεσίμων και ταμιακών ισοδύναμων έχουν αμελητέο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

1.13 Μετοχικό κεφάλαιο

(α) Οι κοινές και προνομιούχες χωρίς δικαιώμα ψήφου μετοχές εμφανίζονται στο μετοχικό κεφάλαιο στα ίδια κεφάλαια. Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Εταιρίας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Το τίμημα που καταβλήθηκε πλέον της ονομαστικής αξίας ανά μετοχή καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» στα ίδια κεφάλαια.

(β) Πρόσθετες δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με την έκδοση νέων μετοχών καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά από τα έσοδα της έκδοσης, καθαρά από φόρους.

(γ) Όταν η Εταιρία ή οι θυγατρικές της αγοράσουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, το ποσό που καταβλήθηκε συμπεριλαμβανόμενης οποιασδήποτε δαπάνης, καθαρό από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια ως ίδιες μετοχές, μέχρι ακυρώσεως των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές στη συνέχεια πωληθούν ή επανεκδοθούν, η αξία οποιασδήποτε τέτοιας συναλλαγής καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

1.14 Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, καθαρές από τα άμεσα έξοδα σύναψης τους [τραπεζικά έξοδα και προμήθειες]. Στις περιόδους που ακολουθούν οι δανειακές υποχρεώσεις απεικονίζονται στο αναπόσβεστο ποσό με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όποια διαφορά προκύψει μεταξύ των εισπράξεων [καθαρών από έξοδα συναλλαγών] και της αξίας εξόφλησης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανεισμού.

Οι δανειακές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως Βραχυπρόθεσμες εκτός από τις περιπτώσεις που ο Όμιλος έχει το ανεπιφύλακτο δικαιώμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομνία του ισολογισμού.

1.15 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των οικονομικών καταστάσεων κάθε μίας εκ των εταιριών που συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας στη χώρα λειτουργίας των εταιρειών. Η επιβάρυνση από το φόρο εισοδήματος έγκειται στο φόρο εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης βάσει των αποτελεσμάτων των εταιριών του Όμιλου, όπως αυτά έχουν αναμορφωθεί στις φορολογικές δηλώσεις τους, εφαρμόζοντας τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Η πρόβλεψη των αναβαλλόμενων φόρων εισοδήματος διαμορφώθηκε με τη χρήση της μεθόδου υπολογισμού με βάση τον ισολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών που εμφανίζονται στις λογιστικές οικονομικές καταστάσεις. Εάν ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από την αρχική καταχώρηση ενός στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων, σε συναλλαγή άλλη εκτός από εκείνη της συνένωσης επιχειρήσεων και κατά τη στιγμή της συναλλαγής, δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδοντα και ζημίες, δεν καταχωρείται.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται, στο βαθμό που υπάρχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδοντα και αντιστροφές αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την τακτοποίηση των προσωρινών διαφορών.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για προσωρινές διαφορές, που προέρχονται από επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εκτός εάν ο Όμιλος είναι σε θέση να ελέγχει την αντιστροφή των προσωρινών διαφορών και αναμένεται ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος προσδιορίζεται με τη χρήση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομνία του ισολογισμού και οι οποίοι αναμένεται να εφαρμοστούν, όταν το στοιχείο ενεργητικού που είναι σχετικό με τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος πραγματοποιηθεί, ή οι σχετικές με τον αναβαλλόμενο φόρο υποχρεώσεις τακτοποιηθούν. Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν έχει σχέση με συναλλαγές που επηρεάζουν απευθείας τα ίδια κεφάλαια, οπότε ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

1.16 Παροχές σε εργαζομένους

(α) Συνταξιοδότηση και άλλες υποχρεώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ανάλογα με τις συνθήκες και πρακτικές που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, ορισμένες από τις εταιρίες του Όμιλου έχουν διάφορες κατηγορίες προγραμμάτων συνταξιοδότησης. Τα προγράμματα αυτά είναι είτε χρηματοδοτούμενα είτε μη χρηματοδοτούμενα. Τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα χρηματοδοτούνται με καταβολή εισφορών σε ένα κοινό ταμείο, οι οποίες προσδιορίζονται σύμφωνα με τις περιοδικά εκτελούμενες αναλογιστικές μελέτες. Ως πρόγραμμα καθορισμένων πα-

ροχών ορίζεται ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο καθορίζει την παροχή ενός ποσού ως σύνταξη, συνήθως σε συνάρτηση με έναν ή περισσότερους παράγοντες, όπως είναι η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας ή η αποζημίωση.

Οι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος καταβάλλει σταθερές εισφορές σε μία ξεχωριστή οντότητα (ένα ασφαλιστικό ταμείο) και δε θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να καταβάλλει πρόσθετες εισφορές στην περίπτωση που οι πόροι του ταμείου δε θα είναι αρκετοί ώστε να καταβάλλει στους εργαζομένους παροχές, ανάλογες με τα χρόνια υπηρεσίας στην τρέχουσα και σε προηγούμενες περιόδους.

Η υποχρέωση που προκύπτει σχετικά με τα προγράμματα συνταξιοδότησης, συμπεριλαμβανομένων και των μη-χρηματοδοτούμενων παροχών αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία, είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις μεταβολές που προκύπτουν από μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές καθώς και το κόστος της προϋπορεσίας. Ο υπολογισμός της δέσμευσης καθορισμένης παροχής, από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method) γίνεται σε ετήσια βάση. Η παρούσα αξία της δέσμευσης καθορισμένης παροχής προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές εκροές, με τη χρησιμοποίηση των επιτοκίων των κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει την ημερομηνία λήξης της σχετικής υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές στις αναλογιστικές υποθέσεις που υπερβαίνουν σωρευτικά το 10% της προβλεπόμενης υποχρέωσης της παροχής στην αρχή κάθε περιόδου, καταχωρούνται στα άλλα έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων ισόποσα ανάλογα με το μέσο χρόνο εναπομένουσας υπηρεσίας των εργαζομένων που αφορά.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η εταιρία καταβάλλει εισφορές υποχρεωτικά σε ένα ξεχωριστό ασφαλιστικό ταμείο, είτε βάσει σύμβασης είτε εθελοντικά. Από την στιγμή που οι εισφορές καταβληθούν, η εταιρία δεν έχει υποχρέωση πρόσθετης καταβολής εισφορών. Οι τακτικές εισφορές συνιστούν καθαρές περιοδικές δαπάνες για τη χρήση που πρέπει να καταβληθούν και ως δαπάνες περιλαμβάνονται στις αμοιβές προσωπικού.

(β) Παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι καταβλητέες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία αποχώρησης (συνταξιοδότησης) κάθε φορά που η απασχόληση ενός εργαζομένου τερματίστει ή όποτε ένας εργαζόμενος αποδέχεται εθελουσία έξοδο ως αντάλλαγμα. Όταν η απασχόληση ενός εργαζόμενου τερματίστει στην κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, το δικαίωμα σε αυτά τα ωφελήματα είναι συνήθως με βάση το χρόνο εναπομένουσας υπηρεσίας του εργαζόμενου και της συμπλήρωσης μιας ελάχιστης περιόδου απασχόλησης. Τα αναμενόμενα κόστη για αυτά τα ωφελήματα προβλέπονται κατά την περίοδο της υπηρεσίας, χρησιμοποιώντας παρόμοιο λογιστικό χειρισμό με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Όσον αφορά τον τερματισμό της εργασίας πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή την εθελουσία αποχώρησης, ο Όμιλος καταχωρεί παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, όταν είναι αποδεδειγμένα δεσμευμένος είτε να τερματίσει την απασχόληση των εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές επίσημο πρόγραμμα, χωρίς να υπάρχει η πιθανότητα να ανακληθεί, είτε να παρέχει παροχές για έξοδο από την υπηρεσία προκειμένου να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρησης. Τέτοιες παροχές που είναι καταβλητέες σε διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Προγράμματα συμμετοχής των εργαζομένων στη διανομή των κερδών (profit sharing) και πρόσθετων αμοιβών λόγω απόδοσης (bonus)

Η υποχρέωση για παροχές προς τους εργαζομένους με τη μορφή συμμετοχής στη διανομή των κερδών και πρόσθετων αμοιβών λόγω απόδοσης καταχωρούνται στις λοιπές προβλέψεις όταν ισχύει μια από τις επόμενες συνθήκες:

- υπάρχει ένα επίσημο πρόγραμμα και τα καταβλητέα ποσά έχουν προσδιοριστεί πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων, ή
- οι προηγούμενες πρακτικές έχουν δημιουργήσει την προσδοκία στους εργαζομένους ότι θα τους καταβληθεί επίδομα απόδοσης/συμμετοχής στα κέρδη και το ποσό μπορεί να προσδιοριστεί πριν από την δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων.

Οι υποχρεώσεις για τα προγράμματα συμμετοχής των εργαζομένων στη διανομή των κερδών και πρόσθετων αμοιβών λόγω απόδοσης αναμένεται να διευθετηθούν μέσα σε 12 μήνες και υπολογίζονται στα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν όταν οι υποχρεώσεις διευθετηθούν.

(δ) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (Equity Compensation Benefits)

Τα δικαιώματα προαιρεσης μετοχών χορηγούνται σε συγκεκριμένα στελέχη υψηλών βαθμίδων σε τιμή μειωμένη από την τιμή αγοράς της μετοχής που ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του προγράμματος (όσον αφορά το παλαιό πρόγραμμα) και στην ονομαστική αξία των μετοχών (όσον αφορά τα νέα προγράμματα), στις αντίστοιχες ημερομηνίες των χορηγήσεων και μπορούν να εξασκηθούν σε αυτές τις τιμές. Τα δικαιώματα μπορούν να εξασκηθούν μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία χορήγησής τους για το παλαιό πρόγραμμα, και μέσα σε δώδεκα μήνες για τα νέα προγράμματα. Κάθε δικαιώματα πρέπει να εξασκηθεί μετά την περίοδο κατοχύρωσης. Τα δύο προγράμματα έχουν συμβατική διάρκεια τριών ετών.

Η εύλογη αξία των υπηρεσιών των εργαζομένων, στους οποίους παρέχεται δικαιώματα προαιρεσης μετοχών, αναγνωρίζεται ως δαπάνη. Το σύνολο της δαπάνης των δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης, προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παρέχονται. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος επανεξετάζει τις εκτιμήσεις του για τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να ασκηθούν και αναγνωρίζει την τυχόν υπάρχουσα προσαρμογή, στο κόστος πωλήσεων και στα διοικητικά έξοδα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων με αντίστοιχη επίδραση σε ειδικό λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τα ποσά που εισπράττονται μειώμενα με τα έξοδα συναλλαγής, καταχωρούνται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

Ο Όμιλος υπολογίζει το κόστος των χορηγούμενων δικαιωμάτων που παραχωρούνται στους υπαλλήλους, σύμφωνα με την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων την ημερομηνία που αυτοί χορηγήθηκαν. Η υπολογιζόμενη εύλογη αξία των αμοιβών βάσει μετο-

χών απαιτεί τον καθορισμό ενός κατάλληλου μοντέλου αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων, που εξαρτάται από τους όρους και τις συνθήκες της παραχώρησης. Επίσης, απαιτεί τον καθορισμό των κατάλληλων δεδομένων για το μοντέλο αποτίμησης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η προσδοκόμενη ζωής του δικαιώματος προαιρεσης, η διακύμανση και η μερισματική απόδοση, καθώς και οι υποθέσεις που γίνονται για όλα τα παραπάνω.

1.17 Κρατικές επιχορηγήσεις για αγορά παγίου εξοπλισμού

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορηγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχηση του εσόδου με τη δαπάνη.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά παγίου εξοπλισμού, καταχωρούνται στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και πιστώνονται στις αποσβέσεις σχετικές με το κόστος πωλήσεων, στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων.

1.18 Προβλέψεις

Η αναγνώριση των προβλέψεων γίνεται όταν ο Όμιλος μπορεί να διαμορφώσει μία αξιόπιστη εκτίμηση για μία εύλογη νομική ή συμβατική υποχρέωση, που εμφανίζεται ως αποτέλεσμα προηγουμένων γεγονότων και υπάρχει η πιθανότητα να απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να γίνει η τακτοποίηση αυτής της υποχρέωσης. Όταν ο Όμιλος αναμένει μία πρόβλεψη να αποδοθεί, π.χ. από ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, και υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα για την είσπραξή της, τότε η συγκεκριμένη αποζημίωση καταχωρείται ως ξεχωριστή απαίτηση.

Ο Όμιλος δημιουργεί πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις όταν η ωφέλεια που αναμένεται να προκύψει από αυτές τις συμβάσεις, είναι μικρότερη από τα αναπόφευκτα έξοδα συμμόρφωσης προς τις συμβατικές υποχρεώσεις.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν ποινές από πρόωρη λήξη μισθώσεων και πληρωμές αποζημιώσεων εργαζομένων λόγω εξόδου από την υπηρεσία, και καταχωρούνται στην περίοδο εκείνη που δημιουργείται για τον Όμιλο νομική ή συμβατική δέσμευση της τακτοποίησης της πληρωμής. Δαπάνες συνδεόμενες με τις συνήθεις δραστηριότητες του Ομίλου, δε εγγράφονται ως προβλέψεις.

Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις μιας συγκεκριμένης υποχρέωσης προσδιορίζονται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών ροών που αφορούν την υποχρέωση, έχοντας λάβει υπόψη τους σχετικούς κινδύνους.

1.19 Δαπάνες περιβαλλοντικής αποκατάστασης

Οι εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται να αποκαταστήσουν τα λατομεία και τις τοποθεσίες εξόρυξης που εκμεταλλεύτηκαν στο τέλος της παραγωγικής ζωής, σύμφωνα με αποδεκτούς όρους από τις αρμόδιες αρχές και με συνέπεια προς τις περιβαλλοντικές αρχές του Ομίλου. Οι προβλέψεις για την περιβαλλοντική αποκατάσταση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει νομική ή συμβατική υποχρέωση ως αποτέλεσμα προηγούμενων γεγονότων και υπάρχει η πιθανότητα να απαιτηθεί μία εκροή πόρων, η οποία μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς, προκειμένου να γίνει η τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Ο υπολογισμός των μελλοντικών δαπανών για αυτές τις υποχρεώσεις είναι περιπλοκός και απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε κρίσεις και εκτιμήσεις λόγω του ότι οι περισσότερες από αυτές τις υποχρεώσεις θα εκπληρωθούν στο μέλλον επηρεαζόμενες από αλλαγές στην τεχνολογία και από περιβαλλοντικούς παράγοντες, παράγοντες ασφάλειας, επιχειρησιακούς, πολιτικούς και νομικούς.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες αποκατάστασης αποτιμώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών εκροών που αναμένονται να επέλθουν και αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά στοιχεία ενεργητικού στις ενσώματες ακινητοποιήσεις με αντίστοιχη αναγνώριση της υποχρέωσης. Το κεφαλαιοποιημένο κόστος αποσβένεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων ενεργητικού και τυχόν μεταβολές στην καθαρή παρούσα αξία των αναμενόμενων υποχρεώσεων, περιλαμβάνεται στα έξοδα χρηματοδότησης, εκτός εάν προκύπτουν από αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις αποτίμησης.

1.20 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την αξία πώλησης των αγαθών και υπηρεσιών, απαλλαγμένη από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), τις επιστροφές, τις εκπτώσεις, και αφού διενεργηθούν οι απαλοιφές των ενδοομιλικών εσόδων. Τα έσοδα από τις πωλήσεις αγαθών καταχωρούνται όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οι ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών μεταβιβάζονται στον αγοραστή (συνήθως με την παράδοση και την αποδοχή από μέρους του) και η είσπραξη των αναμενόμενων υποχρεώσεων, περιλαμβάνεται τα έξοδα είσπραξης.

Τα έσοδα που προέρχονται από υπηρεσίες αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα σε σχετικές συμφωνίες.

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, αφού ληφθούν υπόψη το οφειλόμενο κεφάλαιο και το πραγματικό επιτόκιο που ισχύει, μέχρι τη λήξη της περιόδου, εφόσον υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα έσοδα αυτά θα εισπραχθούν από τον Όμιλο.

Τα έσοδα από μερίσματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαιώμα είσπραξής τους έχει κατοχυρωθεί.

1.21 Μερίσματα που πληρώθηκαν

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης εκείνης στην οποία η πρόταση διανομής από τη Διοίκηση εγκρίνεται από την ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.22 Πληροφόρηση κατά τομέα

Τα προϊόντα ή υπηρεσίες που προσφέρονται σε ένα πρωτεύοντα γεωγραφικό τομέα, διέπονται από κινδύνους και αποδόσεις που χαρακτηρίζουν το οικονομικό περιβάλλον του συγκεκριμένου τομέα και διαφέρουν από τους κινδύνους και αποδόσεις που ισχύουν σε άλλα οικονομικά περιβάλλοντα. Το ίδιο ισχύει και για τους δευτερογενείς τομείς ανά επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου οι οποίοι προσφέρουν προϊόντα ή υπηρεσίες που υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από ότι ισχύει σε άλλες δραστηριότητες.

1.23 Δικαιώματα εκπομπής ρύπων CO₂

Οι εκπομπές CO₂ αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο της καθαρής υποχρέωσης, σύμφωνα με την οποία, η Εταιρία αναγνωρίζει υποχρέωση από εκπομπές CO₂, όταν οι πραγματικές εκπομπές υπερβαίνουν τα κατανεμημένα δικαιώματα εκπομπής. Τα δικαιώματα που αποκτώνται πλέον των απαιτούμενων για την κάλυψη των ελλειμμάτων, αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού στο κόστος κτήσης τους.

1.24 Χρηματοοικονομικά εργαλεία

Λογιστική για παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και τις δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνου

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα καταχωρούνται αρχικά στον ισολογισμό στο αρχικό κόστος και στη συνέχεια αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει, εξαρτάται από τη φύση του στοιχείου του οποίου ο κινδυνός αντισταθμίζεται. Ο Όμιλος προσδιορίζει συγκεκριμένα παράγωγα είτε ως (1) αντιστάθμιση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού [fair value hedge], είτε ως (2) αντιστάθμιση μιας προϋπολογισθείσας συναλλαγής ή μιας δέσμευσης της Εταιρίας [cash flow hedge], είτε ως (3) αντιστάθμιση μιας επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού. Ορισμένες συναλλαγές παραγώγων, ενώ παρέχουν αποτελεσματική αντιστάθμιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, δε πληρούν τους όρους ώστε να εφαρμοστούν σε αυτές οι σχετικές διατάξεις των Δ.Π.Χ.Π. που αφορούν τον λογιστικό χειρισμό παραγώγων πλήρους αντιστάθμισης κινδύνων.

Κέρδος και ζημιές από μεταγενέστερες αποτιμήσεις

Τα κέρδοντα και οι ζημιές από μεταγενέστερες αποτιμήσεις καταχωρούνται ως εξής:

Κέρδος και ζημιές από την αλλαγή της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, που δεν είναι μέρος μιας σχέσης αντιστάθμισης κινδύνου, καταχωρούνται στα έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων της χρήσης στην οποία προκύπτουν.

Κέρδος και ζημιές από την αποτίμηση μέσων αντιστάθμισης εύλογης αξίας [fair value hedge], συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης εύλογης αξίας των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται άμεσα στα έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.

Κέρδος και ζημιές από αποτίμηση μέσων αντιστάθμισης ταμιακών ροών [cash flow hedge], συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης ταμιακών ροών για συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και για συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίου, καταχωρούνται κατευθείαν στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά. Σε περίπτωση που η αντιστάθμιση κάποιας δέσμευσης του Ομίλου ή προβλεπόμενης συναλλαγής έχει ως αποτέλεσμα την καταχώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης, τότε το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια προσαρμόζεται έναντι της αρχικής αποτίμησης του στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης. Για τις υπόλοιπες αντισταθμίσεις ταμιακών ροών, το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην χρήση που η δέσμευση ή η προβλεπόμενη συναλλαγή επηρεάζει το αποτέλεσμα.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν λήξει ή μία σχέση αντιστάθμισης τερματίστει αλλά ο συναλλαγή που αντισταθμίζονταν αναμένεται ακόμα να συμβεί, το μη πραγματοποιηθέν σωρευτικό κέρδος ή ζημιά παραμένει στα ίδια κεφάλαια εκείνη τη στιγμή και καταχωρείται, όταν λάβει χώρα η συναλλαγή, σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία. Αν η αντισταθμιζόμενη συναλλαγή δεν είναι πλέον πιθανή, το μη πραγματοποιηθέν σωρευτικό κέρδος ή ζημιά καταχωρείται απευθείας στα άλλα έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.

Οι αντισταθμίσεις επενδύσεων σε θυγατρικούς εξωτερικούς αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμιακών ροών. Όταν το αντισταθμιστικό μέσο είναι παράγωγο, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει από το μέσο αντιστάθμισης και σχετίζεται με το ουσιαστικό μέρος της αντιστάθμισης, καταχωρείται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά. Το κέρδος ή η ζημιά που σχετίζεται με το μη ουσιαστικό μέρος, καταχωρείται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που το αντισταθμιστικό μέσο δεν είναι παράγωγο (για παράδειγμα, σύναψη δανείου σε ξένο νόμισμα), τα κέρδος ή ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές κατά την μετατροπή του δανείου, που αντισταθμίζεται αυτή την επένδυση (συμπεριλαμβανομένου του μη ουσιαστικού μέρους της αντιστάθμισης), στο νόμισμα αναφοράς καταχωρούνται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει κατά την έναρξη μιας συναλλαγής τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και την στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα σε συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού ή παθητικού ή σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις συναλλαγής του Ομίλου. Επίσης γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή Βάση, το κατά πόσον τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμιακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Συμψηφισμός (offset)

Όπου υπάρχει νομικά εκτελέσιμο δικαίωμα συμψηφισμού για αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού και υπάρχει η πρόθεση τακτοποίησης της υποχρέωσης και παράλληλης ρευστοποίησης του περιουσιακού στοιχείου ή τακτοποίησης με συμψηφισμό, όλες οι σχετικές χρηματοοικονομικές επιδράσεις συμψηφίζονται.

2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες.

Η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και υποθέσεις σχετικές με το μέλλον. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπάνια θα ταυτιστούν απόλυτα με τα αντίστοιχα πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός της επόμενης χρήσης παρατίθενται παρακάτω.

2.1 Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υφίσταται κάποια ένδειξη απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική της παραγράφου 1.6. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμιακών ροών προσδιορίζονται σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αξίας χρήσεως (value in use). Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό παρατίθονται επιπλέον στη σημείωση 17. Οι παραπάνω υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων που σχετίζονται με τα μελλοντικά κέρδοντα και τα επιτόκια προεξόφλησης.

2.2 Φόρος εισοδήματος

Οι εταιρίες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος απαιτείται σημαντική υποκειμενική κρίση. Κατά την κανονική ροή των εργασιών της επιχείρησης λαμβάνουν χώρα πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής υπολογισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωριθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

2.3 Εύλογες αξίες και ωφέλιμες ζωές των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Επιπλέον, η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων παγίων. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στην παράγραφο 1.4.

2.4 Αναταξινομήσεις

Ορισμένα ποσά της προηγούμενης χρήσης αναταξινομήθηκαν για λόγους παρουσίασης (σημείωση 37).

3. Πληροφόρηση κατά τομέα

Πρωτεύων τύπος πληροφόρησης - Γεωγραφικοί τομείς

Ο Ομίλος έχει τρεις κύριους επιχειρηματικούς τομείς που λαμβάνουν χώρα σε τέσσερις κύριες γεωγραφικές περιοχές και διοικούνται σε παγκόσμιο επίπεδο. Η σύνθεση των γεωγραφικών περιοχών έχει ως εξής: στη Βόρεια Αμερική περιλαμβάνονται οι Ην. Πολιτείες και ο Καναδάς, στη Νοτιοανατολική Ευρώπη περιλαμβάνονται οι χώρες της Βαλκανικής χερσονήσου πλην της Ελλάδας, στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου περιλαμβάνεται η Αίγυπτος και η Τουρκία και τέλος στον γεωγραφικό τομέα Ελλάδας και Δυτικής Ευρώπης περιλαμβάνεται η μητρική εταιρία, καθώς και οι εταιρίες του Ομίλου που έχουν δραστηριότητα στην Δυτική Ευρώπη. Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου είναι η παραγωγή και εμπορία τσιμέντου, σκυροδέματος, αδρανών υγρικών, τσιμεντόλιθων και ειδών πορσελάνης.

Η συνολική επένδυση του Ομίλου σε κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρίες αναπλέγεται στις σημειώσεις 31 και 15 αντίστοιχα.

Ποσά κλειδεύοντας χρήσης 2008

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοανατο- λική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Ενδο- ομιλικές εγγραφές απαλειφών	Σύνολο
Μικτός κύκλος εργασιών	684.160	484.132	287.307	174.247	-	1.629.846
Πωλήσεις μεταξύ τομέων	-51.164	-219	-5	-	-	-51.388
Κύκλος εργασιών	632.996	483.913	287.302	174.247	-	1.578.458
Συμμετοχή στα κέρδη συγγενών εταιριών	16	-	3.503	-	-	3.519
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	171.549	42.196	107.481	63.597	-4.771	380.052
Αποσβέσεις	-17.374	-60.841	-15.066	-16.399	202	-109.478
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	154.175	-18.645	92.415	47.198	-4.569	270.574
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	22	-	85	176	-	283
Έσοδα/(έξοδα) χρηματοοικονομικής πειτουργίας	-11.109	-49.440	5.361	-9.191	3.538	-60.841
Κέρδη προ φόρων	143.088	-68.085	97.861	38.183	-1.031	210.016
Μέιον: Φόρος εισοδήματος	-8.422	19.473	-3.992	-7.052	-	7
Κέρδη μετά από φόρους	134.666	-48.612	93.869	31.131	-1.031	210.023
Τα καθαρά κέρδη αναλογούν σε:						
Μετόχους της Εταιρίας	134.671	-48.612	92.508	30.688	-1.031	208.224
Δικαιώματα Μειοψηφίας	-5	-	1.361	443	-	1.799
134.666	-48.612	93.869	31.131	-1.031	210.023	

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιο- ανατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Ενδο- ομιλικές εγγραφές απαλειφών	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Σύνολο παγίου ενεργητικού	1.606.594	976.177	452.795	836.983	-1.376.367	2.496.182
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	1.019.550	186.586	149.087	91.808	-749.123	697.908
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.626.144	1.162.763	601.882	928.791	-2.125.490	3.194.090
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.386.490	384.494	27.961	140.441	-711.275	1.228.111
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	397.381	144.857	95.883	84.638	-190.914	531.845
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	1.783.871	529.351	123.844	225.079	-902.189	1.759.956
Επισφαλήσεις						
Αγορές παγίων	31.882	45.208	107.082	23.485	207.657	
Απομέίωση για επισφαλείς πελάτες	4.664	2.957	561	67	8.249	

Ο κύκλος εργασιών παρουσιάζεται στη γεωγραφική περιοχή όπου ο πελάτης είναι εγκατεστημένος και περιλαμβάνει πωλήσεις αγαθών και παροχής υπηρεσιών. Υπάρχουν και πωλήσεις μεταξύ διαφορετικών γεωγραφικών τομέων. Το σύνολο του ενεργητικού και οι αγορές παγίων της κάθε εταιρίας παρουσιάζονται στην γεωγραφική περιοχή στην οποία ανήκει η εταιρία.

Δευτερεύων τύπος πληροφόρησης - Επιχειρησιακές δραστηριότητες

	Τσιμέντο	Έτοιμο σκυρόδε- μα, αδρανή και τσιμε- ντόλιθοι	Λοιπές δραστη- ριότητες	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	1.027.991	530.451	20.016	1.578.458
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	414.721	45.894	-80.563	380.052
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	350.758	3.049	-83.233	270.574
Σύνολο ενεργητικού	2.521.716	649.962	22.412	3.194.090
Αγορές παγίων	187.475	20.153	29	207.657

Η δραστηριότητα του τσιμέντου περιλαμβάνει, το τσιμέντο και όλα τα συναφή υλικά.

Οι λοιπές δραστηριότητες περιλαμβάνουν τις μη επιμεριζόμενες στις κύριες δραστηριότητες του Ομίλου δαπάνες διοίκησης. Επίσης περιλαμβάνουν την δραστηριότητα της πορσελάνης, της ναυτιλιακής και μεταφορικές δραστηριότητες, καθώς καμία από αυτές δεν έχει το απαιτούμενο μέγεθος ώστε να αναγύεται ξεχωριστά.

3. Πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Πρωτεύων τύπος πληροφόρησης - Γεωγραφικοί τομείς

Ποσά κλεισμένης χρήσης 2007

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοα- νατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Ενδο- ομιτικές εγγραφές απαθειφών	Σύνολο
Μικτός κύκλος εργασιών	669.661	592.744	210.194	63.732	-26	1.536.305
Πωλήσεις μεταξύ τομέων	-38.725	-203	-462	-	-	-39.390
Κύκλος εργασιών	630.936	592.541	209.732	63.732	-26	1.496.915
Συμμετοχή στα κέρδη συγγενών εταιριών	-	-	3.447	-	-	3.447
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	196.544	106.085	97.247	30.905	-2.855	427.926
Αποσβέσεις	-15.491	-59.038	-12.363	-8.091	201	-94.782
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	181.053	47.047	84.884	22.814	-2.654	333.144
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	74	-	-	-	-	74
Έσοδα/(έξοδα) χρηματοοικονομικής πειτουργίας	-3.060	-31.894	4.170	-2.075	-13	-32.872
Κέρδη προ φόρων	178.067	15.153	89.054	20.739	-2.667	300.346
Μείον: Φόρος εισοδήματος	-42.648	-730	-8.816	-3.933	-	-56.127
Κέρδη μετά από φόρους	135.419	14.423	80.238	16.806	-2.667	244.219

Τα καθαρά κέρδη αναπογούν σε:

Μετόχους της Εταιρίας	135.415	14.423	75.762	16.806	-2.667	239.739
Δικαιώματα Μειοψηφίας	4	-	4.476	-	-	4.480
135.419	14.423	80.238	16.806	-2.667	244.219	

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοα- νατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Ενδο- ομιτικές εγγραφές απαθειφών	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Σύνολο παγίου ενεργητικού	831.634	944.362	225.218	116.287	-476.504	1.640.997
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	611.891	160.035	214.358	44.989	-346.406	684.867
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.443.525	1.104.397	439.576	161.276	-822.910	2.325.864

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	408.268	651.747	20.890	34.657	-324.890	790.672
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	188.702	101.137	33.738	39.902	-23.226	340.253
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	596.970	752.884	54.628	74.559	-348.116	1.130.925

	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια Αμερική	Νοτιοα- νατολική Ευρώπη	Ανατολική Μεσόγειος	Σύνολο
Αγορές παγίων	43.983	126.266	36.666	21.704	228.619
Απομείωση/διαγραφή υπεραξίας	1.011	-	156	4	1.171
Απομείωση χρέωση/πίστωση για επισφαλείς πελάτες	999	618	14	-	1.631

Η δαπάνη για απομείωση εμπεριέχεται στο πογαριασμό «Άπλη έξοδα εκμετάλλευσης».

Δευτερεύων τύπος πληροφόρησης - Επιχειρησιακές δραστηριότητες

	Τοιμέντο	Έτοιμο σκυρόδεμα, αδρανή και τοιμεντόλι- θοι	Λοιπές δραστη- ριότητες	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	882.140	596.963	17.812	1.496.915
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	430.813	75.812	-78.699	427.926
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	378.692	34.971	-80.519	333.144
Σύνολο ενεργητικού	1.814.174	488.431	23.259	2.325.864
Αγορές παγίων	147.219	78.694	2.706	228.619

4. Άπλα έσοδα και έξοδα εκμετάλλευσης

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος 2008	Εταιρία 2007	Όμιλος 2008	Εταιρία 2007
Πωλήσεις ακατάλληλων υλικών	1.554	1.642	468	583
Έσοδα από αποζημιώσεις	1.019	527	-	175
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους	1.291	1.338	2.231	5.332
Έσοδα από ενοίκια	5.387	5.842	5.129	5.305
Κέρδη από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 29)	6.951	4.317	245	79
Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	3.866	2.242	2.256	851
Λοιπά έσοδα	3.129	3.331	1.461	1.521
Σύνολο ποιητικών εσόδων εκμετάλλευσης	23.197	19.239	11.790	13.846
Προβλέψεις	-15.185	-6.332	-3.597	-3.533
Ζημιές από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 29)	-2.446	-2.786	-219	-395
Απαξίωση ενσώματων και ασωμάτων ακινητοποιήσεων (σημ. 11, 13)	-1.940	-338	-	-
Απαξίωση υπεραξίας (σημ. 13)	-859	-1.171	-	-
Απαξίωση αποθεμάτων (σημ. 19)	-1.206	-1.946	-840	-996
Αποζημίωση προσωπικού λόγω αποχώρησης από την υπηρεσία (σημ. 25)	-4.053	-470	-2.709	-470
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω αποχώρησης από την υπηρεσία (σημ. 25)	-5.767	-6.296	-3.195	-3.490
Λοιπά έξοδα	-1.506	-2.726	-441	-1.543
Σύνολο ποιητικών εξόδων εκμετάλλευσης	-32.962	-22.065	-11.001	-10.427

5. Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων

Τα κατωτέρω ποσά είληφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό του κέρδους προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων:

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος 2008	Εταιρία 2007	Όμιλος 2008	Εταιρία 2007
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 11)				
Ιδιόκτητα πάγια	93.947	84.670	11.360	11.025
Πάγια που αποκτήθηκαν μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης	482	146	-	-
	94.429	84.816	11.360	11.025
Αποσβέσεις κρατικών επιχορηγήσεων	-451	-419	-341	-341
	93.978	84.397	11.019	10.684
Αποσβέσεις διαδικασίας απογύμνωσης πατομείων	961	1.172	-	-
Κέρδος/(ζημία) από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 29)	4.505	1.531	26	-316
Αποσβέσεις ασωμάτων ακινητοποιήσεων (σημ. 13)	14.539	9.213	-	-
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων ενσώματων ακινητοποιήσεων	54.142	63.591	18.262	18.368

Κόστος αποθεμάτων που αναγνωρίζεται ως δαπάνη στο κόστος πωληθέντων:

Πρώτες ύλες	194.952	155.932	127.861	104.057
Υλικά - ανταλλακτικά	74.399	69.632	15.993	15.257
Έτοιμα προϊόντα	168.290	213.160	1.160	-2.051
	437.641	438.724	145.014	117.263
Πελάτες - Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων (σημ. 29, 20)	9.377	-328	3.067	-339
Δαπάνες προσωπικού (σημ. 7)	267.279	258.740	76.749	72.651

6. Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)

(ποσά σε χιλιάδες €)

Έσοδα από τόκους
Κέρδος από συναλλαγματικές διαφορές
Κέρδος από χρηματοοικονομικά εργαλεία
Κέρδος συμμετοχών και χρεογράφων
Έκπτωση από εφάπαξ πληρωμή φόρου εισοδήματος
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων
Ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές
Έξοδα από τόκους
Ζημίες από χρηματοοικονομικά εργαλεία
Ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων
Τόκοι από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Κεφαλαιοποίηση τόκων (σημ. 11)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων

'Ομιλος	Εταιρία			
	2008	2007	2008	2007
8.859	7.590	538	130	
11.671	4.835	1.892	3.308	
3.039	14	123	14	
105	166	-	-	
144	107	144	108	
23.818	12.712	2.697	3.560	
-18.780	-3.097	-5.757	-1.451	
-63.142	-42.850	-24.259	-4.725	
-4.431	-193	-4.431	-87	
-744	-299	-118	-75	
-264	-229	-	-	
-87.361	-46.668	-34.565	-6.338	
2.702	1.084	-	-	
-84.659	-45.584	-34.565	-6.338	

Το 2008, ο Όμιλος κεφαλαιοποίησε χρεωστικούς τόκους (σημ.11) που προέρχονται από τις δραστηριότητες του στην Αμερική και στην Αίγυπτο, ποσού €2.702 χιλ. (2007: €1.084 χιλ.). Τα ποσά που κεφαλαιοποιήθηκαν υπολογίστηκαν με βάση το μέσο σταθμικό επιτόκιο για την Αμερική ήταν (για δανεισμό σε δολάρια) 5,42% (2007: 5,77%) και για την Αίγυπτο ήταν (για δανεισμό σε iαπωνικά γεν) 2,7% (2007 2,7%). Η κεφαλαιοποίηση των τόκων σχετίζεται με σημαντικά έργα που είναι σε εξέλιξη και αφορούν τις δραστηριότητες του Όμιλου στις Η.Π.Α και την Αίγυπτο. Τα συγκεκριμένα έργα για την Αμερική είναι ένα λιατομείο στην περιοχή της Φλόριντα καθώς επίσης και η εγκατάσταση ενός νέου οικοκληρωμένου μηχανογραφικού προγράμματος όμοιου με εκείνο που χρησιμοποιεί η μητρική Εταιρία. Για την Αίγυπτο οι ανωτέρω τόκοι αφορούν την κατασκευή της δεύτερης γραμμής παραγωγής στην θυγατρική εταιρία του Όμιλου Beni Suef (σημείωση 32).

7. Δαπάνες προσωπικού

(ποσά σε χιλιάδες €)

Αποδοχές προσωπικού
Εργοδοτικές εισφορές
Αποζημιώσεις προσωπικού
Αμοιβές προσωπικού που σχετίζονται με την χορήγηση δικαιωμάτων προσίρεσης
Συμμετοχή στελεχών Εταιρίας στα κέρδη
Λοιπές συνταξιοδοτικές παροχές σε εργαζομένους - προγράμματα καθορισμένων παροχών (σημ. 25)
Σύνολο δαπανών προσωπικού

'Ομιλος	Εταιρία			
	2008	2007	2008	2007
223.137	217.153	56.411	52.911	
29.125	27.824	10.538	9.952	
4.065	2.284	2.709	470	
3.697	3.497	2.396	2.328	
1.500	3.500	1.500	3.500	
5.755	4.482	3.195	3.490	
267.279	258.740	76.749	72.651	

Οι εργαζόμενοι του Όμιλου απασχολούνται υπό το καθεστώς της πιλήρους απασχόλησης και κατανέμονται σε:

- Επλάδα και Δυτική Ευρώπη
- Βόρεια Αμερική
- Νοτιοανατολική Ευρώπη
- Ανατολική Μεσόγειος

'Ομιλος	Εταιρία			
	2008	2007	2008	2007
1.767	1.841	1.101	1.121	
2.260	2.388	-	-	
1.671	1.405	-	-	
807	400	-	-	
6.505	6.034	1.101	1.121	

8. Φόρος εισοδήματος

(ποσά σε χιλιάδες €)

Τρέχων φόρος
Αναβαθμισμένος φόρος (σημ. 18)
Διαφορές φορολογικού επέγχου και ποιοποίησης
Μη εκπιπτόμενοι
Φορολογικές επιαφρύνσεις αναπτυξιακών νόμων
Πρόβλεψη φορολόγησης απόθ/κού Ν.3220/2004

'Ομιλος	Εταιρία						
	2008	2007	2008	2007			
18.350	8,74%	52.019	17,32%	23.132	20,42%	37.128	23,24%
-3.395	-1,62%	-717	-0,24%	-7.454	-6,58%	-797	-0,50%
1.031	0,49%	4.825	1,61%	774	0,68%	4.686	2,93%
-5.341	-2,54%	-	-	-	-	-	-
-10.652	-5,07%	-	-	-9.124	-8,05%	-	-
-7	0,00%	56.127	18,69%	7.328	6,47%	41.017	25,67%

Ο τρέχων φόρος περιλαμβάνει φορολογική ωφέλεια € 25.651 χιλ. που προέρχεται από τις ζημιές που εμφανίζει η θυγατρική του Όμιλου στις Η.Π.Α. Titan America LLC. Εάν αναμορφωθεί ο τρέχων φόρος του Όμιλου με την ανωτέρω ωφέλεια, ο φορολογικός συντελεστής του Όμιλου διαμορφώνεται σε 18,1%. Ο υπολογισμός των αναβαθμισμένων φόρων του Όμιλου και της Εταιρίας επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στον ισολογισμό να απεικονίζει τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στην Εταιρία. Το 2008 δημοσιεύτηκε από το Ελληνικό κράτος ο Ν.3697/2008, σύμφωνα με τον οποίο για τις χρήσεις 2010-2014 οι φορολογικοί συντελεστές θα μειώνονται κατά μία μονάδα για κάθε χρήση. Επιπλέον στην παρούσα χρήση διενεργήθηκε σύμφωνα με τις ισχύουσες στην Επλάδα φορολογικές διατάξεις αναπροσαρμογή των παγίων στοιχείων της Εταιρίας και ορισμένων θυγατρικών εταιριών της, που είχε ως συνέπεια να καταβογιστεί αναβαθμισμένη φορολογική ωφέλεια ποσού € 1.590 για τον Όμιλο και ποσού € 1.452 για την Εταιρία. Ο φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα κέρδη του Όμιλου, διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε εάν εφαρμοστεί ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει στην χώρα στην οποία έχει έδρα η Εταιρία, ως ακολούθως:

8. Φόρος εισοδήματος (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος				Εταιρία			
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Κέρδη προ φόρων	210.016	300.346	113.292	159.788				
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή που ισχύει στην έδρα της Μητρικής εταιρίας 25% (2007: 25%)	52.504	25,00%	75.087	25,00%	28.323	25,00%	39.947	25,00%
Έσοδα μη υποκείμενα σε φόρο	-12.291	-5,85%	-18.327	-6,10%	-7.355	-6,49%	-7.306	-4,57%
Δαπάνες μη εκπιπτόμενες για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος	4.318	2,06%	9.507	3,17%	2.164	1,91%	4.487	2,81%
Χρησιμοποίηση μη αναγνωρισμένων φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	-	-	-1.181	-0,39%	-	-	-	-
Επίδραση αθλαγής μελλοντικών φορολογικών συντελεστών και φορολογικής αναπροσαρμογής παγίων	-8.241	-3,92%	-	-	-6.829	-6,03%	-	-
Λοιποί φόροι	5.877	2,80%	7.545	2,51%	149	0,13%	3.889	2,43%
Αντιλογισμός πρόβλεψη φορολόγησης αποθ/κού Ν.3220/2004	-10.652	-5,07%	-	-	-9.124	-8,05%	-	-
Φορολογικές ελαφρύνσεις αναπτυξιακών νόμων	-5.341	-2,54%	-	-	-	-	-	-
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος	-24.739	-11,78%	-16.364	-5,45%	-	-	-	-
Υποεκτίμηση πρόβλεψης προηγούμενων χρήσεων	-1.442	-0,69%	-140	-0,05%	-	-	-	-
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	-7	0,00%	56.127	18,69%	7.328	6,47%	41.017	25,67%

9. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους που αναλογεί στους Μετόχους, δια του μέσου σταθμισμένου αριθμού των σε κυκλοφορία κοινών και προνομιούχων μετοχών κατά την διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι κοινές και προνομιούχες μετοχές που αγοράσθηκαν από την Εταιρία και οι οποίες εμφανίζονται ως ίδιες μετοχές (σημ. 22).

(ποσά σε χιλιάδες € εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Καθαρό κέρδος χρήσης που αναλογεί στους μετόχους της Α.Ε. Τσιμέντων Τίταν	208.224	239.739	105.964	118.771
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών	74.618.744	76.690.722	74.618.744	76.690.722
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία προνομιούχων μετοχών	7.566.766	7.568.862	7.566.766	7.568.862
Συνολικός σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία μετοχών για τον υπολογισμό των βασικών κερδών ανά μετοχή	82.185.510	84.259.584	82.185.510	84.259.584
Βασικά κέρδη ανά κοινή και προνομιούχο μετοχή (σε €)	2,5336	2,8452	1,2893	1,4096

Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή (diluted earnings per share) υπολογίζονται αναπροσαρμόζοντας τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών, με τις επιδράσεις όλων των δυνητικών τίτλων των μετατρέψιμων σε κοινές μετοχές. Τα δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών αποτελούν τη μοναδική κατηγορία δυνητικών τίτλων μετατρέψιμων σε κοινές μετοχές, που έχει η Εταιρία. Όσον αφορά στα προαναφερθέντα δικαιώματα, γίνεται υπολογισμός του αριθμού των μετοχών οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν αποκτηθεί στην εύλογη αξία (οριζόμενη ως η μέση ετήσια χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Εταιρίας) με βάση την αξία των δικαιωμάτων συμμετοχής, που σχετίζονται με τα υφιστάμενα προγράμματα δικαιωμάτων απόκτησης μετοχών. Ο αριθμός των μετοχών που προκύπτει από τον παραπάνω υπολογισμό συγκρίνεται με τον αριθμό των μετοχών που θα μπορούσαν να είχαν εκδοθεί σε περίπτωση άσκησης των δικαιωμάτων. Η διαφορά που προκύπτει, προστίθεται στον παρανομαστή ως έκδοση κοινών μετοχών χωρίς αντάλλαγμα. Τέλος, καμία αναπροσαρμογή δεν γίνεται στα κέρδη (αριθμητής).

(ποσά σε χιλιάδες € εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Καθαρό κέρδος χρήσεως που αναλογεί σε μετόχους της Α.Ε. Τσιμέντων Τίταν για υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή	208.224	239.739	105.964	118.771
Σταθμισμένος μέσος αριθμός κοινών μετοχών για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή	74.618.744	76.690.722	74.618.744	76.690.722
Δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών	265.506	273.206	265.506	273.206
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία προνομιούχων μετοχών	7.566.766	7.568.862	7.566.766	7.568.862
Συνολικός σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία μετοχών για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή	82.451.016	84.532.790	82.451.016	84.532.790
Προσαρμοσμένα κέρδη ανά κοινή και προνομιούχο μετοχή (σε €)	2,5254	2,8360	1,2852	1,4050

10. Μερίσματα προτεινόμενα και διανεμηθέντα

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Αναγγελθέντα και διανεμηθέντα κατά την διάρκεια της χρήσης:				
Μέρισμα κοινών και προνομιούχων μετοχών:				
Μέρισμα χρήσης 2007: € 0,75 ανά μετοχή (2006: € 0,75 ανά μετοχή)			63.399	63.338
Προτεινόμενο μέρισμα προς έγκριση από την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων (δεν αναγνωρίστηκε ως υποχρέωση την 31 Δεκεμβρίου):				
Μέρισμα κοινών και προνομιούχων μετοχών:				
Μέρισμα χρήσης 2008: € 0,42 ανά μετοχή (2007: € 0,75 ανά μετοχή)			35.510	63.399

Το προτεινόμενο μέρισμα αφορά στο σύνολο των εκδοθεισών μετοχών (84.546.774) κατά την 31.12.2008 και αναμένεται να επικυρωθεί στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων που θα πραγματοποιηθεί τον Μάιο του 2009. Σύμφωνα με την περίπτωση β παράγραφος 8 του άρθρου 16 του νόμου 2190/1920 το ποσό του μερίσματος που αναλογεί στις ίδιες μετοχές προσαυξάνει το μέρισμα των λοιπών Μετόχων.

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Όμιλος

(ποσά σε χιλιάδες €)	Λατομεία	Γύπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και ποιός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Ποσά προηγούμενης χρήσης 2007								
Υπόλοιπο έναρξης	91.305	107.306	152.160	584.341	94.699	13.743	124.641	1.168.195
Αγορές	23.098	29.450	11.984	54.310	36.477	3.994	69.306	228.619
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία)	-	-785	-240	-834	-877	-118	-1	-2.855
Προσθήκες πόλυ ώρα εξαγορών	18.598	4.063	1.981	10.703	22.497	175	569	58.586
Μεταφορά παγίων σε άλλη κατηγορία	342	-312	3.655	46.419	899	300	-51.303	-
Μεταφορά από/(σε) αποθέματα (σημ. 19)	-	-	233	-1.048	-	87	-	-728
Κεφαλαιοποίηση τόκων (σημ. 6)	-	-	-	-	-	-	1.084	1.084
Αποσβέσεις (σημ. 5,29)	-2.748	-1.713	-9.074	-48.301	-20.221	-2.613	-	-84.670
Συναρματικές διαφορές	-8.563	-8.951	-5.849	-33.301	-6.758	-204	-6.355	-69.981
Υπόλοιπο πήξης	122.032	129.058	154.850	612.289	126.716	15.364	137.941	1.298.250
Πάγια με χρηματοδοτική μίσθωση								
Υπόλοιπο έναρξης	-	-	-	6.346	-	-	-	6.346
Αγορές	-	-	-	125	-	-	-	125
Συναρματικές διαφορές	-	-	-	-651	-	-	-	-651
Αποσβέσεις (σημ. 5, 29)	-	-	-	-146	-	-	-	-146
Υπόλοιπο πήξης	-	-	-	5.674	-	-	-	5.674
31 Δεκεμβρίου 2007								
Αξία κτήσης	139.089	135.032	276.559	1.012.829	218.979	38.652	137.941	1.959.081
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-17.057	-5.974	-121.709	-389.357	-92.263	-23.288	-	-649.648
Απαξιώση ενσώματων παγίων	-	-	-	-5.509	-	-	-	-5.509
Αναπόσβεστη αξία	122.032	129.058	154.850	617.963	126.716	15.364	137.941	1.303.924
Ποσά κλειδώμενης χρήσης 2008								
Υπόλοιπο έναρξης	122.032	129.058	154.850	612.289	126.716	15.364	137.941	1.298.250
Αγορές	1.132	6.231	2.306	8.133	2.776	2.675	184.404	207.657
Αναπροσαρμογές αξιών	-2.345	-	-	-	-	-	-	-2.345
Αναπροσαρμογές αξιών που προέκυψαν κατά την εξαγορά συμμετοχής σε υφιστάμενη κοινοπραξία	-	55.119	17.897	64.795	-	-	-	137.811
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία)	-	-1.102	-691	-159	-1.073	-206	-	-3.231
Πάγια εισφερθέντα για απόκτηση συμμετοχής σε συγγενή εταιρία	-	-4.475	-209	-408	-234	-	-	-5.326
Προσθήκες πόλυ ώρα εξαγορών	13	61.556	46.644	147.842	975	529	35.991	293.550
Μεταφορά παγίων σε άλλη κατηγορία	2.978	8.671	18.682	81.228	8.706	4.933	-125.198	-
Μεταφορά από/(σε) αποθέματα (σημ. 19)	-	-	164	-439	31	62	-	-182
Κεφαλαιοποίηση τόκων (σημ. 6)	-	-	-	-	-	-	2.702	2.702
Αποσβέσεις (σημ. 5, 29)	-1.908	-2.075	-10.923	-54.215	-21.270	-3.556	-	-93.947
Απαξιώση ενσώματων παγίων (σημ. 5)	-	-	-500	-550	-	-	-	-1.050
Συναρματικές διαφορές	6.110	10.157	3.283	24.209	3.572	657	8.202	56.190
Υπόλοιπο πήξης	128.012	263.140	231.503	882.725	120.199	20.458	244.042	1.890.079
Πάγια με χρηματοδοτική μίσθωση								
Υπόλοιπο έναρξης	-	-	-	5.674	-	-	-	5.674
Αγορές	-	-	-	1	-	-	-	1
Προσθήκες πόλυ ώρα εξαγορών	-	-	-	805	277	-	-	1.082
Συναρματικές διαφορές	-	-	-	238	-13	-	-	225
Αποσβέσεις (σημ. 5, 29)	-	-	-	-426	-56	-	-	-482
Υπόλοιπο πήξης	-	-	-	6.292	208	-	-	6.500
31 Δεκεμβρίου 2008								
Αξία κτήσης	147.871	271.740	351.874	1.277.202	237.298	48.603	244.042	2.578.630
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-19.859	-8.600	-119.871	-382.126	-116.891	-28.145	-	-675.492
Απαξιώση ενσώματων παγίων	-	-	-500	-6.059	-	-	-	-6.559
Αναπόσβεστη αξία	128.012	263.140	231.503	889.017	120.407	20.458	244.042	1.896.579

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)	Λατομεία	Γύπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανή-ματα	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και ποιός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Ποσά προγούμενης χρήσης 2007								
Υπόλοιπο έναρξης	837	5.765	53.353	162.209	943	10.915	22.539	256.561
Αγορές	179	123	1.154	9.855	480	2.368	4.224	18.383
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία)	-	-569	-	-277	-38	-93	-	-977
Μεταφορά από/(σε) αποθέματα (σημ. 19)	-	-	-	-728	-	-	-	-728
Αποσβέσεις (σημ. 5,29)	-57	-	-1.534	-7.953	-171	-1.310	-	-11.025
Υπόλοιπο πλήξης	959	5.319	52.973	163.106	1.214	11.880	26.763	262.214
31 Δεκεμβρίου 2007								
Αξία κτήσης	1.337	5.319	86.743	272.860	5.193	24.564	26.763	422.779
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-378	-	-33.770	-107.054	-3.979	-12.684	-	-157.865
Απαξίωση ενσώματων παγίων	-	-	-	-2.700	-	-	-	-2.700
Αναπόσβεστη αξία	959	5.319	52.973	163.106	1.214	11.880	26.763	262.214
Ποσά κλεισμένης χρήσης 2008								
Υπόλοιπο έναρξης	959	5.319	52.973	163.106	1.214	11.880	26.763	262.214
Αγορές	-	244	6	1.640	493	1.844	16.371	20.598
Πωλήσεις (αναπόσβεστη αξία)	-	-	-3	-62	-49	-564	-	-678
Μεταφορά παγίων σε άλλη κατηγορία	-	-	2.771	18.875	-	50	-21.696	-
Μεταφορά από/(σε) αποθέματα (σημ. 19)	-	-	-	-182	-	-	-	-182
Αποσβέσεις (σημ. 5,29)	-60	-	-1.450	-8.340	-168	-1.342	-	-11.360
Υπόλοιπο πλήξης	899	5.563	54.297	175.037	1.490	11.868	21.438	270.592
31 Δεκεμβρίου 2008								
Αξία κτήσης	1.337	5.563	89.510	292.961	5.348	25.719	21.438	441.876
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-438	-	-35.213	-115.224	-3.858	-13.851	-	-168.584
Απαξίωση ενσώματων παγίων	-	-	-	-2.700	-	-	-	-2.700
Αναπόσβεστη αξία	899	5.563	54.297	175.037	1.490	11.868	21.438	270.592

Απομείωση παγίων:

Ενσώματες ακινητοποιήσεις που έχουν απροσδιόριστη διάρκειας ωφέλιμη ζωή δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται ετησίως για τυχόν απομείωση. Για τα πάγια που υπόκεινται σε απόσβεση πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης, η οποία καταχωρείται απευθείας ως δαπάνη στα αποτελέσματα. Το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου, αφού εξαρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση, και της αξίας χρήσεώς του (value in use), αποτελεί την ανακτήσιμη αξία του παγίου. Η δαπάνη απομείωσης για τη χρήση του 2008 ανέρχεται στο ποσό των € 1,0 εκατ. (2007: € 0).

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρον επί των παγίων του Ομίλου και της Εταιρίας.

12. Επενδυτικά ακίνητα

Δεν υπάρχουν επενδυτικά ακίνητα σε επίπεδο Ομίλου, καθώς η Εταιρία εκμισθώνει τα ακίνητα αυτής της κατηγορίας σε θυγατρικές της και ως εκ τούτου αυτά μεταφέρονται στην κατηγορία των ενσώματων ακινητοποιήσεων κατά την ενοποίηση. Τα επενδυτικά ακίνητα έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία όπως αυτή έχει εκτιμηθεί από την Διοίκηση.

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο έναρξης

Κέρδοι/(ζημιά) από την αποτίμηση στην πραγματική αξία

Πωλήσεις

Υπόλοιπο πλήξης

2008	2007
6.996	7.248
-200	-102
-	-150
6.796	6.996

Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων που βρίσκονται εντός αστικών περιοχών, έγινε σύμφωνα με τις τρέχουσες αγοραίες τιμές ομοειδών ακινήτων. Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των γηπέδων που βρίσκονται εκτός οικιστικών περιοχών καθώς και των λιατομείων, έγινε λαμβάνοντας υπόψη τοπικές εκτιμήσεις.

13. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Όμιλος

(ποσά σε χιλιάδες €)	Αρχική υπεραξία	Απο- μείωση υπερα- ξίας	Σύνολο υπερα- ξίας	Άδειες χρήσης ήπιαν	Ευρεσι- τεχνίες	Σήματα	Πεπλα- τειακές σχέσεις	Λοιπά ασώ- ματα πάγια	Σύνολο
Ποσά προηγούμενης χρήσης 2007									
Υπόλοιπο έναρξης	137.504	-15.139	122.365	86	4.591	193	16.097	1.849	145.181
Προσθήκες	-	-	-	4.500	-	-	-	1.182	5.682
Απόκτηση θυγατρικών - αύξηση συμμετοχής (σημ. 30)	124.093	-	124.093	1.590	-	9.497	43.340	1.445	179.965
Απομειώσεις	-	-1.171	-1.171	-	-	-	-	-338	-1.509
Αποσβέσεις (σημ. 5, 29)	-	-	-	-199	-758	-29	-7.090	-1.137	-9.213
Συναλλαγματικές διαφορές	-17.145	-	-17.145	-	-426	-16	-	-1.330	-18.917
Υπόλοιπο λήξης	244.452	-16.310	228.142	5.977	3.407	9.645	52.347	1.671	301.189
Ποσά κλειδεμένης χρήσης 2008									
Υπόλοιπο έναρξης	244.452	-16.310	228.142	5.977	3.407	9.645	52.347	1.671	301.189
Προσθήκες	-	-	-	-	-	-	-	1.448	1.448
Αναπροσαρμογές αξιών που προέκυψαν κατά την εξαγορά συμμετοχής σε υφιστάμενη κοινοπραξία	-	-	-	-	-	12.718	24.992	-41	37.669
Απόκτηση θυγατρικών - αύξηση συμμετοχής (σημ. 30)	183.094	-	183.094	-	-	11.981	24.407	363	219.845
Απόκτηση δικαιωμάτων μειοψηφίας - αύξηση συμμετοχής	175	-	175	-	-	-	-	-	175
Απομειώσεις	-	-859	-859	-5	-	-	-238	-647	-1.749
Αποσβέσεις (σημ. 5, 29)	-	-	-	-236	-706	-1.171	-11.446	-980	-14.539
Συναλλαγματικές διαφορές	-5.321	-	-5.321	285	56	3.854	3.064	-888	1.050
Υπόλοιπο λήξης	422.400	-17.169	405.231	6.021	2.757	37.027	93.126	926	545.088

Η πρόβλεψη για απομείωση υπεραξίας εμπεριέχεται στο λογαριασμό «Άπλη έξοδα εκμετάλλευσης».

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία η οποία προκύπτει κατά την ενοποίηση επιχειρήσεων που προέρχονται από εξαγορά, έχει καταμερισθεί στις ακόλουθες μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών (MTP) ανά γεωγραφική περιοχή και τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Υπόλοιπο υπεραξίας (ανά γεωγραφική περιοχή):

	2008	2007
Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	16.910	9.225
Βόρειος Αμερική	157.323	148.461
Νοτιοανατολική Ευρώπη	53.919	54.360
Ανατολική Μεσόγειος	177.079	16.096
	405.231	228.142

Υπόλοιπο υπεραξίας (ανά δραστηριότητα):

Τσιμέντο	226.479	115.334
Έτοιμο σκυρόδεμα, αδρανή και τσιμεντόλιθοι,	177.748	111.804
Πορσελάνη, ναυτιλιακές και μεταφορικές δραστηριότητες	1.004	1.004
	405.231	228.142

Η ανακτήσιμη αξία μίας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών καθορίζεται σύμφωνα με υπολογισμό της αξίας χρήσεως της (value in use). Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμιακών ροών που προκύπτουν από οικονομικούς προϋπολογισμούς οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την διοίκηση και καλύπτουν πενταετή περίοδο.

Παρακάτω αναφέρονται οι κύριες παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμιακών ροών, προκειμένου να διενεργηθεί έλεγχος απαξίωσης υπεραξίας στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών.

Τα προϋπολογισμένα μικτά κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με τα μικτά κέρδη που πραγματοποιήθηκαν το αμέσως προηγούμενο έτος προσαρμοσμένα κατά την προσδοκόμενη βελτίωση απόδοσης.

Κύριες παραδοχές για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως (value in use):

Επιτόκιο αναγωγής σε παρούσα αξία:	7,4% - 20,0%
Αύξηση πωλήσεων:	-2,0% - 63,0%
Μικτό περιθώριο:	6,0% - 57,0%
Ρυθμός ανάπτυξης στο διπνεκές:	2,0% - 4,0%

14. Κύριες Θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Συμμετοχές στις θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Όνομα θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	Χώρα που δραστηριοποιείται	Αντικείμενο εργασίας	2008		2007	
			% συμμετοχής (1) Άμεση	% συμμετοχής (1) Έμμεση	% συμμετοχής (1) Άμεση	% συμμετοχής (1) Έμμεση
Μέθοδος πλήρους ενοποίησης						
Ανόνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τίταν	Ελλάδα	Παραγωγή τσιμέντου			Μητρική Εταιρία	Μητρική Εταιρία
Αχαϊκή Ν.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	100,000	-	100,000	-
Αιολική Ν.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	100,000	-	100,000	-
Αθημπασέμ Α.Ε.	Ελλάδα	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	99,996	0,004	99,996	0,004
ΑΒΕΣ ΑΦΟΙ Πολυκανδριώτης Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Λατομική Δωδεκανήσου Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Δομική Μπετόν Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	-	100,000	-	-
Οικομπετόν Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Ιντερριπτόν Δομικά Υγιικά Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	99,679	0,321	99,679	0,321
Ιντερσιμέντ Α.Ε.	Ελλάδα	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	99,950	0,050	99,950	0,050
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,995	0,005	99,995	0,005
Ιωνία Α.Β.Ε.Ε.	Ελλάδα	Πορσελάνη	100,000	-	100,000	-
Λάκρος Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,950	0,050	99,950	0,050
Λατεέμ Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Λεεσέμ Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	3,172	96,828	3,193	96,807
Λατομική Λέρου Α.Ε. ⁽⁵⁾	Ελλάδα	Αδρανή	-	-	-	100,000
Λουκάς Τσόγκας Μπετά Α.Ε. ⁽⁶⁾	Ελλάδα	Σκυρόδεμα	-	-	-	100,000
Ναυτιάν Α.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	99,900	0,100	99,900	0,100
Πολικός Ν.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	100,000	-	100,000	-
Πορφυρίων Α.Ε. ⁽³⁾	Ελλάδα	Παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	-	100,000	-	-
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	54,930	45,070	54,930	45,070
Λατομεία Κοινότητας Ταγαράδων Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	79,928	-	79,928
Λατομεία Θίσβης Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	-
Λατομεία Βαχού Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	-
Σίγμα Μπετόν Α.Ε.Τ.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Τίταν Τσιμέντα Ατλαντικού Α.Β.Ε.Ε.	Ελλάδα	Εταιρία συμμετοχών	43,947	56,053	99,817	0,183
Τίταν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,800	0,200	99,800	0,200
Λατομεία Κορινθίας Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	-	-	-	100,000
Double W & Co OOD	Βουλγαρία	Λιμάνι	-	99,989	-	99,989
Granitoid AD	Βουλγαρία	Εμπορική εταιρία	-	99,668	-	99,668
Gravel & Sand PIT AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	99,989	-	99,989
Zlatna Panega Beton EOOD	Βουλγαρία	Σκυρόδεμα	-	99,989	-	99,989
Zlatna Panega Cement AD	Βουλγαρία	Παραγωγή τσιμέντου	-	99,989	-	99,989
Fintitan SRL	Ιταλία	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	100,000	-	100,000	-
Separation Technologies Canada Ltd	Καναδά	Μετατροπή αχρ. υλικών σε ιπτάμ.τέφρα	-	100,000	-	100,000
Aemos Cement Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
Alvacim Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Balkcem Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
East Cement Trade Ltd ⁽²⁾	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	-
Feronia Holding Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Iapetos Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
KOCEM Limited	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Rea Cement Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Themis Holdings Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	51,006	-	51,006
Titan Cement Cyprus Limited	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Tithys Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E ⁽²⁾	Αίγαυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	97,717	-	-
Beni Suef Cement Co.S.A.E. ⁽²⁾	Αίγαυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	99,886	-	-
Misriean Titan Trade & Distribution ⁽²⁾	Αίγαυπτος	Κέντρο διανομής τσιμέντου	-	98,943	-	-
Titan Beton & Aggregate Egypt LLC ^{(2), (4)}	Αίγαυπτος	Αδρανή	-	97,796	-	-
Separation Technologies U.K. Ltd	Μ.Βρετανία	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Titan Cement U.K. Ltd	Μ.Βρετανία	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	100,000	-	100,000	-
Titan Global Finance PLC	Μ.Βρετανία	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	100,000	-	100,000	-
Alexandria Development Co.Ltd ⁽²⁾	Μ.Βρετανία (Ch.Islands)	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	-
Titan Egyptian Inv. Ltd ^{(2), (8)}	Μ.Βρετανία (Ch.Islands)	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	-
Central Concrete Supermix Inc.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Essex Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Markfield America LLC	ΗΠΑ	Ασφαλιστική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Mechanicsville Concrete INC.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Metro Redi-Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Miami Valley Ready Mix of Florida LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000

14. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Συμμετοχές στις θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Όνομα θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	Χώρα που δραστηριοποιείται	Αντικείμενο εργασίας	2008		2007	
			% συμμετοχής (1)	Άμεση	% συμμετοχής (1)	Άμεση
Μέθοδος πλήρους ενοποίησης						
Pennsuco Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Roanoke Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
S&W Ready Mix Concrete Co. Inc.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Separation Technologies LLC	ΗΠΑ	Μετατροπή αχρ. υλικών σε ιπτάμ.έφρα	-	100,000	-	100,000
Standard Concrete LLC	ΗΠΑ	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Summit Ready-Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Tarmac America LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Titan Virginia Ready Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Titan America LLC	ΗΠΑ	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Cementara Kosjeric AD ⁽¹⁰⁾	Σερβία	Παραγωγή τσιμέντου	-	96,347	-	74,280
Stari Silo Copmany DOO ⁽³⁾	Σερβία	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	-
TCK Montenegro DOO	Μαυροβούνιο	Εμπορική εταιρία	-	96,347	-	74,280
Cement Plus LTD	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	61,328	-	61,643
Rudmark DOOEL	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	94,351	-	99,990
Usje Cementarnica AD	Π.Γ.Δ.Μ.	Παραγωγή τσιμέντου	-	94,351	-	94,835
Vesa DOOL	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Alba Cemento Italia, SHPK ⁽²⁾ , ⁽¹¹⁾	Αλβανία	Εμπορική εταιρία	-	39,000	-	-
Antea Cement SHA ⁽¹¹⁾	Αλβανία	Παραγωγή τσιμέντου	-	60,000	-	100,000
Dnjepro Investment II BV ⁽²⁾	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	-
Holtitan BV (Dnjepro Investment I BV) ⁽²⁾	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	-	96,347	-	-
Salentijn Properties1 B.V.	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
Titan Cement Netherlands BV	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	-	99,489	-	100,000
Μέθοδος αναλογικής ενοποίησης						
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E ⁽²⁾	Αίγυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	-	-	48,411
Beni Suef Cement Co.S.A.E. ⁽²⁾	Αίγυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	-	-	49,921
Misriean Titan Trade & Distribution ⁽²⁾	Αίγυπτος	Κέντρο διανομής τσιμέντου	-	-	-	49,460
4M Titan Silo Co LLC ^{(2), (4)}	Αίγυπτος	Αδρανή	-	-	-	49,205
Balkan Cement Enterprises Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	51,006	-	51,006
East Cement Trade Ltd ⁽²⁾	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	-	-	50,000
Alexandria Development Co.Ltd ⁽²⁾	Μ.Βρετανία (Ch. Islands)	Εταιρία συμμετοχών	-	-	-	50,000
Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd ^{(2), (8)}	Μ.Βρετανία (Ch. Islands)	Εταιρία συμμετοχών	-	-	-	50,000
Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S. ⁽²⁾	Τουρκία	Παραγωγή τσιμέντου	-	50,000	-	-
Μέθοδος ενοποίησης καθαρής θέσης						
Karieri AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	48,711	-	48,711
Karierni Materiali AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	48,764	-	48,764
Transbeton - Δομική Α.Ε. ^{(7), (9)}	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	-	49,900	-	-
Η Κίνηση των συμμετοχών της Εταιρίας σε θυγατρικές της, αναλύεται ως εξής:						
Συμμετοχές σε θυγατρικές την 01.01.2008						
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε υφιστάμενες θυγατρικές			515.777			
Εξαγορά νέας θυγατρικής και αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου			430.902			
Λοιπά			314.323			
Συμμετοχές σε θυγατρικές την 31.12.2008			1.301			
			1.262.303			

(1) Ποσοστό επέχου και συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο.

(2) Αποκτηθίσεις εταιρίες οικονομικού έτους 2008 (σημείωση 30).

(3) Ιδρυθείσες εταιρίες οικονομικού έτους 2008.

(4) Στις 14.7.2008 η εταιρία 4 M Titan Silo Co. LLC μετονομάστηκε σε Titan Beton & Aggregate Egypt LLC.

(5) Στις 30.6.2008 η εταιρία Λατομική Λέρου Α.Ε. συγχωνεύτηκε από την Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.

(6) Στις 31.10.2008 η εταιρία Λουκάς Τσόγκας Μπετά Α.Ε. συγχωνεύτηκε από την Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.

(7) Στις 16.7.2008 η εταιρία Λατομεία Κορινθίας Α.Ε. μετονομάστηκε σε Transbeton – Δομική Α.Ε.

(8) Από τις 14.5.2008 η εταιρία Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd. μετονομάστηκε σε Titan Egyptian Inv. Ltd.

(9) Στις 30.10.2008 πραγματοποιήθηκε μερική απόσχιση του κλάδου σκυροδέματος της Δομικής Μπετά Α.Ε. ο οποίος εισφέρθηκε ως συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Transbeton-Δομική Α.Ε. Με την πράξη αυτή, ο Όμιλος κατέχει πλέον την ανωτέρω εταιρία κατά 49,9% και την ενσωματώνει στις οικονομικές καταστάσεις με την μέθοδο ενοποίησης καθαρής θέσης (σημείωση 15).

(10) Στις 3.12.2008 ο Όμιλος εξαγόρασε ποσοστό 22,0675% της εταιρίας Titan Cementara Kosjeric A.D., μέσω δημοπρασίας από το Σερβικό δημόσιο και πλέον κατέχει το 96,3471% της ανωτέρω εταιρίας.

(11) Στις 20.11.2008 ο Όμιλος υπέγραψε σύμβαση με τις εταιρίες International Finance Corporation (IFC) και European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) προκειμένου να συμμετάσχουν με ποσοστό 20% η κάθε μια ξεχωριστά, στη θυγατρική του Ομίλου στην Αλβανία Antea Cement Sh.A, μέσω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της. Η συναλλαγή αυτή είχε ως έμμεσο αποτέλεσμα το ποσοστό του Ομίλου στην θυγατρική της Antea Cement Sh.A, Alba Cement Italia, SHPK να μειωθεί στο 39%.

15. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες

Το 2007 ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 75% της εταιρίας Mechanicsville Concrete Inc (βλέπε σημείωση 30).

Στις 16.7.2008 η θυγατρική του Όμιλου Λατομεία Κορινθίας Α.Ε. μετονομάστηκε σε Transbeton-Δομική Α.Ε. Στις 30.10.2008 υπογράφτηκε σύμβαση μεταξύ της εταιρίας Transbeton AE και των εταιριών του Όμιλου, Δομική Μπετόν ΑΕΒΕ, Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά και Τιάν Διεθνής Εμπορική ΑΕ, προκειμένου να Transbeton AE να συμμετάσχει με ποσοστό 50,1% στο μετοχικό κεφάλαιο της Transbeton-Δομική Α.Ε. μέσω της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου. Η Δομική Μπετόν ΑΕΒΕ συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Transbeton-Δομική Α.Ε. με εισφορά μέρους του κλάδου σκυροδέματος της. Ως ημερομηνία αποτίμησης και απόσχισης του ανωτέρου κλάδου ορίστηκε να είναι η 31.5.2008.

Στις 14.11.2008 εγκρίθηκε από τις αρμόδιες αρχές η απόσχιση του κλάδου σκυροδέματος από την Δομική Μπετόν ΑΕΒΕ, ο οποίος στη συνέχεια εισφέρθηκε για την κάλυψη της αναλογίας του Όμιλου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Transbeton-Δομική Α.Ε.. Με την πράξη αυτή, ο Όμιλος μετέχει πλέον την ανωτέρω εταιρία κατά 49,9% και την ενσωματώνει στις οικονομικές καταστάσεις με την μέθοδο ενοποίησης καθαρής θέσης.

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Όμιλος	
	2008	2007
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	9.973	4.534
Ασώματες ακινητοποιήσεις και λιοπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	1.160	107
Κυκλοφορούν ενεργητικό	4.765	1.828
Σύνολο ενεργητικού	15.898	6.469
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.086	597
Άλλες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.490	1.736
Σύνολο υποχρεώσεων	9.576	2.333
Καθαρή θέση	6.322	4.136
Έσοδα	13.685	7.989
Κόστος πωλήσεων	-8.134	-3.693
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	5.551	4.296
Άλλα έσοδα/έξοδα	-114	433
Έξοδα διοικητικά λειτουργίας	-984	-596
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-154	-60
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	4.299	4.073
Αποσβέσεις	-438	-299
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	3.861	3.774
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα	-4	4
Κέρδη προ φόρων	3.857	3.778
Φόρος εισοδήματος	-338	-331
Κέρδη μετά φόρων	3.519	3.447

16. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Όμιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Υπόλοιπο έναρξης	4.858	3.618	168	168
Αγορές	1.399	2.097	-	-
Προσθήκη πολύων εξαγορών	24	-	-	-
Πωλήσεις	-3.625	-969	-	-
Αναπροσαρμογή εύπλοιγν αξίας	-179	132	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	3	-20	-	-
Υπόλοιπο λήξης	2.480	4.858	168	168

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αναλύονται σε:

Μακροπρόθεσμα	2.418	2.497	107	107
Βραχυπρόθεσμα	62	2.361	61	61
	2.480	4.858	168	168

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτελούνται από:

Χρεόγραφα διαπραγματεύσιμα σε αγορές κεφαλαίου	-	2.299	-	-
Χρεόγραφα μη διαπραγματεύσιμα σε αγορές κεφαλαίου	2.480	2.559	168	168
	2.480	4.858	168	168

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών για εμπορικούς σκοπούς, αποτιμώνται στην εύπλοη αξία, κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα στις αγορές κεφαλαίου, καθορίζεται σύμφωνα με τις εύπλοιγν αξίες όπως αυτές διαμορφώνονται. Η αποτίμηση των υποδομών χρηματοοικονομικών στοιχείων γίνεται σύμφωνα με την τρέχουσα αξία παρόμοιων χρηματοοικονομικών στοιχείων ή με τη χρήση των προεξοφλούμενων ταμιακών ροών για τα στοιχεία αυτά.

17. Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Εγγυήσεις	4.123	3.662	3.551	3.386
Δαπάνες απογύμνωσης πλατομείων	5.398	4.321	-	-
Προκαταβολές σε προμηθευτές για αγορά παγίων	23.583	16.890	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	6.193	4.175	-	-
	39.297	29.048	3.551	3.386

18. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με την μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις κάρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρίες του Ομίλου.

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου και της Εταιρίας επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στον ισολογισμό να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές. Το 2008 δημοσιεύτηκε από το Ελληνικό κράτος ο Ν.3697/2008, σύμφωνα με τον οποίο για τις χρήσεις 2010-2014 οι φορολογικοί συντελεστές θα μειώνονται κατά μία μονάδα για κάθε χρήση. Η αναβαλλόμενη φορολογία των θυγατρικών του Ομίλου με έδρα την Ελλάδα έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη την μεταβολή αυτή.

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων μετά από συμψφισμούς έχει ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Υπόλοιπο έναρξης, καθαρή αναβαλλόμενη υποχρέωση	123.860	132.804	29.079	29.876
Χρέωση στην κατάσταση πλογαριασμού αποτελεσμάτων (σημ. 8)	-3.395	-717	-7.454	-797
Συναπληγματικές διαφορές	11.938	-9.600	-	-
Προσθήκη πλόγω εξαγορών	37.721	1.373	-	-
Φόρος που βαρύνει την καθαρή θέση	31.687	-	-	-
Υπόλοιπο πλήξης, καθαρή αναβαλλόμενη υποχρέωση	201.811	123.860	21.625	29.079

Ο αναβαλλόμενος φόρος που βαρύνει την καθαρή θέση αφορά το αποθεματικό αναπροσαρμογής των στοιχείων ενεργητικού, υποχρέωσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των εταιριών που εξαγοραστήκαν στην Αίγυπτο.

Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων (πριν από συμψφισμούς)

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	210.306	143.888	26.208	31.628
Ασώματες ακινητοποιήσεις	22.931	3.762	-	-
Προβλέψεις	4.106	3.737	1.671	1.600
Απαιτήσεις και προπληρωμές	2.741	2.129	1.434	1.149
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	44	47	-	-
	240.128	153.563	29.313	34.377

Ανάλυση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (πριν από συμψφισμούς)

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-10.958	-8.075	-	-
Αποθέματα	-2.074	-1.887	-943	-923
Συνταξιοδοτικές υποχρέωσης	-5.742	-2.107	-4.051	-1.261
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-1.570	-1.153	-379	-193
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-1.082	-15	-	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	-1.137	-1.407	-1.121	-1.383
Προβλέψεις	-15.008	-15.029	-462	-1.516
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	-746	-30	-732	-22
	-38.317	-29.703	-7.688	-5.298
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	201.811	123.860	21.625	29.079

Η κίνηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (πριν από τον συμψφισμό των υπολοίπων που εμπίπτουν στην ίδια κατηγορία), κατά τη διάρκεια της χρήσεως, έχει ως ακολούθως:

Όμιλος

(ποσά σε χιλιάδες €)	1 Ιανουαρίου 2008	Χρέωση/ (πίστωση) στο καθαρό κέρδος	Χρέωση/ (πίστωση) στην καθαρή θέση	Συναπληγματικές διαφορές	Προσθήκη πλόγω εξαγορών	31 Δεκεμβρίου 2008
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψφισμούς)						
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	143.888	1.619	25.231	7.906	31.662	210.306
Ασώματες ακινητοποιήσεις	3.762	1.291	6.919	3.809	7.150	22.931
Προβλέψεις	3.737	897	-533	5	-	4.106
Απαιτήσεις και προπληρωμές	2.129	616	-4	-	-	2.741
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	47	-27	-	-	24	44
	153.563	4.396	31.613	11.720	38.836	240.128

18. Αναβαθμόμενη φορολογία (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €)	1 Ιανουαρίου 2008	Χρέωση/ στο καθαρό κέρδος	Χρέωση/ στην καθα- ρή θέση	Συναπλαγ- ματικές διαφορές	Προσθήκη πόγω εξαγορών	31 Δεκεμ- βρίου 2008
Αναβαθμόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψφισμούς)						
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-8.075	-3.221	178	160	-	-10.958
Αποθέματα	-1.887	-178	-	-	-9	-2.074
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-2.107	-3.634	-	-	-1	-5.742
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-1.153	-359	-	-	-58	-1.570
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-15	-34	-	-	-1.033	-1.082
Κρατικές επιχορηγήσεις	-1.407	282	-	-	-12	-1.137
Προβλέψεις	-15.029	69	-104	58	-2	-15.008
Προμηθευτές και λιοπέτες υποχρεώσεις	-30	-716	-	-	-	-746
	-29.703	-7.791	74	218	-1.115	-38.317
Αναβαθμόμενη φορολογική υποχρέωση	123.860	-3.395	31.687	11.938	37.721	201.811

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)	1 Ιανουαρίου 2008	Χρέωση/ στο καθαρό κέρδος	Χρέωση/ στην καθα- ρή θέση	Συναπλαγ- ματικές διαφορές	31 Δεκεμ- βρίου 2008
Αναβαθμόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψφισμούς)					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	31.628	-5.420	-	-	26.208
Προβλέψεις	1.600	71	-	-	1.671
Απαιτήσεις και προπληρωμές	1.149	285	-	-	1.434
	34.377	-5.064	-	-	29.313
Αναβαθμόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψφισμούς)					
Αποθέματα	-923	-20	-	-	-943
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-193	-186	-	-	-379
Κρατικές επιχορηγήσεις	-1.383	262	-	-	-1.121
Προβλέψεις	-1.516	1.054	-	-	-462
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-1.261	-2.790	-	-	-4.051
Προμηθευτές και λιοπέτες υποχρεώσεις	-22	-710	-	-	-732
	-5.298	-2.390	-	-	-7.688
Αναβαθμόμενη φορολογική υποχρέωση	29.079	-7.454	-	-	21.625

Οι αναβαθμόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα συγχώνευσης των τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και εφόσον οι αναβαθμόμενοι φόροι τελούν υπό το ίδιο φορολογικό καθεστώς.

Η κίνηση των αναβαθμόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (πριν από τον συμψφισμό των υπολοίπων που εμπίπτουν στην ίδια κατηγορία) κατά τη διάρκεια της προγούμενης χρήσης, έχει ως ακολούθως:

Όμιλος

(ποσά σε χιλιάδες €)	1 Ιανουα- ρίου 2007	Χρέωση/ στο καθα- ρό κέρδος	Χρέωση/ στην καθα- ρή θέση	Συναπλαγ- ματικές διαφορές	Προσθήκη πόγω εξαγορών	31 Δεκεμ- βρίου 2007
Αναβαθμόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψφισμούς)						
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	148.504	6.089	-	-11.358	653	143.888
Ασώματες ακινητοποιήσεις	1.274	2.201	-	-308	595	3.762
Προβλέψεις	5.950	-2.213	-	-	-	3.737
Απαιτήσεις και προπληρωμές	1.421	819	-	-111	-	2.129
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-	47	-	-	-	47
	157.149	6.943	-	-11.777	1.248	153.563
Αναβαθμόμενες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψφισμούς)						
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-4.865	-4.535	-	828	497	-8.075
Αποθέματα	-799	-1.188	-	100	-	-1.887
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-1.380	-846	-	119	-	-2.107
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-2.214	1.169	-	65	-173	-1.153
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-15	-	-	-	-	-15
Κρατικές επιχορηγήσεις	-2.708	1.160	-	141	-	-1.407
Προβλέψεις	-7.321	-7.902	-	393	-199	-15.029
Προμηθευτές και λιοπέτες υποχρεώσεις	-5.043	4.482	-	531	-	-30
	-24.345	-7.660	-	2.177	125	-29.703
Αναβαθμόμενη φορολογική υποχρέωση	132.804	-717	-	-9.600	1.373	123.860

18. Αναβαθμισμένη φορολογία (συνέχεια)

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)

Αναβαθμισμένες φορολογικές υποχρεώσεις (πριν από συμψηφισμούς)

	1 Ιανουαρίου 2007	Χρέωση/ (πίστωση) στο καθα- ρό κέρδος	Χρέωση/ (πίστωση) στην καθα- ρή θέση	Συναλλαγ- ματικές διαφορές	31 Δεκεμ- βρίου 2007
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	27.902	3.726	-	-	31.628
Προβλέψεις	4.350	-2.750	-	-	1.600
Απαιτήσεις και προπληρωμές	393	756	-	-	1.149
	32.645	1.732	-	-	34.377

Αναβαθμισμένες φορολογικές απαιτήσεις (πριν από συμψηφισμούς)

Αποθέματα	-674	-249	-	-	-923
Απαιτήσεις και προπληρωμές	-193	-	-	-	-193
Κρατικές επιχορηγήσεις	-1.331	-52	-	-	-1.383
Προβλέψεις	-571	-945	-	-	-1.516
Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις	-	-1.261	-	-	-1.261
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	-	-22	-	-	-22
	-2.769	-2.529	-	-	-5.298
Αναβαθμισμένη φορολογική υποχρέωση	29.876	-797	-	-	29.079

19. Αποθέματα

(ποσά σε χιλιάδες €)

Αποθέματα

Πρώτες ύπλες - Υλικά - Ανταλλακτικά
Έτοιμα προϊόντα

Πρόβλεψη για απαξίωση αποθεμάτων

Μεταφορά από ενσώματες ακινητοποιήσεις των βραδέως κινούμενων ανταλλακτικών μεγάλης αξίας (σημ.11)

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Πρώτες ύπλες - Υλικά - Ανταλλακτικά	185.902	142.979	77.310	64.328
Έτοιμα προϊόντα	108.420	88.652	26.874	23.886
	294.322	231.631	104.184	88.214
Πρόβλεψη για απαξίωση αποθεμάτων	-9.652	-6.106	-4.372	-3.692
	284.670	225.525	99.812	84.522
	182	728	182	728
Μεταφορά από ενσώματες ακινητοποιήσεις των βραδέως κινούμενων ανταλλακτικών μεγάλης αξίας (σημ.11)	284.852	226.253	99.994	85.250

Ανάλυση προβλέψεων για απαξίωση αποθεμάτων

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου

Προσθήκες χρήσης
Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη
Προσθήκες λόγω εξαγορών
Συναλλαγματικές διαφορές
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	6.106	8.906	3.692	2.696
Προσθήκες χρήσης	1.206	3.057	840	996
Μη χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	-	-1.111	-160	-
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	-796	-4.285	-	-
Προσθήκες λόγω εξαγορών	2.794	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	342	-461	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	9.652	6.106	4.372	3.692

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων.

20. Απαιτήσεις και προπληρωμές

(ποσά σε χιλιάδες €)

Πελάτες
Επιταγές εισπρακτέες
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
139.226	137.709	28.313	27.528	
86.898	101.722	40.939	60.403	
-13.613	-7.069	-4.096	-2.329	
212.511	232.362	65.156	85.602	

Προκαταβολές προμηθευτών
Απαιτήσεις από φόρους
Προπληρωμές και λιοπές απαιτήσεις
Πρόβλεψη για λιοπές επισφαλείς απαιτήσεις
Απαιτήσεις από συνδεόμενα μέρη (σημ.33)

11.361	2.906	-	-
42.607	12.097	-	-
52.413	42.426	8.064	6.051
-2.964	-1.689	-1.070	-
103.417	55.740	6.994	6.051
21	16	24.471	38.560
315.949	288.118	96.621	130.213

Στις απαιτήσεις από φόρους περιλαμβάνεται ποσό € 27.986 χιλ. (2007 €10.401 χιλ) που αφορά απαίτηση επιστροφής φόρου εισοδήματος από κέρδη προηγουμένων χρήσεων, που εμφανίζει λόγω ζημιών η θυγατρική του Ομίλου στην Αμερική Titan America LLC.

Στις 31 Δεκεμβρίου η χρονική απεικόνιση των απαιτήσεων έχει ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
120.841	158.686	81.365	103.043	
< 30 ημέρες	35.702	42.473	1.878	11.899
30-60 ημέρες	24.197	18.887	3.560	5.899
60-90 ημέρες	16.590	5.901	207	1.763
90-120 ημέρες	7.442	3.472	206	742
>120 ημέρες	7.760	2.959	2.411	816
212.532	232.378	89.627	124.162	

Ο λιογαριασμός απαιτήσεις από πελάτες δεν είναι τοκοφόρος και συνήθως διακανονίζεται σε : Όμιλος 0-200 ημέρες, Εταιρία 0-200 ημέρες.

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ανάλυση προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις από πελάτες

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
7.069	7.160	2.329	2.849	
8.781	2.327	2.499	301	
-532	-696	-502	-640	
-2.421	-1.920	-230	-181	
653	364	-	-	
63	-166	-	-	
13.613	7.069	4.096	2.329	

Ανάλυση προβλέψεων για λιοπές επισφαλείς απαιτήσεις

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
1.689	4.112	-	-	
1.128	104	1.070	-	
-	-2.063	-	-	
-	-419	-	-	
145	-	-	-	
2	-45	-	-	
2.964	1.689	1.070	-	

21. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ταμείο
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
302	9.363	5	5	5
94.219	158.115	31.258	8	
94.521	167.478	31.263	13	

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας καθώς και από ρέος. Τα πραγματικά επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με τα Euribor επιτόκια, διαπραγματεύονται κατά περιπτώση και έχουν μία μέση περίοδο πήξης 7 ημερών.

22. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

(ποσά σε χιλιάδες €, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων μετοχών είναι:

Κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €4,00

Προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €4,00

	2008	2007
76.977.814	76.963.614	
7.568.960	7.568.960	
84.546.774	84.532.574	

Μετοχές που έχουν έκδοθεί και πλήρωσαν καταβληθεί

	Κοινές μετοχές		Προνομιούχες μετοχές		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο €'000	Σύνολο
	Αριθμός μετοχών	€'000	Αριθμός μετοχών	€'000		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	76.916.244	153.832	7.568.960	15.138	22.724	84.485.204
Έκδοση μετοχών από άσκηση δικαιωμάτων προαιρέσεως αγοράς μετοχών	47.370	95	-	-	102	47.370
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007	76.963.614	153.927	7.568.960	15.138	22.826	84.532.574
Κεφαλαιοποίηση Αποθεματικών Έκδοση μετοχών από άσκηση δικαιωμάτων προαιρέσεως αγοράς μετοχών	-	153.927	-	15.138	-	169.065
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	76.977.814	307.911	7.568.960	30.276	22.826	84.546.774
						361.013
Ίδιες μετοχές						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	14.000	502			14.000	502
Αγορά ιδίων μετοχών	1.071.887	35.434	300	9	1.072.187	35.443
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007	1.085.887	35.936	300	9	1.086.187	35.945
Αγορά ιδίων μετοχών	2.101.810	56.246	5.619	108	2.107.429	56.354
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	3.187.697	92.182	5.919	117	3.193.616	92.299

Η χρηματιστηριακή μέση τιμή των κοινών μετοχών της Α.Ε. Τιμέντων Τίταν για το 2008 €24,23 (2007 € 42,53) και η χρηματιστηριακή τιμή κλεισμάτων την 31.12.2008 είναι €13,90 (31.12.2007 €31.20).

Δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών

Τα δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς κοινών μετοχών παρέχονται στα ανώτερα στελέχη. Οι μεταβολές στον αριθμό των υφισταμένων δικαιωμάτων προαιρέσεως αγοράς των μετοχών έχουν ως εξής:

	Πρόγραμμα 2000	Πρόγραμμα 2004	Πρόγραμμα 2007	Σύνολο
	8.000	275.550	-	
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	-	-	142.950	142.950
Δικαιώματα που παραχωρήθηκαν	-8.000	-39.370	-	-47.370
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν	-	-93.340	-	-93.340
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007	-	142.840	142.950	285.790
Δικαιώματα που παραχωρήθηκαν	-	158.220	-	158.220
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν	-	-14.200	-	-14.200
Δικαιώματα που δεν ωρίμασαν	-	-81.480	-	-81.480
Δικαιώματα που διαγράφηκαν	-	-20.220	-17.580	-37.800
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	-	26.940	283.590	310.530

Τα δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών στο τέλος του χρόνου έχουν τους ακόλουθους όρους:

	2007			Σύνολο
	Τιμή άσκησης	Πρόγραμμα 2004	Πρόγραμμα 2007	
2008	€ 2,00	400	-	400
2009	€ 2,00	142.440	-	142.440
2010	€ 2,00	-	142.950	142.950
	142.840	142.950	285.790	

(ποσά σε χιλιάδες €, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	2008			Σύνολο
	Τιμή άσκησης	Πρόγραμμα 2004	Πρόγραμμα 2007	
2009	€ 4,00	26.940	-	26.940
2010	€ 4,00	-	129.870	129.870
2011	€ 4,00	-	153.720	153.720
	26.940	283.590	310.530	

22. Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (συνέχεια)

Πρόγραμμα 2004

Στις 8 Ιουνίου 2004 η Εταιρία ενέκρινε ένα πρόγραμμα χορήγησης μετοχών με τη διάθεση μέχρι 400.000 κοινών μετοχών μετά ψήφου, κατά τα έτη 2004, 2005 και 2006, σε συγκεκριμένα ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και των θυγατρικών της. Η τιμή διάθεσης ορίστηκε στην ονομαστική αξία της μετοχής. Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό τα χορηγούμενα δικαιώματα, έχουν μία περίοδο ωρίμανσης τριών ετών και μπορούν να ασκηθούν μετά από το τέλος της περιόδου ωρίμανσης. Κάθε δικαίωμα πρέπει να ασκηθεί μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από τους χρόνους ωρίμανσης της άσκησης τους. Στην περίπτωση που η προθεσμία παρέλθει τότε τα συγκεκριμένα δικαιώματα θα ακυρωθούν αμετάκλητα. Για όλα τα χορηγούμενα δικαιώματα αποτελεί βασική προϋπόθεση η συνεχής απασχόληση των δικαιούχων καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος χορήγησης. Ο αριθμός των δικαιωμάτων που θα χορηγείται κάθε χρόνο θα εξαρτηθεί από έναν αριθμό δεικτών απόδοσης, όπως είναι η απόδοση των μετοχών της ΑΕ Τσιμέντων Τίταν σε συνδυασμό με την απόδοση του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και την απόδοση των μετοχών άλλων διεθνών εταιριών παραγωγής τσιμέντου. Ο αριθμός των μετοχών που θα χορηγείται κάθε χρόνο προσδιορίζεται ως εξής:

- 1) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται ανεξάρτητα από την απόδοση της μετοχής της Εταιρίας κατά την ολοκλήρωση της περιόδου των τριών χρόνων.
- 2) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση της μετοχής της ΑΕ Τσιμέντων Τίταν, συγκριτικά με τρεις δείκτες του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά την διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.
- 3) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση των μετοχών της ΑΕ Τσιμέντων Τίταν συγκριτικά με δώδεκα προκαθορισμένες εταιρείες παραγωγής τσιμέντου κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.

Ο λογιστικός χειρισμός των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν από το νέο πρόγραμμα έγινε σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 2 "Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών". Τα δικαιώματα που προέρχονται από το παλαιό πρόγραμμα δεν εμπίπτουν στο ΔΠΧΠ 2 καθώς είχαν παρασχεθεί πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν το 2006, όπως αυτή αποτιμήθηκε σύμφωνα με το μοντέλο αποτίμησης Black-Scholes, ήταν €37,27 ανά δικαιώματα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή του μοντέλου ήταν η τιμή μετοχής κατά την ημερομηνία παροχής του δικαιώματος €40,74, η αναμενόμενη μεταβλητότητα τιμής μετοχής (volatility) 22,03%, η μερισματική απόδοση 1,56% και το ετήσιο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο 3,67%.

Κατά τη χρήση του 2008, το δικαίωμα ασκήθηκε για 14.200 μετοχές καρία εκ των οπίσιων δεν αντιστοιχεί σε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ 81.480 δικαιώματα δεν ωρίμασαν σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του προγράμματος. Τα παραμένοντα προς άσκηση δικαιώματα αφορούν 26.940 μετοχές.

Πρόγραμμα 2007

Στις 29 Μαΐου 2007 η Εταιρία ενέκρινε τη θέσπιση νέου τριετούς Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προσίρεσης Αγοράς Μετοχών (Πρόγραμμα 2007), η άσκηση των οποίων θα συνδέεται με τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρίας και την πορεία της τιμής της μετοχής της. Στα πλαίσια του εν λόγω Προγράμματος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας θα δικαιούται να χορηγήσει, κατά τα έτη 2007, 2008 και 2009, δικαιώματα προσίρεσης αγοράς μέχρι 500.000 κοινών μετοχών της Εταιρίας, με τιμή διάθεσης ίση με την ονομαστική αξία της μετοχής, ήτοι 4 ευρώ ανά μετοχή, στα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της Εταιρίας και στα διευθυντικά και ανώτερα στελέχη της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα αυτό τα χορηγούμενα δικαιώματα, έχουν μία περίοδο ωρίμανσης τριών ετών και μπορούν να ασκηθούν μετά από το τέλος της περιόδου ωρίμανσης. Κάθε δικαίωμα πρέπει να ασκηθεί μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από τους χρόνους ωρίμανσης της άσκησης τους. Στην περίπτωση που η προθεσμία παρέλθει τότε τα συγκεκριμένα δικαιώματα θα ακυρωθούν αμετάκλητα. Για όλα τα χορηγούμενα δικαιώματα αποτελεί βασική προϋπόθεση η συνεχής απασχόληση των δικαιούχων καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος χορήγησης. Ο αριθμός των μετοχών που θα χορηγείται κάθε χρόνο προσδιορίζεται ως εξής:

- 1) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρίας.
- 2) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση της μετοχής της ΑΕ Τσιμέντων Τίταν, συγκριτικά με τρεις δείκτες του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά την διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.
- 3) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση των μετοχών της ΑΕ Τσιμέντων Τίταν συγκριτικά με τις αποδόσεις μετοχών δώδεκα προκαθορισμένων εταιριών παραγωγής τσιμέντου διεθνώς κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.

Ο λογιστικός χειρισμός των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν από το νέο πρόγραμμα έγινε σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 2 "Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών".

Τον Μάρτιο του 2008 η Εταιρία ενέκρινε την διάθεση 158.220 δικαιωμάτων προσίρεσης αγοράς μετοχών στα πλαίσια του παραπάνω προγράμματος.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν από το νέο Πρόγραμμα, όπως αυτή αποτιμήθηκε σύμφωνα με το μοντέλο αποτίμησης Black-Scholes για δύο υποκείμενες αξίες, ήταν €9,79 ανά δικαιώματα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή του μοντέλου ήταν η τιμή μετοχής κατά την ημερομηνία παροχής του δικαιώματος €26,92, η τυπική απόκλιση αποδόσεων τιμής μετοχής (standard deviation) 32,28%, η μερισματική απόδοση 2,07% και η απόδοση των τριετών ομοιόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

23. Λοιπά αποθεματικά

Όμιλος

(ποσά σε χιλιάδες €)	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικό αποθεματικό	Έκτακτο αποθεματικό	Αποθεματικά ειδικών διατάξεων και νόμων	Αποθεματικό αναπροσαρμογών	Συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου	Συν/κές διαφορές μετατροπής	Σύνολο λοιπών αποθεματικών
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	57.549	3.637	270.789	154.275	3.291	48.346	-163.964	373.923
Συναλλαγματικές διαφορές							-43.165	-43.165
Κέρδη από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-	132	-	-	132
Μη διανεμηθέντα μερίσματα	-	-	15	-	-	-	-	15
Μεταφορά (σε)/από κέρδη εις νέο	6.596	11.358	60.199	-10.469	-2	-	-1.590	66.092
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007	64.145	14.995	331.003	143.806	3.421	48.346	-208.719	396.997
Συναλλαγματικές διαφορές	-196	-160	-	61	-2.021	-	5.798	3.482
Κέρδη από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-	-179	-	-	-179
Αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων αποκτηθέσας συμμετοχής	-	-	-	-	129.150	-	-	129.150
Αύξηση Μετοχικού κεφαλαίου από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	-	-	-143.249	-22.972	-	-	-	-166.221
Μεταφορά (σε)/από κέρδη εις νέο	7.733	-	54.680	10.477	-2.372	-	-	70.518
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	71.682	14.835	242.434	131.372	127.999	48.346	-202.921	433.747

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικό αποθεματικό	Έκτακτο αποθεματικό	Αποθεματικά ειδικών διατάξεων και νόμων	Αποθεματικό αναπροσαρμογών	Συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου	Σύνολο λοιπών αποθεματικών
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	50.518	1.769	260.234	142.499	-	48.346	503.366
Μη διανεμηθέντα μερίσματα	-	-	15	-	-	-	15
Μεταφορά (σε)/από κέρδη εις νέο	6.120	-	58.892	-9.640	-	-	55.372
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007	56.638	1.769	319.141	132.859	-	48.346	558.753
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	-	-	-143.249	-22.972	-	-	-166.221
Μεταφορά (σε)/από κέρδη εις νέο	5.298	-	54.680	10.477	-	-	70.455
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	61.936	1.769	230.572	120.364	-	48.346	462.987

Ορισμένες από τις εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται, σύμφωνα με την εμπορική νομοθεσία που ισχύει στη χώρα που εδρεύουν, να σχηματίσουν ποσοστό επί των ετπών καθαρών τους κερδών, όπως αυτά απεικονίζονται στα λογιστικά βιβλία, σε τακτικό αποθεματικό. Το ανωτέρω αποθεματικό δεν δύναται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια πλευρογρίας της Εταιρίας.

Τα αποθεματικά ειδικών διατάξεων και νόμων, σύμφωνα την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δε θα διανεμηθούν στους μημετόχους. Ο Ομίλος δεν προτίθεται να διανέμει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό φόρου εισοδήματος που θα προέκυπτε σε περίπτωση διανομής. Διανομή των ανωτέρω αποθεματικών μπορεί να πραγματοποιηθεί ύστερα από έγκριση των μετόχων σε τακτική Γενική Συνέλευση και εφόσον έχει καταβληθεί ο αναθλιγών φόρος από την Εταιρία. Μεταξύ των αποθεματικών περιλαμβάνονται και έκτακτα φορολογηθέντα αποθεματικά.

Τα αφορολόγητα αποθεματικά του Ομίλου περιλαμβάνουν αποθεματικά που έχουν σχηματιστεί από την Εταιρία και από ορισμένες Ελληνικές θυγατρικές κατ' εφαρμογήν αναπτυξιακών νόμων. Ο Ν. 3614/07 προέβλεψε την έντοκη ανάκτηση των ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών που σχηματίστηκαν από επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων και η Εταιρία κατά τις χρήσεις 2003 και 2004 σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3220/04, τα οποία κρίθηκαν παράνομα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος, ο Ομίλος είχε σχηματίσει πρόβλεψη. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου 3614/07, από τα αποθεματικά του Ν. 3220/04 που εν τέλει υποβλήθηκαν σε φορολόγηση, οι επιχειρήσεις δικαιούντο να αφαιρέσουν δαπάνες επενδύσεων που ενέπιπταν στις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων 2601/98 και 3299/04.

Το αποθεματικό αναπροσαρμογών απεικονίζει την εύλογη αξία των ενσωμάτων και ασωμάτων ακινητοποίησεων που αναθλιγόυσε στην συμμετοχή του Ομίλου στην κοινοπρακτική εταιρία στην Αίγυπτο Lafarge-Titan Egyptian Investments Ltd, μέχρι την ημερομηνία της πλήρους εξαγοράς της από τον Ομίλο. Επίσης, στο αποθεματικό αναπροσαρμογών απεικονίζονται οι αθλιαγές στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Το αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής απεικονίζει τις συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών του Ομίλου σε ξένο νόμισμα.

Το αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών αντιστάθμισης κινδύνου απεικονίζει τις συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν από την μετατροπή σε ευρώ των δανείων σε ξένο νόμισμα το οποία έχουν χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση κινδύνου επένδυσης του Ομίλου στο εξωτερικό.

24. Δανεισμός

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Βραχυπρόθεσμος				
Δάνεια σε τοπικό νόμισμα - (€)	116.786	65.476	65.187	35.948
Δάνεια σε ξένο νόμισμα	145.416	80.213	3.393	14.039
Δανειακές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	-	19.000	-
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	943	716	-	-
	263.145	146.405	87.580	49.987
Μακροπρόθεσμος				
Τραπεζικός δανεισμός σε τοπικό νόμισμα - (€)	664.881	-	125.000	-
Τραπεζικός δανεισμός σε ξένο νόμισμα	87.107	367.002	-	3.609
Ομολογιακά δάνεια σε ξένο νόμισμα	189.960	219.263	-	-
Δανειακές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	-	634.000	-
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	3.245	3.568	-	-
	945.193	589.833	759.000	3.609
Σύνολο δανεισμού	1.208.338	736.238	846.580	53.596

Η εύλογη αξία του δανεισμού προσεγγίζει αυτή που εμφανίζεται στα βιβλία, καθώς ο δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρίας είναι κυρίως με κυμαινόμενα επιτόκια.

Λήξη μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού (εξαιρούνται οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις):

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Έως 2 έτη	172.563	62.388	125.000	3.609
Από 2 έως 5 έτη	684.074	409.619	-	-
Περισσότερο από 5 έτη	85.311	114.258	-	-
	941.948	586.265	125.000	3.609

Τα πραγματικά επιτόκια με τα οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα είναι τα ακόλουθα:

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Τραπεζικός δανεισμός (σε ξένο νόμισμα - USD)	4,56%	5,84%	4,00%	6,51%
Τραπεζικός δανεισμός (σε ξένο νόμισμα - JPY)	2,70%	2,70%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (σε ξένο νόμισμα - EGP)	10,53%	10,13%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (σε ξένο νόμισμα - GBP)	6,94%	7,70%	6,94%	7,70%
Τραπεζικός δανεισμός (σε ξένο νόμισμα - BGN)	7,58%	5,60%	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (σε ξένο νόμισμα - TRY)	22,81%	-	-	-
Τραπεζικός δανεισμός (τοπικό νόμισμα - €)	5,30%	4,84%	5,33%	4,84%
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	5,14%	5,35%	-	-

Τραπεζικός δανεισμός σε ξένο νόμισμα:

(ποσά σε χιλιάδες μονάδες τοπικού νομίσματος)

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
USD	488.879	886.179	4.718	23.474
JPY	3.501.316	1.998.049	-	-
EGP	122.300	195.517	-	-
GBP	3	1.249	3	1.249
BGN	54.413	46.819	-	-
CAD	-	4.000	-	-
TRY	2.693	4.000	-	-

Ο Όμιλος έχει τις ακόλουθες μη χρησιμοποιηθείσες ανοικτές πιστωτικές διευκολύνσεις:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Κυμαινόμενο επιτόκιο:

- Ληξιπρόθεσμα εντός ενός έτους
- Ληξιπρόθεσμα πέραν του ενός έτους

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
206.446	334.918	111.563	199.003	
471.245	475.939	50.000	-	

Ο Όμιλος διαθέτει επαρκείς, δεσμευμένες και μη, πηγές χρηματοδότησης, για την εξυπηρέτηση μελλοντικών επιχειρηματικών αναγκών.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναπλύεται ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις - Επάντιμη πληρωμή

Έως 1 έτος

Από 1 έως 5 έτη

Περισσότερο από 5 έτη

	'Ομιλος	
	2008	2007
	962	931
	3.599	3.254
	104	795
	4.665	4.980
	-477	-696
	4.188	4.284

Μελλοντικές χρηματοοικονομικές δαπάνες από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Παρούσα αξία των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές υποχρεώσεις διασφαλίζονται από το δικαίωμα του εκμισθωτή να του επιστραφούν τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία, σε περίπτωση αθέτησης των όρων της σύμβασης.

25. Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών

Επίλεκτα

Η ελληνική εργατική νομοθεσία προβλέπει η αποζημίωση για αποχώρηση πλόγω συνταξιοδότησης να βασίζεται στα χρόνια υπηρεσίας των εργαζομένων στην εταιρία λαμβάνοντας υπόψη τις αποδόξεις τους κατά την ημερομνία αποχώρησης. Ο Ομίλος χορηγεί μεγαλύτερη αποζημίωση για αποχώρηση πλόγω συνταξιοδότησης, από εκείνη που ορίζει ο νόμος. Οι αποζημιώσεις πλόγω αποχώρησης για συνταξιοδότηση δεν χρηματοδοτούνται από ειδικά κεφάλαια, όμως οι υποχρεώσεις που προέρχονται από τέτοιου είδους δεσμεύσεις αποτιμώνται με αναλογιστικές μεθόπτες που εκπονούνται από ανεξάρτητες αναλογιστικές εταιρίες. Η τελευταία αναλογιστική μελέτη πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2008. Οι βασικές υποθέσεις που υιοθετήθηκαν για την εκπόνηση της μελέτης αυτής ήταν ένα επιτόκιο προεξόφλησης της τάξεως του 5,2%, ένα μέσο ποσοστό αύξησης των μισθών μεταξύ του 5,5% και 6,4% και τέλος μια ετήσια αύξηση των μεταλλοντικών συντάξεων της τάξεως του 3%.

ΗΠΑ

Στις θυγατρικές του Ομίλου στις ΗΠΑ υφίστανται προγράμματα καθορισμένων παροχών καθώς και ποιοπά προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών. Η μέθοδος λογιστικοί στον τελευταίων, οι υποθέσεις για την αποτίμηση τους και ο συνχόντητα των αποτιμήσεων, είναι παρόμοιες με εκείνες των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα συνταξιοδότησης με συμμετοχή πολιπών εργοδοτών

Ορισμένοι εργαζόμενοι συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, που υποστηρίζεται από το σωματείο, όπου συμμετέχουν περισσότεροι του ενός εργοδότης. Το πρόγραμμα δεν υπόκειται στη διαχείριση των θυγατρικών εταιριών που έχει ο Ομίλος στις ΗΠΑ και οι εισφορές καθορίζονται σύμφωνα με τις προβλέψεις που απορρέουν από τις ισχύουσες συμβάσεις εργασίας. Το ύψος των εισφορών επηρεάζεται από την κεφαλαιακή κατάσταση του προγράμματος.

Επιπρόσθετο πρόγραμμα παροχών
Σκοπός του προγράμματος είναι να σύμπτεσει σε ένα μη χρηματοδοτούμενο προγράμματος αναβαθμόμενων αμοιβών για ορισμένο αριθμό υψηλόμισθων στελεχών σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει στις ΗΠΑ. Για το σκοπό αυτό οι θυγατρικές εταιρίες στις ΗΠΑ δημιούργησαν ένα επικουρικό ταμείο ώστε να προωθήσουν την πληρωμή των συγκεκριμένων αμοιβών στους συμμετέχοντες μέσω του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό μπορούν να αναβάθμισουν ένα ποσοστό των αμοιβών τους για το ισχύον έτος. Η εταιρία εισφέρει το 50% των εισφορών που δίνουν οι συμμετέχοντες και οι οποίες διαμορφώνονται σύμφωνα με την κεφαλαιακή κατάσταση του προγράμματος.

Όλα τα προγράμματα καθορισμένων συνταξιοδοτικών παροχών των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στην Αμερική, εκτός από ένα, έχουν σταματήσει να δέχονται νέα μέτιο καθώς επίσης και να προσμετρούν από την ημερομνία αυτή, έτη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Τα προγράμματα αυτά δεν έχουν σημαντική επίδραση στον Ομίλο. Τέλος υπάρχει ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για μετά την έξοδο από την υπηρεσία (για ορισμένους εν ενεργεία καθώς και πρώην εργαζόμενους) όπου οι δικαιούχοι του προγράμματος αυτού, λαμβάνουν παροχές όπως είναι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από την ημερομνία της πρώτων συνταξιοδότησης έως και την ημερομνία που θεμελιώνεται δικαίωμα πλήρους συνταξιοδότησης. Η Εταιρία έχει ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών για τους εργαζόμενους.

Τα ποσά, τα οποία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης στο πογαριασμό άλλα έξοδα εκμετάλλευσης (βλ. σημ. 4) και αφορούν τα προγράμματα καθορισμένων συνταξιοδοτικών παροχών και ποιοπά προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, έχουν ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας
Χρηματοοικονομικό κόστος
Συνενώσεις επιχειρήσεων
Αναλογιστικές ζημίες/(κέρδη)

Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος

Καθαρό κόστος κρήσεως

Επιπρόσθετη απαιτούμενη πρόβλεψη

Επιπρόσθετες καθορισμένες παροχές που πληρώθηκαν πέραν των προβλεπόμενων

Ποσά που επιβάρυναν τα άλλα έξοδα εκμετάλλευσης

Ποσά που επιβάρυναν τα έξοδα χρηματοοικονομικής πειτουργίας

Ποσά που επιβάρυναν την εκμετάλλευση

Παρούσα αξία της υποχρεώσεως

Ανάλυση της υποχρέωσης που καταχωρίθηκε στον Ισολογισμό:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο έναρξης

Συνολική διαπάνω - όπως αυτή εμφανίζεται παραπάνω

Επιπρόσθετη απαιτούμενη πρόβλεψη

Προσθήκες πλόγω εξαγορών

Συναλλαγματικές διαφορές

Πληρωμές παροχών κατά την διάρκεια της κρήσεως

Υπόλοιπο λήξης

'Ομίλος	Εταιρία			
	2008	2007	2008	2007
2.233	3.342	1.743	1.705	
3.020	2.855	1.775	1.694	
102	44	-	-	
4.202	1.732	1.452	1.785	
9.557	7.973	4.970	5.184	
-782	-636	-	-	
8.775	7.337	4.970	5.184	
12	1.814	-	-	
4.053	470	2.709	470	
12.840	9.621	7.679	5.654	
9.820	6.766	5.904	3.960	
3.020	2.855	1.775	1.694	
12.840	9.621	7.679	5.654	
54.402	54.392	37.665	37.766	

'Ομίλος	Εταιρία			
	2008	2007	2008	2007
39.332	39.535	21.102	22.748	
8.775	7.337	4.970	5.184	
12	1.814	-	-	
846	21	-	-	
227	-676	-	-	
-8.035	-8.699	-2.370	-6.830	
41.157	39.332	23.702	21.102	

26. Προβλέψεις

Όμιλος

(ποσά σε χιλιάδες €)	1 Ιανουαρίου 2008	Προσθήκες χρήστης	Mn χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Προσθήκες πλόγω εξαγορών	Συναλλαγματικές διαφορές	31 Δεκεμβρίου 2008
Πρόβλεψη για αποκατάσταση λιατομείων	a 11.698	596	-702	-788	115	247	11.166
Πρόβλεψη για φόρους	β 891	167	-	-325	213	70	1.016
Πρόβλεψη για ενδεχόμενες υποχρεώσεις από δικαστικές αποφάσεις	γ 2.312	2.828	-76	-2.671	406	162	2.961
Πρόβλεψη φορολόγησης αποθ/κού Ν3220/2004 (σημ. 8)	δ 10.572	-	-10.572	-	-	-	-
Λοιπές προβλέψεις	ε 8.293	2.093	-2.797	-1.099	4.491	254	11.235
	33.766	5.684	-14.147	-4.883	5.225	733	26.378
(ποσά σε χιλιάδες €)	2008	2007					
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	23.235	20.934					
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	3.143	12.832					
	26.378	33.766					

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)	1 Ιανουαρίου 2008	Προσθήκες χρήστης	Mn χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	Προσθήκες πλόγω εξαγορών	31 Δεκεμβρίου 2008
Προβλέψεις για αποκατάσταση λιατομείων	a 2.887	88	-591	-202	-	2.182
Πρόβλεψη φορολόγησης αποθ/κού Ν3220/2004 (σημ. 8)	δ 9.124	-	-9.124	-	-	-
Λοιπές προβλέψεις	ε 4.413	-	-943	-3.470	-	-
	16.424	88	-10.658	-3.672	-	2.182
(ποσά σε χιλιάδες €)	2008	2007				
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	2.182	2.887				
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	-	13.537				
	2.182	16.424				

- α. Αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία της εκτιμώμενης δαπάνης για αποκατάσταση των λιατομείων μετά από την παύση της πλειτουργίας τους καθώς και άλλων παρόμοιων υποχρεώσεων. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναμένεται να χρησιμοποιηθεί σε διάστημα από 2 έως 50 έτη.
 β. Αφορά πρόβλεψη για την κάθιψη μεθόποντικών διαφορών από φορολογικούς ελέγχους. Η χρησιμοποίηση τους αναμένεται να γίνει μέσα στα επόμενα 5 έτη.
 γ. Αφορά δαπάνες που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον για τακτοποίηση δικαστικών διεκδικήσεων από τρίτους έναντι των εταιριών του Ομίλου. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στους επόμενους 12 μήνες.
 δ. Αφορά πρόβλεψη για το ποσό του φόρου που αναλογούσε στα αφορολόγητα αποθεματικά του Ν.3220/2004 την ημερομηνία σχηματισμού τους.
 ε. Αφορά διάφορες προβλέψεις για κινδύνους εκ των οποίων κανένας μεμονωμένα δεν είναι ουσιώδης για τον Όμιλο. Ποσό €600 χιλ. αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στους επόμενους δώδεκα μήνες το υπόλοιπο ποσό θα χρησιμοποιηθεί σε διάστημα από 2 έως 20 έτη.

27. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Κρατικές επιχορηγήσεις	6.900	7.308	6.406	6.747
Καταβολή επιπλέον τιμήματος για εξαγορά θυγατρικών	4.545	6.015	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.648	3.187	-	-
	14.093	16.510	6.406	6.747

Η ανάλυση των κρατικών επιχορηγήσεων έχει ως εξής:

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Υπόλοιπο έναρξης	7.308	7.328	6.747	7.063
Προσθήκες από εξαγορές	43	169	-	-
Προσθήκες	-	230	-	25
Αποσβέσεις (σημ. 29)	-451	-419	-341	-341
Υπόλοιπο λήξης	6.900	7.308	6.406	6.747

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύπορη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και πογιζούνται στην κατάσταση πογιαριασμού αποτελεσμάτων με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με την διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντιστοιχών επιχορηγούμενων παγίων.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, αναβάλλονται και καταχωρούνται στην κατάσταση πογιαριασμού αποτελεσμάτων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχηση του εσόδου με τη δαπάνη.

28. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Προμηθευτές	134.755	91.214	26.569	27.541
Υποχρεώσεις σε συνδεόμενα μέρη (σημ. 33)	675	1.277	13.111	9.530
Λοιπές υποχρεώσεις	36.277	27.417	9.764	11.288
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	38.970	26.492	19.516	5.645
Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς	5.182	4.869	3.115	2.908
Προκαταβολές πελατών	18.969	5.622	1.053	1.262
Μερίσματα πληρωτέα	410	377	353	355
Λοιποί φόροι	19.611	10.750	1.788	5.467
	254.849	168.018	75.269	63.996

Οι λοιπές υποχρεώσεις αποτελούνται κυρίως από μεταφορικά τασμέντου και πρώτων υπών, καθώς επίσης από παρεπόμενες παροχές στο προσωπικό.

Οι όροι και συνθήκες των ανωτέρω χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

Οι προμηθευτές δεν είναι τοκοφόρος λογαριασμός και συνήθως διακανονίζεται σε: Όμιλος 0-120 ημέρες, Εταιρία 10 -120 ημέρες.

Οι λοιπές υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόρος λογαριασμός και συνήθως διακανονίζονται σε ένα μήνα για τον Όμιλο και την Εταιρία.

29. Ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

(ποσά σε χιλιάδες €)	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Καθαρό κέρδος χρήσεως	210.023	244.219	105.964	118.771
Προσαρμογές του κέρδους σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:				
Φόρους (σημ. 8)	-7	56.127	7.328	41.017
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 11)	94.429	84.816	11.360	11.025
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 13)	14.539	9.213	-	-
Αποσβέσεις κρατικών επιχορηγήσεων (σημ. 27)	-451	-419	-341	-341
Αποσβέσεις διαδικασίας διαμόρφωσης πλατομείων	961	1.172	-	-
Δαπάνη απομείωσης στοιχείων ενεργητικού (σημ. 4,11,13)	2.799	1.509	-	-
(Κέρδος)/Ζημία από πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων	-4.505	-1.531	-26	316
Κέρδος από πώληση επενδυτικών παγίων	-	-	-	-7
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 20)	9.377	-328	3.067	-339
Πρόβλεψη για απαξίωση αποθεμάτων (σημ. 19)	1.206	1.946	680	996
Πρόβλεψη για αποκατάσταση πλατομείων (σημ. 26.a)	-106	425	-588	109
Πρόβλεψη για επίδικες απαιτήσεις (σημ. 26.y)	2.752	298	-	-
Λοιπές προβλέψεις (σημ. 26.e)	-704	3.695	-4.413	2.912
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού πόγω συνταξιοδότησης	5.767	6.296	3.195	3.490
Μείωση αξίας επενδυτικών παγίων (σημ. 12)	-	-	200	102
Έξοδα εκδόσεως ομοιογιακού δανείου	58	147	-	-
Έσοδα από τόκους και κέρδον από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 6)	-20.530	-12.425	-2.430	-3.438
Έσοδα από μερίσματα	-283	-74	-7.699	-2.656
Έξοδα από τόκους και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 6)	82.186	46.176	30.016	6.176
Ζημιές από χρηματοοικονομικά εργαλεία (σημ. 6)	1.392	179	4.308	73
Ζημιές/(κέρδον) συμμετοχών και χρεογράφων (σημ. 6)	639	133	118	75
Κεφαλαιοποίηση τόκων παγίων (σημ. 6,11)	-2.702	-1.084	-	-
Έκπτωση πόγω εφάπαξ πληρωμής του φόρου εισοδήματος (σημ. 6)	-144	-107	-144	-108
Δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών (σημ. 7)	3.697	3.497	2.396	2.328
Συμμετοχή στα κέρδον συνδεδεμένων εταιριών (σημ. 15)	-3.519	-1.204	-	-
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:				
Αύξηση αποθεμάτων	-35.024	-29.999	-15.403	-17.115
Μείωση/(αύξηση) απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς λογαριασμούς	17.128	21.072	27.428	1.314
Μείωση/(αύξηση) λοιπών μακροπρόθεσμων λειτουργικών απαιτήσεων (Μείωση)/αύξηση τρεχουσών υποχρεώσεων	-9.340	1.844	-165	-371
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	411.693	419.876	177.702	162.120

Στην κατάσταση ταμιακών ροών οι εισπράξεις από την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων υπολογίζονται ως ακολούθως:

Αναπόσβεστη αξία κατά την ημερομηνία πώλησης (σημ. 11)	3.231	2.855	678	977
Κέρδος/(ζημία) από την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων (σημ. 4)	4.505	1.531	26	-316
Εισπράξεις από την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων	7.736	4.386	704	661

30. ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2008

Στις 6.5.2008 ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 50% της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd με τις θυγατρικές της εταιρίες Alexandria Portland Cement Co. S.A.E , Beni Suef Cement Company S.A.E., Four M Titan Silo Co. LLC, Misriean Titan Trade & Distribution, East Cement Trade Ltd, Alexandria Development Co. Ltd. Από την ίδια ημερομηνία οι ανωτέρω εταιρίες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης αντί της αναλογικής μεθόδου.

Στις 17.4.2008 ο Όμιλος προέβη στην εξαγορά του 50% της Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S στην Τουρκία η οποία ενσωματώθηκε στις οικονομικές του καταστάσεις με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία.

Στις 21.12.2007 ο Όμιλος υπέγραψε συμφωνητικό εξαγοράς του 100% των μετοχών της εταιρίας Δομική Μπετόν Α.Ε. η οποία από τις 15.1.2008 ενσωματώθηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

Στις 06.05.2008 ο Όμιλος προέβη στην εξαγορά του 65% της Alba Cemento Italia SHPK στην Αλβανία. Η εταιρία ενσωματώθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία. Στις 20.11.2008 το ποσοστό του Ομίλου στην ανωτέρω εταιρία μειώθηκε στο 39% ως έμμεσο αποτέλεσμα της μεταβολής της συμμετοχής του Ομίλου στην Antea Cement Sh.A.

Στις 14.05.2008 ο Όμιλος εξαγόρασε το 100% της εταιρίας Λατομεία Βαχού Α.Ε. η οποία ενσωματώθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία.

Στις 22.10.2008 ο Όμιλος εξαγόρασε το 100% της εταιρίας Λατομεία Θίσβης Α.Ε. η οποία ενσωματώθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία.

Στις 04.11.2008 ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του Titan Cementara Kosjeric A.D., εξαγόρασε το 100% της εταιρίας DNJEPR Investments I B.V. η οποία ενσωματώθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία. Στις 20.11.2008 η DNJEPR Investments I B.V μετονομάστηκε σε Holtitan B.V.

Τέλος, στις 12.11.2008 ο Όμιλος εξαγόρασε το 100% της εταιρίας DNJEPR Investments II B.V. η οποία ενσωματώθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των ανωτέρω εταιριών, όπως αυτά έχουν προσωρινά αποτιμηθεί κατά την ημερομηνία απόκτησης της, παρατίθενται κατωτέρω:

	Lafarge Titan Egyptian Inv. Group	Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.	Other			
(ποσά σε χιλιάδες €)	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε την ημερομηνία εξαγοράς	Λογιστική αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε την ημερομηνία εξαγοράς	Λογιστική αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε την ημερομηνία εξαγοράς	Λογιστική αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς
Ενεργητικό						
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	273.437	109.815	48.468	39.376	10.276	6.417
Αναβαθμόμενες φορολογικές απαιτήσεις	-	-	-	275	-	-
Αποθέματα	14.931	14.931	4.386	4.386	702	702
Απαιτήσεις και προπηλωράμες	7.893	7.893	11.109	11.109	5.740	5.741
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	26.627	26.627	86	86	184	184
Σύνολο ενεργητικού	322.888	159.266	64.049	55.232	16.902	13.044
Υποχρεώσεις						
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	26.090	26.090	35.713	35.713	230	230
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	13.205	13.205	7.359	7.359	3.486	3.486
Αναβαθμόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	35.522	2.015	1.235	-	964	-
Λοιπές υποχρεώσεις και φόροι πληρωτέοι	27.512	26.697	10.424	10.416	4.351	4.260
Σύνολο υποχρεώσεων	102.329	68.007	54.731	53.488	9.031	7.976
Καθαρή θέση	220.559	91.259	9.318	1.744	7.871	5.068
Δικαιώματα Μειοψφίας	-5.874	-	-	-	-481	-
Συνολική αποκτηθείσα καθαρή θέση	214.685	-	9.318	-	7.390	-
Υπεραξία που προέκυψε από την εξαγορά (σημ. 13)	94.570	-	76.641	-	11.883	-
Αμοιβή που καταβλήθηκε σε μετρητά	309.255	-	85.959	-	19.273	-
Ταμιακές ροές για εξαγορές:						
Αμοιβή εξαγοράς που τακτοποιήθηκε με μετρητά	309.255	-	85.959	-	19.273	-
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά θυγατρικής	-26.627	-	-86	-	-184	-
Τελική ταμιακή εκροή για εξαγορές εταιριών	282.628	-	85.873	-	19.089	-

Η ολοκλήρωση της αποτίμησης των ανωτέρω αποκτήσεων θα πραγματοποιηθεί εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς τους.

Οι ανωτέρω αναφερόμενες εταιρίες έχουν συνεισφέρει στον κύκλο εργασιών και στα πειτουργικά κέρδη προ τόκων και αποσβέσεων του Ομίλου, από την ημερομηνία απόκτησης τους το ποσό των €98.859 χιλ. και €27.806 χιλ. αντίστοιχα. Εάν η εξαγορά των παραπάνω εταιριών είχε ήδη ξεπερνήσει την αρχή της ημερομηνίας απόκτησης τους, θα είχε ανέλθει στο ποσό των € 394.913 χιλ. και ο κύκλος εργασιών από τις συνεχίζομενες δραστηριότητες του Ομίλου, θα είχε διαμορφωθεί στο ποσό των €1.611.254 χιλ..

Ποσά προηγούμενης χρήσης 2007

Το 2007 ο Όμιλος προχώρησε στην πλήρη εξαγορά (100%) των εταιριών Μπετοτεχνική ABETE (1η ενοποίηση 12.1.2007 συγχωνευθείσα την 15.11.2007 με την εταιρία Ιντερμπετόν Δομικά Υδραγκά Α.Ε), Double W & Co OOD (1η ενοποίηση από 27.3.2007), S&W Ready Mix Concrete Co Inc (1η ενοποίηση 1.4.2007), Οικομπετόν ABEE (1η ενοποίηση 19.4.2007), ABEΣ Αφοί Πολυκανδριώτη Α.Ε. (1η ενοποίηση 8.5.2007), Feronia Holding Ltd (1η ενοποίηση 4.12.2007), Vesa DOOL (1η ενοποίηση 4.12.2007), Salentijn Properties 1 B.V. (1η ενοποίηση 17.12.2007). Οι ισολογισμοί των εταιριών οπως αυτοί διαμορφώθηκαν κατά την ημερομηνία ενσωμάτωσης τους παρατίθενται στον επόμενο πίνακα.

Στο Α' τρίμηνο του 2007 ο Όμιλος απέκτησε επιπλέον ποσοστό 24% της εταιρίας Mechanicsville Concrete Inc. (Powhatan Ready Mix) διαμορφώνοντας το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στο 49%. Στις 10.4.2007 ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 51% και πλέον η συμμετοχή του στην Mechanicsville Concrete Inc. (Powhatan Ready Mix) ανέρχεται στο 100%. Η ανωτέρω εταιρία ενσωματώθηκε πλήρως στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την ίδια ημερομηνία (10.4.2007).

Στις 31.3.2007 ο Όμιλος απέκτησε το λιατομείο ασβεστόλιθου «Cumberland» στο Kentucky των Η.Π.Α. από τις εταιρίες Jim Smith Contracting Company LLC και Cumberland River Resources LLC. Το εν λόγω λιατομείο ενσωματώθηκε την 1.4.2007 στις οικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής του Ομίλου, Titan America LLC.

30. Συνενώσεις επιχειρήσεων (συνέχεια)

(ποσά σε χιλιάδες €)	S&W Ready Mix Concrete Co Inc.	Mechanicsville Concrete Inc.	Cumberland	Louisville etαιρίες
Ενεργητικό				
Σύνολο παγίου ενεργητικού	86.411	27.882	5.588	1.828
Αποθέματα	2.130	2.130	218	245
Απαιτήσεις και προπληρωμές	14.525	14.436	1.428	1.475
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	13	13	112	136
Σύνολο ενεργητικού	103.079	44.461	7.346	3.684
Υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	545	545
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	65	65
Αναβαθμίσμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	-	1.373	541
Λοιπές υποχρεώσεις και φόροι πληρωτέοι	21.635	6.157	1.494	887
Σύνολο υποχρεώσεων	21.635	6.157	3.477	2.038
Καθαρή θέση	81.444	38.304	3.869	1.646
Υπεραξία που προέκυψε από την εξαγορά (σημ. 13)	110.012		6.066	
Αμοιβή που καταβλήθηκε σε μετρητά	191.456		9.935	
Ταμιακές ροές για εξαγορές:				
Αμοιβή εξαγοράς που τακτοποιήθηκε με μετρητά	191.456		9.935	
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα				
που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά θυγατρικής	-13		-112	
Τελική ταμιακή εκροή για εξαγορές εταιριών	191.443		9.823	
			32.497	
				9.468

Εντός του 2008 οικοληπτώθηκε η αποτίμηση των ανώτερων αποκτήσεων χωρίς να προκύψουν διαφοροποίησης σε σχέση με τις αξίες που είχαν υπολογιστεί κατά την 31.12.2007

31. Συμμετοχή σε κοινοπραξίες

Το 2007 ο Όμιλος κατείχε μερίδιο 50% στην κοινοπραξία με την επωνυμία Lafarge Titan Egyptian Investments Limited («LTEIL»), η οποία έχει την έδρα της στο Jersey και την κύρια δραστηριότητά της είναι η διαχείριση επενδύσεων. Στις 6.5.2008 ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 50% της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd με τις θυγατρικές της εταιρίες Alexandria Portland Cement Co. S.A.E., Beni Suef Cement Company S.A.E., Four M Titan Silo Co. LLC, Misriean Titan Trade & Distribution, East cement Trade Ltd, Alexandria Development Co. Ltd. Από τις 6.5.2008 οι ανωτέρω εταιρίες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Όμιλου με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης αντί της αναλογικής που εφαρμοζόταν έως την προαναφερθείσα ημερομηνία (σημείωση 14).

Στις 17.4.2008 ο Όμιλος προέβη στην εξαγορά του 50% της Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S στην Τουρκία την οποία ενσωμάτωσε στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2008 με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης.

(ποσά σε χιλιάδες €)	2008	2007
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	47.309	95.266
Ασώματες ακινητοποιήσεις και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	2.751	14.809
Κυκλοφορούν ενεργητικό	12.033	41.762
Σύνολο ενεργητικού	62.093	151.837

Μακροπρόθεσμα δάνεια	28.996	27.046
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	2.786
Προβλέψεις	36	4.824
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	20
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	13.818	9.147
Άλλες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.696	15.432
Σύνολο υποχρεώσεων	45.546	59.255
Καθαρή θέση	16.547	92.582

Έσοδα	50.952	63.732
Κόστος πωλήσεων	-32.914	-27.173
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	18.038	36.559
Άλλη έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	210	-1.559
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-2.348	-3.322
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-267	-299
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	15.633	31.379
Αποσβέσεις	-3.716	-7.888
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	11.917	23.491
Έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-6.583	-2.008
Κέρδη προ φόρων	5.334	21.483
Μείον: Φόρος εισοδήματος	530	-3.880
Κέρδη μετά από φόρους	5.864	17.603

Το 2008 ο Όμιλος ενσωμάτωσε στις οικονομικές του καταστάσεις, τον ισολογισμό της κοινοπρακτικής εταιρίας Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.. Το 2007 ο Όμιλος ενσωμάτωσε στις οικονομικές του καταστάσεις, τον ισολογισμό της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd με τις θυγατρικές της εταιρίες Alexandria Portland Cement Co. S.A.E., Beni Suef Cement Company S.A.E., Four M Titan Silo Co. LLC, Misriean Titan Trade & Distribution, East cement Trade Ltd, Alexandria Development Co. Ltd. (σημείωση 14, 30). Η ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 01.01 έως 31.12.2008, περιλαμβάνει τα στοιχεία αποτελεσμάτων περιόδου 1.4 έως 31.12.2008 της κοινοπρακτικής εταιρίας Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S., περιλαμβάνει επίσης τα στοιχεία αποτελεσμάτων περιόδου 1.1 έως 30.4.2008 της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd με τις θυγατρικές της εταιρίες Alexandria Portland Cement Co. S.A.E., Beni Suef Cement Company S.A.E., Four M Titan Silo Co. LLC, Misriean Titan Trade & Distribution, East cement Trade Ltd, Alexandria Development Co. Ltd (σημείωση 14, 30). Η ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 01.01 έως 31.12.2007, περιλαμβάνει τα στοιχεία αποτελεσμάτων της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd με τις θυγατρικές της εταιρίες Alexandria Portland Cement Co. S.A.E., Beni Suef Cement Company S.A.E., Four M Titan Silo Co. LLC, Misriean Titan Trade & Distribution, East cement Trade Ltd, Alexandria Development Co. Ltd. Ο αριθμός των εργαζομένων στην κοινοπραξία στο τέλος της τρέχουσας περιόδου ήταν 260 (2007: 400).

32. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις/απαιτήσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εγγύήσεις σε τρίτα μέρη για πογαριασμό θυγατρικών
 Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση υποχρεώσεων
 Λοιπές εγγυήσεις

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Εγγύήσεις σε τρίτα μέρη για πογαριασμό θυγατρικών	-	-	903.442	642.650
Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση υποχρεώσεων	84.936	100.831	30.213	14.301
Λοιπές εγγυήσεις	19.421	7.075	5.720	3.989
	104.357	107.906	939.375	660.940

Το περιφερειακό πρωτοδικείο της νότιας Φλόριντας των ΗΠΑ εξέδωσε στις 30.1.2009 απόφαση, με την οποία ακυρώνει όλες τις άδειες για εξόρυξη στα λιατομεία της περιοχής Lakebelt στο Miami-Dade, με άμεσην ισχύ. Η Tarmac America, θυγατρική της Titan America LLC, θα ασκήσει έφεση κατά της ανωτέρω απόφασης. Η TITAN America LLC είναι καθλά προετοιμασμένη να συνεχίσει την παραγωγή στα Pennsuco και να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών της, που είναι άλλωστε εξαιρετικά περιορισμένες πάγω της αρνητικής συγκυρίας. Παράλληλα, το Σώμα Μηχανικού του Στρατού των ΗΠΑ επεξεργάζεται ήδη αίτηση της Titan America LLC για μακροχρόνια άδεια λιατομικής εξόρυξης στην περιοχή του Lakelelt. (Βλέπε επίσης σημείωση 38). Δεν υπάρχουν άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαιοσύνης ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρίας και του Ομίλου.

Με βάση το μειωμένο επίπεδο ζήτησης που απορρέει από την σοβιούσα οικονομική κρίση, εκτιμάται ότι η κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα για την περίοδο 2008-2012 δεν θα επρεάσει ουσιωδώς την παραγωγή του Ομίλου.

Οι οικονομικές χρήσεις των εταιριών του Ομίλου, των οποίων δεν έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος, παρατίθενται αναθυτικά στη σημείωση 36. Πέραν των όσων αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, δεν υπάρχουν άλλες σημαντικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση απαιτήσεων

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση απαιτήσεων	15.481	15.938	15.481	15.938
	15.481	15.938	15.481	15.938

Εκκρεμεί ενώπιον της Γαλλικής διοικητικής δικαιοσύνης αγωγή αποζημίωσης της θυγατρικής μας Ιντερτιάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε. κατά της Γαλλικού Δημοσίου, που, πρωτοβαθμίως, έγινε δεκτή για ποσό €2,7 εκατ. πλέον τόκων. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο όμως εξαφάνισε την πρωτοβάθμια απόφαση και ήδη η θυγατρική μας έχει ασκήσει αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας της Γαλλίας.

Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιούχικές δεσμεύσεις

Στις 25.7.2007, η θυγατρική του Ομίλου στην Αλβανία Antea Cement Sh.A, υπέγραψε σύμβαση προμήθειας εξοπλισμού και ανέργεσης ενός νέου εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου στην περιοχή Kruje της Αλβανίας. Το συνολικό κόστος της επένδυσης, υπολογίζεται στο ποσό των € 170 εκατ. Ποσό € 77 εκατ. έχει καταβληθεί μέχρι την 31.12.2008.

Η θυγατρική εταιρία του Ομίλου στην Αίγυπτο Beni Suef κατασκευάζει μια δεύτερη γραμμή παραγωγής, ετήσιας δυναμικότητας 1,5 εκ. τόνων, η οποία αναμένεται να περατωθεί περί τα τέλη του 2009. Το συνολικό κόστος της επένδυσης, υπολογίζεται στο ποσό των € 160 εκατ. Ποσό € 76 εκατ. έχει καταβληθεί μέχρι την 31.12.2008.

Οι συμβατικές δεσμεύσεις για κεφαλαιούχικές δαπάνες κατά την ημερομηνία του ισοθιγισμού, οι οποίες δεν αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, έχουν ως ακολούθως:

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ενσώματες ακινητοποιήσεις

	'Ομιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	379.638	180.671	13.586	19.710

Ανειλημμένες υποχρεώσεις αγορών

Οι θυγατρικές του Ομίλου στις ΗΠΑ έχουν συμφωνήσει να αγοράζουν πρώτες ύλες και υλικά για τις ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας στη Φλόριντα. Το συμβόλαιο προβλέπει την αγορά αδρανών μέσα από μια ποικιλή συμφωνία στις επικρατούσες αγοραίς τιμές.

Ανειλημμένες υποχρεώσεις πειτουργικής εκμίσθωσης - όπου ο Όμιλος είναι ο μισθωτής.

Ο Όμιλος εκμισθώνει μεταφορικά μέσα, ενσώματες ακινητοποιήσεις και άλλον εξοπλισμό από μη ακυρώσιμες εκμισθώσεις που έχουν συμφωνηθεί. Τα συμβόλαια μίσθωσης εμπεριέχουν διάφορες ρήτρες, διατάξεις καθώς και δικαιώματα ανανέωσης.

(ποσά σε χιλιάδες €)

Έως 1 έτος
 Μεταξύ 1 και 5 έτη
 Από 5 έτη και πάνω

	'Ομιλος	
	2008	2007
Έως 1 έτος	5.069	6.313
Μεταξύ 1 και 5 έτη	9.237	12.282
Από 5 έτη και πάνω	9.802	8.034
	24.108	26.629

33. Συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη

Ο Όμιλος επλέγχεται από την εταιρία Α.Ε.Ταιμέντων Τίταν («Η Εταιρία») που κατέχει το 100% των κοινών μετοχών του Ομίλου. Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχουν το 18,25% (2007:18,2%) των κοινών μετοχών της Εταιρίας, η ίδια η Εταιρία κατέχει το 4,15%, ενώ το υπόλοιπο 77,6% (2007: 80,4%) των μετοχών κατέχεται από το κοινό (συμπεριλαμβανομένων μετών της οικογένειας των βασικών μετόχων και θεαματικών επενδυτών).

Διάφορες συναλλαγές με συνδεόμενες επιχειρήσεις πλογιστικοποιούνται από την Εταιρία και τις θυγατρικές της κατά τη διάρκεια του έτους. Οι πωλήσεις και αγορές από και προς συνδεόμενες επιχειρήσεις γίνονται με τις πραγματικές τιμές που ισχύουν στην αγορά. Τα υπόλοιπα των πλογαριασμών που εμφανίζονται στο τέλος της χρήσης δεν έχουν καθισφεί με εγγυήσεις και η τακτοποίηση τους γίνεται ταμιακά. Για τις χρήσεις 2008 και 2007 ο Όμιλος δεν καταχώρισε πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις από συνδεόμενες επιχειρήσεις, καθώς μέχρι σήμερα η πορεία των πληρωμών ήταν χωρίς προβλήματα. Οι συναλλαγές μεταξύ των εταιριών που ανήκουν στον Όμιλο (ενδοσυμπλοκές) απαλείφονται κατά την ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων τους.

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των συναλλαγών με συνδεόμενες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του έτους:

Ποσά κτημάτων χρήσης 2008

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος

Λοιπά συνδεόμενα μέρη
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
-	-	2.044	-	536
-	-	-	21	139
-	2.044	21	21	675

Εταιρία

Αιολική N.E.
Αχαική N.E.
Αλμπασέμ A.E.
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά A.E.
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής A.E.
Ιωνία A.B.E.E.
Λατομεία Γουρνών A.E.
Ναυτιτάν A.E.
Ποληκός N.E.
Τιτάν Διεθνής Εμπορική A.E.
Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού A.B.E.E.
Fintitan SRL
Iapetos Ltd
Titan Cement U.K. Ltd
Usje Cementarnica AD
Beni Suef Cement Co.S.A.E.
Cementara Kosjeric AD
Zlatna Panega Cement AD
Essex Cement Co. LLC
Alvacim Ltd
Antea Cement SHA
Titan Global Finance PLC
Οικομπετόν A.E.
TCK Montenegro DOO
Salentijn Properties1 B.V.
Δομική Μπετόν A.E.
Λατομεία Θίσβης A.E.
Λοιπά συνδεόμενα μέρη
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
1	2.507	-	-	1.405
8	7.132	-	-	4.518
272	-	-	-	-
59.005	5.671	4.875	-	-
6.839	-	-	-	-
1.446	7.171	-	-	112
5	-	528	-	-
62	749	-	-	375
-	-	-	-	871
1.140	-	471	-	-
-	-	-	-	-
13.295	-	6.947	-	-
-	-	11	-	-
7.230	-	1.190	-	-
16.495	-	5.302	-	-
646	-	177	-	-
65	-	-	-	-
1.589	-	43	-	-
11.483	3	163	-	-
-	2	-	-	19.002
19.111	5	4.047	-	-
-	16.636	-	-	639.152
1.127	-	5	-	-
1.094	-	288	-	-
-	-	312	-	-
1.975	-	91	-	-
-	1	-	-	1
-	2.044	-	-	536
-	-	21	-	139
-	142.888	41.921	24.471	666.111

33. Συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη (συνέχεια)

Ποσά προηγούμενης χρήσης 2007

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος

Λοιπά συνδεόμενα μέρη
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
4	1.831	-	769
-	-	16	508
4	1.831	16	1.277

Εταιρία

Αιολική N.E.
Αχαική N.E.
Αθημασέμ A.E.
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά A.E.
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής A.E.
Ιωνία A.B.E.E.
Λατομεία Γουρνών A.E.
Ναυτιτάν A.E.
Ποιλικός N.E.
Τιτάν Διεθνής Εμπορική A.E.
Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού A.B.E.E.
Fintitan SRL
Titan Cement U.K. Ltd
Usje Cementarnica AD
Beni Suef Cement Co.S.A.E.
Cementara Kosjeric AD
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E
Zlatna Panega Cement AD
Essex Cement Co. LLC
Λατομική Λέρου A.E.
Antea Cement SHA
Λουκάς Τσόγκας Μπετά A.E.
Οικομπετόν A.E.
TCK Montenegro DOO
Λοιπά συνδεόμενα μέρη
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
-	2.347	-	1.131
5	7.938	-	5.858
4.016	-	-	-
55.523	8.425	17.243	-
6.217	-	-	-
1.544	4.999	2.386	-
35	-	99	-
62	717	-	335
1	3.352	-	920
1.729	-	1.680	-
-	-	3.188	-
13.865	-	7.488	-
7.530	-	2.890	-
8.159	463	11	-
2.796	-	22	-
23	-	-	-
22	-	22	-
35	-	30	-
30.483	-	1.254	9
1	-	-	-
1.970	-	1.773	-
1.074	-	333	-
283	-	31	-
410	-	94	-
4	1.831	-	769
-	-	16	508
135.787	30.072	38.560	9.530

Αποζημίωση διευθυντικού προσωπικού

Μισθοί και λοιπές βραχυπρόθεσμες παροχές
Λοιπές μακρόχρονες παροχές
Παροχές λήξης απασχόλησης
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

'Όμιλος	Εταιρία			
	2008	2007	2008	2007
4.713	5.001	4.522	4.810	
316	309	316	309	
238	1.328	238	1.328	
1.455	811	1.455	811	
6.722	7.449	6.531	7.258	

Το διευθυντικό προσωπικό περιλαμβάνει μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

Διοικητικό Συμβούλιο

Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου
Μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

2008	2007
5	5
10	10

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου του Ομίλου εστίαζεται στις διακυμάνσεις των χρηματοοικονομικών αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Η διαχείριση του κινδύνου πραγματοποιείται από ένα κεντρικό τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης (Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου) βάσει πολιτικών εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου πειτουργεί ως κέντρο κόστους και υπορεσών και παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλες τις εταιρίες του Ομίλου, συντονίζει την πρόσβαση στις εγχώριες και διεθνείς χρηματαγορές και διαχειρίζεται τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συσχετίζονται με τις δραστηριότητες του Ομίλου. Αυτό περιλαμβάνει, σε σενή συνεργασία με τις διάφορες εταιρίες του Ομίλου, την αναγνώριση, αποτίμηση και αν χρειαστεί, την αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δε σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοθητικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα σε τρέχουσες τιμές ή με προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, τραπεζικούς πλογαριασμούς υπερανάληψης, πλογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους, δάνεια προς και από θυγατρικές, συγγενείς εταιρίες, κοινοπραξίες, επενδύσεις σε χρεόγραφα, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από υπάρχουσες ή προσδοκώμενες ταμιακές ροές σε ξένο νόμισμα (εισαγωγές / εξαγωγές) καθώς και από επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού. Ο κίνδυνος αυτός αντιμετωπίζεται στα πλαίσια εγκεκριμένων κατευθύνσεων.

Η διαχείριση των διαφόρων κινδύνων αντιμετωπίζεται με τη χρήση φυσικών αντισταθμιστικών μέσων και με προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε συνάλλαγμα. Πολιτική του Ομίλου είναι να χρησιμοποιεί, για τις επενδύσεις σε θυγατρικές εξωτερικού, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο μετατροπής, ως φυσικό αντισταθμιστικό μέσο, δανεισμό στο αντίστοιχο νόμισμα - εφόσον αυτό είναι εφικτό. Έτσι, ο συναλλαγματικός κίνδυνος της καθαρής θέσης των θυγατρικών του Ομίλου στις Η.Π.Α. αντισταθμίζεται μερικώς μέσω σύναψης δανείων σε δοιλάρια. Μέσω του κοινοπρακτικού δανείου που συνάφθηκε το 2007, η εταιρία-όχημα διαχείρισης χρηματοδότησης και διαθεσίμων του Ομίλου, Titan Global Finance, χορήγησε δάνειο σε δοιλάρια Αμερικής στην Titan America LLC. Αυτό το δάνειο δεν δημιουργεί συναλλαγματικές διαφορές αφού κέρδη / ζημιές από την αποτίμηση του δανείου αντισταθμίζονται από ζημιές / κέρδη από την αποτίμηση της δοιλαριακής καθαρής θέσης.

Σε άλλες αγορές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, όπως είναι ο Αίγυπτος, η Τουρκία και ορισμένες Βασικανικές χώρες, αξιολογούνται οι χρηματοδοτικές ανάγκες της εταιρίας, και εφόσον είναι εφικτό, ο χρηματοδότηση γίνεται στα αντίστοιχο νόμισμα με το στοιχείο ενέργητικού το οποίο χρηματοδοτείται ή πρόκειται να χρηματοδοτηθεί. Εξαίρεση αποτελεί η Αίγυπτος και η Τουρκία όπου η επένδυση του Ομίλου απεικονίζεται σε αιγυπτιακές λίρες και σε ευρώ. Ο Όμιλος έχει αποφασίσει ότι το κόστος της αναχρηματοδότησης των υποχρεώσεων από γεν σε αιγυπτιακές λίρες και από ευρώ σε τούρκικες λίρες δεν είναι οικονομικά ελκυστικό. Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του κινδύνου αυτού, μέρος της υποχρέωσης σε γεν έχει μετατραπεί σε δοιλάρια μέσω προθεσμιακών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης σε συνάλλαγμα.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις μεταβολές στα κέρδη του Ομίλου προ φόρων και στην καθαρή του θέση, σε πιθανές αλλαγές ισοτιμιών στο Αμερικανικό Δοιλάριο, Σέρβικο Δηνάριο, Αιγυπτιακή Λίρα, Λίρα Αγγλίας, Τούρκικη Λίρα και Λέκ Αλβανίας, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές:

Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Συναλλαγμάτων

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ποσά χρήσης 2008

Ξένο νόμισμα	Αύξηση/ μείωση ξένου νομίσματος έναντι €	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
USD	5%	-1.671	31.863
	-5%	1.671	-31.863
RSD	5%	1.149	2.932
	-5%	-1.149	-2.932
EGP	5%	1.992	24.374
	-5%	-1.992	-24.374
TRY	5%	-160	834
	-5%	160	-834
ALL	5%	-64	3.077
	-5%	64	-3.077
USD	5%	1.315	17.844
	-5%	-1.315	-17.844
RSD	5%	650	3.280
	-5%	-650	-3.280
EGP	5%	1.173	4.266
	-5%	-1.173	-4.266

Σημείωση: Ο υπολογισμός της «Επίδρασης στα Κέρδη προ φόρων» βασίζεται στις μεταβολές του μέσου όρου των ισοτιμιών συναλλαγμάτων της χρονιάς, ενώ ο υπολογισμός της «Καθαρής θέσης» βασίζεται στις μεταβολές των ισοτιμιών συναλλαγμάτων κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

Κίνδυνος επιτοκίου

Το γεγονός ότι το 21% του συνολικού δανεισμού του Ομίλου βασίζεται σε σταθερά και προσυμφωνημένα επιτόκια και ένα περαιτέρω 52% βασίζεται σε προσυμφωνημένα και προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων, έχει ως αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και στις ταμειακές ροές των πειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου να είναι μικρές.

Η έκθεση σε κίνδυνο επιτοκίων των υποχρεώσεων και επενδύσεων παρακολουθείται σε προϋπολογιστική βάση. Η χρηματοδότηση του Ομίλου έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με ένα προκαθορισμένο συνδυασμό σταθερών και κυμαινόμενων επιτοκίων, προκειμένου να μετριαστεί ο κίνδυνος μεταβολής επιτοκίων.

Η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου διαμορφώνει τον δείκτη σταθερού-κυμαινόμενου επιτοκίου του καθαρού δανεισμού του Ομίλου σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, την στρατηγική και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν περιστασιακά, παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου, μόνο ως μέσο για να μετριαστεί αυτός ο κίνδυνος και για να αλλάξει ο παραπάνω συνδυασμός σταθερών - κυμαινόμενων επιτοκίων, και εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Μέσα στο 2008, ο Όμιλος δεν χρησιμοποίησε παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επιτοκίου.

Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και την διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών. Επομένως, οι αποφάσεις για τη διάρκεια καθώς και τη σχέση μεταξύ σταθερού και κυμαινόμενου κόστους ενός νέου δανείου, λαμβάνονται έχοντας στοιχεία για κάθε περίπτωση. Ως εκ τούτου, όλα τα βραχυπρόθεσμα δάνεια έχουν συναφθεί με κυμαινόμενα επιτόκια. Τα μέσο-μακροπρόθεσμα δάνεια έχουν συναφθεί είτε με σταθερά είτε με κυμαινόμενα επιτόκια.

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις μεταβολές στα κέρδη του Ομίλου προ φόρων (μέσω των επιπτώσεων που έχουν τα υπόλοιπα των δανείων στο τέλος χρήσης με κυμαινόμενο επιτόκιο στα κέρδη) σε πιθανές αλλαγές επιτοκίων, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές:

Ανάλυση Ευαισθησίας των Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Μεταβλητότητα Επιτοκίων	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων
	EUR	1,0% -7.919
		-1,0% 7.919
	USD	1,0% -1.347
		-1,0% 1.347
	GBP	1,0% -
		-1,0% -
	BGN	1,0% -282
		-1,0% 282
	EGP	1,0% -162
		-1,0% 162
	EUR	1,0% -683
		-1,0% 683
	USD	1,0% -3.860
		-1,0% 3.860
	GBP	1,0% -17
		-1,0% 17
	BGN	1,0% -243
		-1,0% 243
	EGP	1,0% -245
		-1,0% 245

Σημείωση: Ο παραπάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από τις καταθέσεις.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Ομίλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι απαιτήσεις από πελάτες προέρχονται κυρίως από μια μεγάλη, ευρεία πελατειακή βάση. Η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών παρακολουθείται διαρκώς από τις εταιρίες του Ομίλου.

Όπου κρίνεται κατάλληλο, ζητείται επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης. Ειδική μηχανογραφική εφαρμογή ελέγχει το μέγεθος της παροχής των πιστώσεων καθώς και τα πιστωτικά όρια των πλογαριασμών. Για ειδικούς πιστωτικούς κινδύνους γίνονται προβλέψεις για ζημίες από απαξιώση. Στο τέλος του έτους, η διοικηση θεώρησε ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μνη καθίπτεται δόπι από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως. Εκτενής ανάλυση των απαιτήσεων παρατίθεται στη σημείωση 20.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαθήμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του με τον Όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Ομίλος, σε πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο Ομίλος συναθλίσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ίδρυματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Με 31 Δεκεμβρίου 2008, τα διαθέσιμα ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου ήταν σε προθεσμιακές καταθέσεις και πλογαριασμούς όψεως σε υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης χρηματοπιστωτικά ίδρυματα. Ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων παρατίθεται στη σημείωση 21.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων.

Ο Ομίλος διαχειρίζεται τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργηθούν από έλλειψη επαρκούς ρευστότητας φροντίζοντας να υπάρχουν πάντα εξασφαλισμένες τραπεζικές πιστώσεις προς χρήση. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αρχοντικούς εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμιακών διαθεσίμων.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις ημερομηνίες ήλιξης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ως προς 31 Δεκεμβρίου 2008, με βάση τις πιθανώμες που απορρέουν από τις σχετικές δανειακές συμβάσεις, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

Όμιλος

Ποσά κράτησης 2008

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Άμεσα καταβλητέα	Λιγότερο από 6 μηνες	6 με 12 μηνες	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός (σημείωση 24)	176.608	28.672	35.922	1.010.870	121.146	1.373.218
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημείωση 27)	-	-	-	7.193	-	7.193
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 20)	35.644	140.264	31.138	8.833	-	215.879
	212.252	168.936	67.060	1.026.896	121.146	1.596.290

Ποσά κράτησης 2007

	Άμεσα καταβλητέα	Λιγότερο από 6 μηνες	6 με 12 μηνες	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός (σημείωση 24)	101.500	3.860	24.618	545.428	242.346	917.752
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημείωση 27)	-	-	18	8.921	263	9.202
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (σημείωση 20)	5.180	75.965	59.163	310	908	141.526
	106.680	79.825	83.799	554.659	243.517	1.068.480

34. Στόχοι και πολιτικές προγράμματος διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Εταιρία

Ποσά χρήσης 2008

(ποσά σε χιλιάδες €)

Δανεισμός (σημείωση 24)
Προμηθευτές και λιοπέτες υποχρεώσεις

	Άμεσα καταβλητέα	Λιγότερο από 6 μηνες	6 με 12 μηνες	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός (σημείωση 24)	66.991	1.579	19.612	855.326	-	943.508
Προμηθευτές και λιοπέτες υποχρεώσεις	41.730	22.688	3.170	7.681	-	75.269
	108.721	24.267	22.782	863.007	-	1.018.777

Ποσά χρήσης 2007

Δανεισμός (σημείωση 24)
Προμηθευτές και λιοπέτες υποχρεώσεις (σημείωση 20)

	Άμεσα καταβλητέα	Λιγότερο από 6 μηνες	6 με 12 μηνες	1 με 5 έτη	>5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός (σημείωση 24)	39.000	3.860	-	11.616	-	54.476
Προμηθευτές και λιοπέτες υποχρεώσεις (σημείωση 20)	25.374	28.701	80	9.841	-	63.996
	64.374	32.561	80	21.457	-	118.472

Ο Δανεισμός περιλαμβάνει τα υπόλοιπα των δανείων (ανεξόφλητο κεφάλαιο) συμπεριλαμβανομένων των τόκων με σταθερό και κυμαινόμενο επιτόκιο μέχρι την ήδην τους.

Τα ποσά που περιγράφονται ως άμεσα καταβλητέα στον δανεισμό, αφορούν βραχυπρόθεσμες γραμμές κεφαλαίου κίνησης.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοποιητικής του διαβάθμισης καθώς και των συγάνευτων κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Ο Ομίλος διαχειρίζεται συντηρητικά την διάρθρωση του κεφαλαίου του με τον δείκτη μόχλευσης, όπως προκύπτει από τη σχέση καθαρού δανεισμού και λειτουργικών κερδών.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να διατηρήσει τους στόχους μόχλευσης σύμφωνα με ένα προφίλ υψηλού επιπέδου φερεγγυότητας. Οι εξαγορές στην Αίγυπτο και στη Τουρκία μέσα στο 2008 είχαν σαν αποτέλεσμα την σημαντική αύξηση του καθαρού δανεισμού στο τέλος του 2008. Ο Ομίλος επικεντρώνεται στη διαχείριση της ρευστότητας με σκοπό να μειώσει το δείκτη μόχλευσης του σύμφωνα με ένα προφίλ υψηλού επιπέδου φερεγγυότητας.

Ο Ομίλος είλεγχει την κεφαλαιακή επάρκεια χρηματοποιώντας τον δείκτη καθαρού δανεισμού προς τα λειτουργικά κέρδη. Στον καθαρό δανεισμό, περιλαμβάνονται τοκοφόρα δάνεια μείον ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

(ποσά σε χιλιάδες €)

Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις
Δανεισμός
Μείον: Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα
Καθαρός δανεισμός

EBITDA

	Όμιλος		Εταιρία	
	2008	2007	2008	2007
945.193	589.833	759.000	3.609	
263.145	146.405	87.580	49.987	
1.208.338	736.238	846.580	53.596	
94.521	167.478	31.263	13	
1.113.817	568.760	815.317	53.583	
380.052	427.926	148.480	170.594	

35. Χρηματοοικονομικά εργαλεία

Λογιστική για πάραγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και τις δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνου

Τα πάραγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα καταχωρούνται αρχικά στον ισολογισμό στο αρχικό κόστος και στη συνέχεια αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει, εξαρτάται από τη φύση του στοιχείου του οποίου ο κίνδυνος αντισταθμίζεται. Ο Ομίλος προσδιορίζει συγκεκριμένα πάραγωγα είτε ως (1) αντιστάθμιση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού (fair value hedge), είτε ως (2) αντιστάθμιση μιας προϋπολογισθείσας συναλλαγής ή μιας δέσμευσης της Εταιρίας (cash flow hedge), είτε ως (3) αντιστάθμιση μιας επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού. Ορισμένες συναλλαγές παραγώγων, ενώ παρέχουν αποτελεσματική αντιστάθμιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Ομίλος, δε πληρούν τους όρους ώστε να εφαρμοστούν σε αυτές οι σχετικές διατάξεις των Δ.Π.Χ.Π. που αφορούν τον πλογιστικό κειρισμό παραγώγων πλήρους αντιστάθμισης κινδύνων.

Κέρδος και ζημίες από μεταγενέστερες αποτιμήσεις

Τα κέρδη και οι ζημίες από την μεταγενέστερη αποτιμήση καταχωρούνται ως εξής:

Κέρδος και ζημίες από την αλληλαγή της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, που δεν είναι μέρος μιας σχέσης αντιστάθμισης κινδύνου, καταχωρούνται στα έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας της κατάστασης πλογαρίασμού αποτελεσμάτων της χρήσης στην οποία προκύπτουν.

Κέρδος και ζημίες από την αποτίμηση μέσων αντιστάθμισης εύλογης αξίας (fair value hedge), συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης εύλογης αξίας των συναλλαγών σε ένονο νόμισμα, καταχωρούνται άμεσα στα έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας της κατάστασης πλογαρίασμού αποτελεσμάτων χρήσεων.

Κέρδος και ζημίες από αποτίμηση μέσων αντιστάθμισης ταμιακών ροών (cash flow hedge), συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης ταμιακών ροών για συναλλαγές σε ένονο νόμισμα και για συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίου, καταχωρούνται κατευθείαν στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα πλογαρίασμα αποθεματικά. Σε περίπτωση που η αντιστάθμιση είναι ως (1) αντιστάθμιση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού, τότε ο σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στην καθαρή θέση προσαρμόζεται έναντι της αρχικής αποτίμησης του στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού ποσού που καταχωρείται στην καθαρή θέση συμπεριλαμβανομένης της αποτέλεσματος της πλογαρίασης.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν ήδη έχει αποτιμηθεί σε πλογαρίασμα αποθεματικών στην χρήση που ήδη έχει αποτιμηθεί σε πλογαρίασμα αναμένεται ακόμα να συμβεί, μη πραγματοποιηθεί σε πλογαρίασμα αποθεματικών κέρδους ή ζημιάς παραμένει στην καθαρή θέση εκείνη τη στιγμή και καταχωρείται, όταν ήδη ξεριζωθεί, στην καθαρή θέση προσαρμόζεται έναντι της αρχικής αποτίμησης του στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού.

Οι αντισταθμίσεις επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμιακών ροών. Όταν το αντισταθμιστικό μέσο είναι πάραγωγο, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει από το μέσο αντιστάθμισης και σχετίζεται με το ουσιαστικό μέρος της αντιστάθμισης, καταχωρείται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα πλογαρίασμα αποθεματικά. Το κέρδος ή η ζημιά που σχετίζεται με το μη ουσιαστικό μέρος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που το αντισταθμιστικό μέσο δεν είναι πάραγωγο (για παράδειγμα, σύναψη δανείου σε ένονο νόμισμα), το κέρδος ή ζημιά που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές κατά την μετατροπή του δανείου, που αντισταθμίζει αυτή την επένδυση συμπεριλαμβανομένου του μη ουσιαστικού μέρους της αντιστάθμισης), στο νόμισμα αναφοράς καταχωρούνται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα πλογαρίασμα αποθεματικά.

Ο Ομίλος τεκμηριώνει κατά την έναρξη μιας συναλλαγής τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιστικών στοιχείων, καθώς επίσης και την στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργητικού. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα σε συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές του Ομίλου. Επίσης γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, το κατά πόσον τα πάραγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμιακές ροές των αντισταθμιστικών μέσων.

Συμψηφισμός (offset)

Όπου υπάρχει νομικά εκτελέσιμο δικαίωμα συμψηφισμού για αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, και υπάρχει η πρόθεση της στρατηγικής διαχείρισης της συναλλαγής συμψηφισμού, την περιοχή στην οποία διαδραστικά σημειώνεται συμψηφισμός με συμψηφισμό, όλες οι σχετικές χρηματοοικονομικές επιδράσεις συμψηφισμού πρέπει να αναγνωρίζονται.

35. Χρηματοοικονομικά εργαλεία (συνέχεια)

Αντιστάθμιση κινδύνου της καθαρής επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού

Εκτίμηση εύλογης αξίας

Η εύλογη αξία των προθεσμιακών συμβολαίων συναλλήγματος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες τιμές αγοράς προθεσμιακών συμβολαίων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν χρησιμοποιούνται συμβόλαια ανταλλάγησης επιτοκίου, η εύλογη αξία τους υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών.

Προκειμένου να εκτιμηθεί η εύλογη αξία των μη διαπραγματεύσιμων παραγώγων καθώς και των πιοιών χρηματοοικονομικών εργαλείων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους και παραδοχές, οι οποίες βασίζονται στις συνθήκες αγοράς που επικρατούν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Για τον μακροπρόθεσμο δανεισμό χρησιμοποιούνται οι καθορισμένες από την αγορά, ή τους διαμεσολάβητές, αξίες για εξειδικευμένα ή παρόμοια χρηματοπιστωτικά μέσα. Άλλης τεχνικές, όπως είναι μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προσαίρεσης και η προεξόφληση μελλοντικών ταμιακών ροών, χρησιμοποιούνται για να καθορίσουν την εύλογη αξία για τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά εργαλεία.

Οι οινομαστικές αξίες μείον τις τυχόν εκτιμήσεις πιστωτικών αναπροσαρμογών για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού με διάρκεια μικρότερη από ένα έτος, θεωρείται ότι πιλοτιάζουν στην εύλογη αξία τους. Η πραγματική αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο αναφοράς το οποίο είναι διαθέσιμο για τον Όμιλο για τη χρήση σε παρόμοια χρηματοπιστωτικά μέσα.

Παρακάτω, παρουσιάζεται μία σύγκριση, ανά κατηγορία, των πιοιών και ευπλόκων αξιών όλων των χρηματοοικονομικών προϊόντων του Ομίλου, τα οποία απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις:

(Ποσά σε χιλ. €)	Όμιλος				Εταιρία			
	Λογιστική αξία 2008	2007	Εύλογη αξία 2008	2007	Λογιστική αξία 2008	2007	Εύλογη αξία 2008	2007
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία								
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	2.480	4.858	2.480	4.858	168	168	168	168
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	39.297	29.048	39.297	29.048	3.551	3.386	3.551	3.386
Απαιτήσεις και προπληρωμές	315.949	288.118	315.949	288.118	96.621	130.213	96.621	130.213
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	94.521	167.478	94.521	167.478	31.263	13	31.263	13
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2.524	657	2.524	657	-	15	-	15
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις								
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	945.193	589.833	988.305	594.700	759.000	3.609	759.000	3.609
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	263.145	146.405	263.145	146.405	87.580	49.987	87.580	49.987
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.093	16.510	14.093	16.510	6.406	6.747	6.406	6.747
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	254.849	168.018	254.849	168.018	75.269	63.996	75.269	63.996
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	87	-	87	-	87	-	87

Σημείωση: Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτελούνται από προθεσμιακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε συνάλλαγμα.

Υποχρέωση για αγορά και πώληση συναλλήγματος:

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν τα καθαρά ισοδύναμα σε γεν και δοιάρια αγοράς και πώλησης ξένου συναλλήγματος. Τα συμβόλαια θα χρησιμοποιούνται στους επόμενους δώδεκα μήνες.

Όμιλος

(ποσά σε χιλιάδες μονάδες τοπικού νομίσματος)	Ποσό σε συναλλήγμα		Μέση τιμή συναλλαγματικής ισοτιμίας		
	2008	2007	2008	2007	
Ιαπωνικό γεν (αγορά)	USD/JPY	4.801.805	3.001.128	96,79	115,02
Δολάριο ΗΠΑ (αγορά)	EUR/USD	-	13.164	-	1.4607
Ιαπωνικό γεν (πώληση)	USD/JPY	2.400.902	1.500.564	90,59	118,17

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες μονάδες τοπικού νομίσματος)	Ποσό σε συναλλήγμα		Μέση τιμή συναλλαγματικής ισοτιμίας		
	2008	2007	2008	2007	
Δολάριο ΗΠΑ (αγορά)	EUR/USD	-	13.164	-	1.4607

36. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν	2006-2008	Salentijn Properties1 B.V.	2007-2008
Αχαική Ν.Ε.	2000-2008	Titan Cement Cyprus Limited	2006-2008
Αιολική Ν.Ε.	2000-2008	KOCEM Limited	2007-2008
Αλμπασέμ Α.Ε.	2003-2008	Fintitan SRL	(1)
ΑΒΕΣ ΑΦΟΙ Ποιλικανδριώτης Α.Ε.	2007-2008	Dnjepr Investment II BV	2007-2008
Λατομική Δωδεκανήσου Α.Ε.	2007-2008	Holtitan BV	2007-2008
Δομική Μπετόν Α.Ε.	2007-2008	Titan Cement U.K. Ltd	(1)
Οικομπετόν Α.Ε.	2007-2008	Separation Technologies U.K. Ltd	(1)
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	2005-2008	Titan America LLC ⁽²⁾	2004-2008
Ιντερσιμέντ Α.Ε.	2007-2008	Separation Technologies Canada Ltd	2005-2008
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	2007-2008	Stari Silo Copmany DOO	-
Ιωνία Α.Β.Ε.Ε.	2007-2008	Cementara Kosjeric AD	2004-2008
Λάκμος Α.Ε.	2007-2008	Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.	2005-2007
Λατέξ Α.Ε.	2007-2008	TCK Montenegro DOO	2007-2008
Λεεσέμ Α.Ε.	2007-2008	Double W & Co OOD	2007-2008
Ναυτιτάν Α.Ε.	2007-2008	Granitoid AD	2007-2008
Πορφυρίων Α.Ε.	2008	Gravel & Sand PIT AD	2007-2008
Πολικός Ν.Ε.	2000-2008	Zlatna Panega Beton EOOD	2002-2008
Λατομεία Βαχού Α.Ε.	-	Zlatna Panega Cement AD	2005-2008
Transbeton - Δομική Α.Ε.	2008	Cement Plus LTD	2006-2008
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	2007-2008	Rudmark DOOEL	2006-2008
Λατομεία Κοινότητας Ταγαράδων Α.Ε.	2007-2008	Usje Cementarnica AD	2006-2008
Σίγμα Μπετόν Α.Ε.Τ.Ε.	2007-2008	Titan Cement Netherlands BV	2007-2008
Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού Α.Β.Ε.Ε.	2007-2008	Alba Cemento Italia, SHPK	2008
Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	2007-2008	Antea Cement SHA	2008
Aemos Cement Ltd	2003-2008	Alexandria Development Co.Ltd	(1)
Alvacim Ltd	2006-2008	Alexandria Portland Cement Co. S.A.E	2005-2007
Balkcem Ltd	2002-2008	Balkan Cement Enterprises Ltd	2003-2008
Iapetos Ltd	2003-2008	Beni Suef Cement Co.S.A.E.	2006-2007
Rea Cement Ltd	2003-2008	East Cement Trade Ltd	2003-2008
Themis Holdings Ltd	2004-2008	Titan Beton & Aggregate Egypt LLC	2001-2007
Tithys Ltd	2003-2008	Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd	(1)
Feronia Holding Ltd	2006-2008	Misrieen Titan Trade & Distribution	2005-2007
Vesa DOOL	2007-2008		

(1) Υπόκεινται σε ειδικό φορολογικό καθεστώς

(2) Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ, ενσωματώνονται στον υποόμιλο της Titan America LLC (σημείωση 14).

37. Αναταξινομήσεις

Ποσό € 16.890 χιλ. που αφορούσε προκαταβολές για την αγορά παγίου εξοπλισμού στο υπό κατασκευή εργοστάσιο του Ομίλου στην Αλβανία, μεταφέρθηκε από τον πλογαριασμό «Πλοιές απαιτήσεις και προπληρωμές» στον πλογαριασμό «Πλοιά μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού» στην κατάσταση ισολογισμού του Ομίλου την 31.12.2007, έτσι ώστε να είναι συγκρίσιμη με την κατάσταση ισολογισμού την 31.12.2008.

Ο πλογαριασμός «άπλη έξοδα εκμετάλλευσης» μειώθηκε με τα ποσά των €2.063 χιλ. και €1.694 χιλ., για τον Όμιλο και την Εταιρία αντίστοιχα, τα οποία μεταφέρθηκαν στον πλογαριασμό «έξοδα χρηματοοικονομικής πειτουργίας» στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 1.1-31.12.2007 έτσι ώστε να είναι συγκρίσιμη με την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης 1.1-31.12.2008. Τα παραπάνω ποσά αφορούσαν χρηματοοικονομικό κόστος συνταξιοδοτικών παροχών.

38. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Την Παρασκευή, 30 Ιανουαρίου 2009, το Περιφερειακό Πρωτοδικείο της Νότιας Φλόριντας των ΗΠΑ εξέδωσε απόφαση, με την οποία ακυρώνει με άμεσην οήλης τις άδειες για εξόρυξη στα λιατομεία της περιοχής Lakebelt στο Miami-Dade. Η απόφαση αυτή αφορά εννέα άδειες που είχε χορηγήσει το Σώμα Μηχανικού του Στρατού των ΗΠΑ σε διάφορες εταιρίες μεταξύ των οποίων και η Tarmac America, Θυγατρική της Titan America LLC.

Το ίδιο δικαστήριο είχε καταστήσει ανενεργές τις ίδιες άδειες τον Ιούλιο του 2007. Οι εμπλεκόμενες εταιρίες είχαν εφεσιβάλει την εν πλάνω απόφασην ενώπιον του Ομοσπονδιακού Εφετείου της Ατλάντα, το οποίο τον Μάιο του 2008 ανέτρεψε την απόφαση αυτή και ανέπειψε την υπόθεση στο Περιφερειακό Πρωτοδικείο με την οδηγία να είναι αντικειμενικότερο στην κρίση του. Ο Τιτάν θεωρεί ότι η νέα απόφαση είναι και πάλι λανθασμένη και σκοπεύει να την εφεσιβάλει. Η Εταιρία είναι καθλή προετοιμασμένη να συνεχίσει την παραγωγή στο Pennsico και να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών της, που είναι άλλωστε εξαιρετικά περιορισμένες πλόγω της αρνητικής συγκυρίας.

Παράλληλα, το Σώμα Μηχανικού του Στρατού των ΗΠΑ επεξεργάζεται ήδη αίτηση της Εταιρίας μας για μακροχρόνια άδεια λιατομικής όρυξης στην περιοχή του Lakebelt. Η σχετική απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής Συμπληρωματικής Έκθεσης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, αναμένεται εντός του 2009.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε.: 6013/06/B/86/90
Χαλκίδος 22α - 111 43 Αθήνα
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 Ιανουαρίου 2008 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2008
(δημοσιευόμενα βάσει του κν.2190, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν επίσης οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΔΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN και του ΟΜΙΛΟΥ. Ο αναγνώστης που επιζητά να αντλήσει ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρίας και του Ομίλου, πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση στις επίσης οικονομικές καταστάσεις που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης καθώς και στην έκθεση επέγκου του ορκωτού επεγκτή λογιστή. Ενδεικτικά μπορεί να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρίας, όπου ανατρέπονται τα εν πόγω στοιχεία.

Αρμόδια Υπηρεσία - Νομαρχία:
Διεύθυνση διαδικτύου:
Σύνθετη Διοικητικού Συμβουλίου:
Υπουργείο Ανάπτυξης, Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιριών & Πίστεως
www.titan-cement.com
Ανδρέας Κανελλόπουλος - Πρόεδρος, Δημήτριος Κροντηράς* - Αντιπρόεδρος, Δημήτριος Παπαθέόπουλος - Διευθύνων Σύμβουλος.
Ευτύχιος Βασιλάκης*, Ευθύμιος Βιδάλης*, Γεώργιος Δαυίδ*, Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος*, Νέφιλος Κανελλόπουλος, Τάκης-Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Παναγιώτης Μαρινόπουλος*, Ηλίας Πανιάρας, Αλεξάνδρα Παπαθεοπούλου-Μπενοπούλου, Μιχαήλ Σιγάλας, Απόστολος Ταμβακάκης*, Βασίλειος Φουρτής*.
***Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη**
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων:
24 Φεβρουαρίου 2009
Ορκωτός επεγκτής λογιστής:
Χρήστος Γκλαβάνης
Επεγκτική εταιρία:
ERNST & YOUNG
Τύπος έκθεσης επέγκου επεγκτών:
Με σύμφωνη γνώμην
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	1.896.579	1.303.924	270.592	262.214
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	6.796	6.996
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	545.088	301.189	-	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	54.515	35.884	1.265.961	519.270
Αποθέματα	284.852	226.253	99.994	85.250
Απαιτήσεις από πελάτες	212.511	232.362	85.999	116.526
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	106.024	58.774	10.683	13.763
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	94.521	167.478	31.263	13
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.194.090	2.325.864	1.771.288	1.004.032
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο (84.546.774 μετοχές των € 4,00)	338.187	169.065	338.187	169.065
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	22.826	22.826	22.826	22.826
Δικαιώματα προαιρέσεως αγοράς μετοχών	10.713	7.016	10.713	7.016
Ίδιες μετοχές	-92.299	-35.945	-92.299	-35.945
Λοιπά στοιχεία Καθαρής Θέσης	1.116.629	1.009.865	516.097	642.597
Σύνολο Καθαρής Θέσης Μετόχων Εταιρίας (α)	1.396.056	1.172.827	795.524	805.559
Δικαιώματα Μειοψηφίας (β)	38.078	22.112	-	-
Σύνολο Καθαρής Θέσης (γ)=(α)+(β)	1.434.134	1.194.939	795.524	805.559
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	945.193	589.833	759.000	3.609
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	282.918	200.839	53.915	59.815
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	263.145	146.405	87.580	49.987
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	268.700	193.848	75.269	85.062
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	1.759.956	1.130.925	975.764	198.473
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ)+(δ)	3.194.090	2.325.864	1.771.288	1.004.032

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2008	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2008	1/1-31/12/2007
Κύκλος εργασιών	1.578.458	1.496.915	548.620	535.859
Κόστος πωλήσεων	-1.046.968	-936.825	-352.691	-322.779
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	531.490	560.090	195.929	213.080
Άπλα έσοδα (έξοδα) εκμετάλλευσης	-6.246	621	789	3.419
Έξοδα διοικητικής πλειουργίας	-119.437	-108.586	-43.529	-41.352
Έξοδα πλειουργίας διάθεσης	-25.755	-24.199	-4.709	-4.553
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	380.052	427.926	148.480	170.594
Αποσβέσεις	-109.478	-94.782	-11.019	-10.684
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	270.574	333.144	137.461	159.910
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	283	74	7.699	2.656
Έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής πλειουργίας	-60.841	-32.872	-31.868	-2.778
Κέρδη προ φόρων	210.016	300.346	113.292	159.788
Μείον: Φόρος εισοδήματος	7	-56.127	-7.328	-41.017
Κέρδη μετά από φόρους	210.023	244.219	105.964	118.771
Τα καθαρά κέρδη αναλογούν σε:				
Μετόχους της Εταιρίας	208.224	239.739	105.964	118.771
Μετόχους της Μειοψηφίας	1.799	4.480	-	-
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	2,5336	2,8452	1,2893	1,4096
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - προσαρμοσμένα (σε €)	2,5254	2,8360	1,2852	1,4050
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)	0,4200	0,7500	0,4200	0,7500

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Σύνολο καθαρής θέσης έναρξης χρήσεως (1/1/2008 και 1/1/2007 αντίστοιχα)	1.194.939	1.100.359	805.559	781.875
Κέρδος χρήσεως μετά από φόρους	208.224	239.739	105.964	118.771
Καθαρά κέρδος χρήσεως που αναλογούν στην μειοψηφία	1.799	4.480	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	3.754	3.694	3.754	3.694
Αγορά ίδιων μετοχών	-56.354	-35.443	-56.354	-35.443
Διανεμηθέντα μερίσματα	-63.399	-63.338	-63.399	-63.338
Μερίσματα πήληρωθέντα στην μειοψηφία	-2.764	-2.488	-	-
Καταβολή επιπλέον τιμήματος για εξαγορά θυγατρικής	-	-4.280	-	-
Επίδραση ισοτιμίων	1.136	-47.949	-	-
Κέρδος/(ζημίες) από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	-179	132	-	-
Υπεραξία από αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων	132.932	-	-	-
Αναλογία μειοψηφίας στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών	24.108	33	-	-
Δικαιώματα μειοψηφίας που προέκυψαν κατά την εξαγορά θυγατρικών εταιριών	2.670	-	-	-
Εξαγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας	-12.732	-	-	-
Σύνολο καθαρής θέσης πήξης χρήσεως (31/12/2008 και 31/12/2007 αντίστοιχα)	1.434.134	1.194.939	795.524	805.559

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2008	1/1-31/12/2007	1/1-31/12/2008	1/1-31/12/2007
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων				
Κέρδος προ φόρων	210.016	300.346	113.292	159.788
Προσαρμογές του κέρδους σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:				
Αποσβέσεις	109.478	94.782	11.019	10.684
Απομειώσεις ενσωμάτων και άυπνων παγίων περιουσιακών στοιχείων	2.799	1.509	-	-
Προβλέψεις	18.292	12.332	1.941	7.168
Συναλλαγματικές διαφορές	7.109	-1.738	3.865	-1.857
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	-283	-74	-7.699	-2.656
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	51.846	34.406	23.721	4.595
Αποτελέσματα (έσοδα/έξοδα, κέρδος/ζημίες) επενδ. δραστ.	-2.383	1.113	6.852	2.779
Κέρδος εκμ/σεων πριν από τις μεταβ. του κεφ. κινήσεως	396.874	442.676	152.991	180.501
Αύξηση αποθεμάτων	-35.024	-29.999	-15.403	-17.115
Μείωση απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς λ/σμρούς	17.128	21.072	27.428	1.314
(Αύξηση)/μείωση λοιπών λειτουργικών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	-9.340	1.844	-165	-371
Αύξηση/(μείωση) τρεχουσών υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	42.055	-15.717	12.851	-2.209
Εισορός διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	411.693	419.876	177.702	162.120
Καταβεβημένοι φόροι	-48.627	-96.232	-35.161	-58.784
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριοτήτες (α)	363.066	323.644	142.541	103.336
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων				
Αγορά ενσώματων και άυπνων παγίων στοιχείων	-209.105	-252.399	-20.598	-18.383
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυπνων παγίων στοιχείων	7.736	4.386	704	661
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδυτικών παγίων	-	-	-	157
Μερίσματα εισπραχθέντα	3.325	74	10.313	2.688
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών	-401.708	-243.231	-745.225	-1.724
Εισπράξεις από την πώληση επενδυτικών τίτλων	2.987	933	-	-
Πληρωμές για την απόκτηση επενδυτικών τίτλων	-1.400	-2.193	-118	-74
Τόκοι εισπραχθέντες	8.859	7.589	538	130
Σύνολο εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-589.306	-484.841	-754.386	-16.545
Σύνολο ταμιακών ροών μετά από τις επενδυτικές δραστηριότητες (α)+(β)	-226.240	-161.197	-611.845	86.791
Ταμιακές Ροές Χρηματοδοτικών Δραστηριοτήτων				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	57	197	57	197
Είσπραξη από την συμμετοχή της μειοψηφίας στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών	24.108	-	-	-
Πληρωμές για αγορά ίδιων μετοχών	-56.712	-35.085	-56.712	-35.085
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων	-	230	-	25
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβημένα	-63.406	-40.224	-22.424	-3.031
Μερίσματα πήληρωθέντα	-66.400	-65.736	-63.401	-63.246
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναθηφθέντα δάνεια	778.326	637.704	1.167.499	95.493
Εξοφλήσεις δανείων	-464.819	-304.500	-381.924	-81.159
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστ/τες (γ)	151.154	192.586	643.095	-86.806
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)	-75.086	31.389	31.250	-15
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης	167.478	138.027	13	28
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	2.129	-1.938	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα πήξης	94.521	167.478	31.263	13

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Με την από 16.12.2008 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε κατά €56.800, με καταβολή μετρητών και έκδοση 14.200 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας €4,00 εκάστη, πλόγω άσκοπης από ανώτερα στελέχη δικαιωμάτων προσίρεσης αγοράς κοινών μετοχών, στο πλαίσιο εφαρμογής προγραμμάτων χορήγησης δικαιωμάτων προσίρεσης αγοράς μετοχών που έχουν εγκριθεί με τις από 8.6.2004 και 4.6.2008 αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.
2. Σε υπολογίσηση των από 10.5.2007 και 20.5.2008 αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, η Εταιρία προέβη κατά την περίοδο 1/1 - 31/12/2008 στην αγορά 2.101.810 ιδίων κοινών μετοχών, συνολικής αξίας €56.246 κιλ. και 5.619 ιδίων προνομιούχων μετοχών, συνολικής αξίας €108 κιλ.. Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή της η Εταιρία στις 31.12.2008 ανέρχεται σε 3.193.616, αξίας κτήσεως €92.299 κιλ., ποσό κατά οποίο μειώθηκαν τα ίδια Κεφάλαια της Εταιρίας και του Ομίλου.
3. Επί των παγίων στοιχείων δεν υφίστανται εμπράγματα βάρους.
4. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου : Ομίλου 6.505 (2007: 6.034), Εταιρίας 1.101 (2007: 1.121)
5. Οι παγιοποίησης χρήσεως 2008, εξαιρουμένων των επενδύσεων για αποκτήσεις νέων εταιριών, ανέρχονται σε : Ομίλος €209,1 εκατ. (2007 €252,4 εκατ.), Εταιρίας €20,6 εκατ. (2007 €18,4 εκατ.).
6. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει στην τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ως μέρισμα ανά μετοχή για την χρήση 2008 το ποσό των €0,42 (2007: €0,75).
7. Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών και προνομιούχων μετοχών, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδίων μετοχών.
8. Ποσά πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρίας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από συναθλητές της με τα συνδεδεμένα κατά την έννοια του Δ.Δ.Π. 24 προς αυτήν μέρη, είναι ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	Όμιλος	Εταιρία
α) Έσοδα	-	142.888
β) Έξοδα	2.044	41.568
γ) Έξοδα επομένων χρήσεων	-	353
δ) Απαιτήσεις	-	24.450
ε) Υποχρεώσεις	536	665.972
στ) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	6.722	6.531
ζ) Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	21	21
η) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	139	139
9. Οι εταιρίες του Ομίλου με τις αντίστοιχες διευθύνσεις τους, τα ποσοστά με τα οποία ο Όμιλος συμμετέχει στο μετοχικό τους κεφάλαιο καθώς και ο μέθοδος ενσωμάτωσης τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2008, παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση 14 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.		
10. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρίας και των εταιριών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση 36 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Δεν υπάρχουν σημαντικές προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, καθώς και για επίδικες ή υπό διαιτοσία διαφορές στον Όμιλο και στην Εταιρία.		
11. Οι λοιπές προβλέψεις (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες) που έχουν σχηματιστεί την 31.12.2008 ανέρχονται για τον Όμιλο σε €26,4 εκατ. (2007 €23,2 εκατ.), και για την Εταιρία σε €2,2 εκατ. (2007 €7,3 εκατ.).		
12. Με βάση το μειωμένο επίπεδο ζήτησης που απορρέει από την σοβιούσα οικονομική κρίση, εκτιμάται ότι η κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα για την περίοδο 2008-2012 δεν θα επηρέασε ουσιωδώς την παραγωγή του Ομίλου.		
13. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2008 έχουν περιήλθει επιπροσθέτα α) με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης οι αποκτηθείσες εταιρίες: Δομική Μπετόν ΑΕ (1η ενοποίηση 15.1.2008), Alba Cemento Italia SHPK (1η ενοποίηση 6.5.2008), Λατομεία Βαχού ΑΕ (1η ενοποίηση 14.5.2008), Λατομεία Θίαθρος ΑΕ (1η ενοποίηση 22.10.2008), Dnjepr Investment I BV, ήδη Holtitan BV (1η ενοποίηση 4.11.2008), Dnjepr Investment II BV (1η ενοποίηση 12.11.2008) και οι ιδρυθείσες εταιρίες Πορφυρίων ΑΕ (30.1.2008), Stari Silo Company DOO (14.5.2008), β) με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης η εταιρία Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S (1η ενοποίηση 17.4.2008).		
14. Στις 6.5.2008 ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 50% της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd με τις θυγατρικές της εταιρίες Alexandria Portland Cement Co. S.A.E, Beni Suef Cement Company S.A.E., Four M Titan Silo Co. LLC (ήδη Titan Beton and Aggregates LLC), Misriene Titan Trade & Distribution, East Cement Trade Ltd, Alexandria Development Co. Ltd. Από την ίδια πημερομνία οι ανωτέρω εταιρίες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης αντί της αναλογικής μεθόδου.		
15. Το ποσό των €132,9 εκατ. που αφορά την υπεραξία από αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων συμμετοχής του Ομίλου κατά τη χρήση 2008 αναφέρεται στο μερίδιο που αναλογεί στην αύξηση του αποθεματικού αναπροσαρμογών, της συμμετοχής του Ομίλου και της μειοψηφίας στην κοινοπρακτική εταιρία Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd. (ήδη Titan Egyptian Investments Limited) και στις θυγατρικές της. Η συγκεκριμένη αύξηση προέκυψε από την εκτίμηση της εύλογης αξίας της ανωτέρω κοινοπρακτικής εταιρίας και των θυγατρικών της, στην οποία ο Όμιλος μετείχε κατά 50%, κατά την πημερομνία της απόκτησης από τον Όμιλο την υπολοίπου 50%.		
16. Στις 20.11.2008 ο Όμιλος υπέγραψε σύμβαση με τις εταιρίες International Finance Corporation (IFC) και European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) προκειμένου να συμμετάσχουν με ποσοστό 20% εκάστη, στη θυγατρική του Ομίλου στην Αλβανία Antea Cement Sh.A, μέσω της οποίας της μετοχικού κεφαλαίου της. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Antea Cement Sh.A πραγματοποιήθηκε στις 30.12.2008 με την καταβολή του ποσού των €24,8 εκατ. από τις ανωτέρω εταιρίες.		
17. Στις 2.12.2008 ο Όμιλος εξαγόρασε από το Σερβικό Δημόσιο, κατόπιν δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού, επί πλέον ποσοστό 22,0675% της θυγατρικής του στην Σερβία KOSJERIC A.D, έναντι τιμήματος €12,7 εκατ.		
18. Στις 16.7.2008 η θυγατρική του Ομίλου Λατομεία Κορινθίας Α.Ε. μετονομάστηκε σε Transbeton-Δομική Α.Ε. Στις 30.10.2008 υπογράφτηκε σύμβαση μεταξύ της εταιρίας Transbeton ΑΕ και των εταιριών του Ομίλου, Δομική Μπετόν ΑΕΒΕ, Ιντερμπετόν Δομική Υλικά και Τιάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε, προκειμένου η Transbeton ΑΕ να συμμετάσχει με ποσοστό 50,1% στο μετοχικό κεφαλαίο της Transbeton-Δομική Α.Ε. μέσω της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου. Στις 14.11.2008 εγκρίθηκε από την Νομαρχία η μερική απόσχιση του κλάδου σκυροδέματος από την Δομική Μπετόν ΑΕΒΕ, ο οποίος στη συνέχεια εισφέρθηκε για την κάλυψη της αναλογίας του Ομίλου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Transbeton-Δομική Α.Ε.. Από την πημερομνία αυτή η εταιρία Transbeton-Δομική Α.Ε. χαρακτηρίζεται πλέον ως συνδεδεμένη και ενσωματώνεται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της καθαρής θέσης (σημείωση 15 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων).		
19. Η υπεραξία που προέκυψε από τις εξαγορές που πραγματοποιήσε ο Όμιλος στη χρήση 2008, υπολογίστηκε στο ποσό των €183,1 εκατ. Η οριστικοποίηση της υπεραξίας θα ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από τη πημερομνία εξαγοράς.		
20. Ορισμένα κανονύλια της προηγούμενης χρήσης αναταξινομήθηκαν για λόγους παρουσίασης (σημείωση 37 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων).		
21. Το περιφερειακό πρωτοδικείο της Νότιας Φλόριντα των ΗΠΑ εξέδωσε στις 30.1.2009 απόφαση, με την οποία ακυρώνει όλες τις άδειες για εξόρυξη στα λατομεία της περιοχής Lakebelt στο Miami-Dade, με άμεση ισχύ. Η Tarmac America, θυγατρική της Titan America LLC, θα ασκήσει έφεση κατά της ανωτέρω απόφασης. Η TITAN America LLC είναι καλά προετοιμασμένη να συνεχίσει την παραγωγή στο Pensacola και να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών της, που είναι άλλωστε εξαιρετικά περιορισμένες λόγω της αρνητικής συγκυρίας. Παράλληλα, το Σώμα Μηχανικού του Στρατού των ΗΠΑ επεξεργάζεται ήδη αίτηση της Titan America LLC για μακροχρόνια άδεια λατομικής εξόρυξης στην περιοχή του Lakebelt.		

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2009

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

ΑΝΔΡΕΑΣ Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. AB500997

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. Ξ163588

Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. AE096808
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. A/21943

Ο Προϊστάμενος του Λογιστηρίου
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Χ. ΜΑΥΡΟΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. N237613
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. A/14180

Ο Διευθυντής Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Σ. ΝΤΑΝΑΣ
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. A/15068

ΕΚΘΕΣΗ

Άρθρου 2, παρ. 4 του Ν. 3016/2002

Περί των συναλλαγών της Εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν, κατά την έννοια του
αρθ. 42ε, παρ.5 του Κ.Ν. 2190/1920, επιχειρήσεις κατά χρήση του 2008.

Κατά τη χρήση 2008 οι συναλλαγές της Εταιρίας με τις ανωτέρω επιχειρήσεις είχαν όπως παρακάτω αναθυτικά αναφέρεται:

I. ΕΙΣΡΟΕΣ	1/1 - 31/12/2008	
A. Πωλήσεις		
1. Πωλήσεις τοιμέντου		
INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	αξία σε ευρώ	53.610.873,95
FINTAN SRL		13.294.931,00
ANTEA CEMENT SHA		17.734.312,86
TITAN CEMENT U.K. LTD		7.215.905,97
ESSEX CEMENT CO LLC		11.277.413,39
INTEPTITAN ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε.		6.839.100,00
TITAN ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.		1.098.836,28
ZLATNA PANEKA CEMENT A.D.		1.550.671,30
ALBACEM S.A.		216.634,75
TCK MONTENEGRO DOO		1.093.952,00
OIKOMPETON A.E.		1.126.554,28
CEMENTARNICA USJE AD		632.952,24
ΔΟΜΙΚΗ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε.		1.974.559,21
CEMENTARA KOSJERIC A.D.		62.700,00
		<u>117.729.397,23</u>
2. Πωλήσεις αδρανών υλικών		
INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	αξία σε ευρώ	5.115.478,01
		<u>5.115.478,01</u>
3. Πωλήσεις στερεών καυσίμων		
CEMENTARNICA USJE AD	αξία σε ευρώ	15.500.309,05
		<u>15.500.309,05</u>
4. Πωλήσεις πάγιου εξοπλισμού		
CEMENTARNICA USJE AD	αξία σε ευρώ	358.739,46
ALBACEM S.A.		54.000,00
INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.		13.952,48
ΔΟΜΙΚΗ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε.		732,00
		<u>427.423,94</u>
5. Πωλήσεις ειδών πορσελάνης		
ΙΩΝΙΑ ΑΒΕΕ	αξία σε ευρώ	1.399.801,03
INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.		9.998,38
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΟΥΡΝΩΝ Α.Ε.		347,75
		<u>1.410.147,16</u>
6. Πωλήσεις υλικών - ανταλλακτικών		
ZLATNA PANEKA CEMENT A.D.	αξία σε ευρώ	26.566,58
INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.		2.826,24
		<u>29.392,82</u>
ΣΥΝΟΛΟ Α.		
		<u>140.212.148,21</u>
B. Υπηρεσίες		
1. Παροχή μηχανογραφικών υπηρεσιών		
INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	αξία σε ευρώ	194.425,00
NAYTAN A.E.		20.896,00
TITAN ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.		5.025,00
TITAN ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ Α.Ε.		485,00
ALBACEM S.A.		1.000,00
ΛΕΕΣΕΜ Α.Ε.		423,00
INTEPTITAN ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Ε.		355,00
ΛΑΚΜΟΣ Α.Ε.		423,00
ΛΑΤΕΕΜ Α.Ε.		423,00
OIKOMPETON A.B.E.E.		423,00
ΑΦΟΙ ΠΟΛΥΚΑΝΔΡΙΩΤΗ Α.Β.Ε.Ε.		100,00
		<u>223.978,00</u>
2. Λοιπά έσοδα από υπηρεσίες		
BENI SUEF CEMENT CO.	αξία σε ευρώ	645.649,70
TITAN AMERICA LLC		205.306,94
TITAN CEMENT U.K. LTD		13.948,20
NAYTAN A.E.		41.274,09

INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.		7.792,14
ΑΧΑΙΚΗ Ν.Ε.		7.937,39
ΑΙΟΛΙΚΗ Ν.Ε.		879,48
TITAN ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.		36.284,09
CEMENTARNICA USJE AD		3.202,00
ZLATNA PANEZA CEMENT A.D.		11.299,49
CEMENTARA KOSJERIC A.D.		2.387,50
ALBACEM S.A.		230,00
ANTEA CEMENT SHA		1.376.901,92
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΟΥΡΝΩΝ Α.Ε.		4.616,83
		2.357.709,77

ΣΥΝΟΛΟ Β.

2.581.687,77

Γ. Ενοίκια από μισθώσεις

INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	αξία σε ευρώ	47.511,13
ΙΩΝΙΑ ΑΒΕΕ		46.304,28
		93.815,41

ΣΥΝΟΛΟ Γ.
Γενικό σύνολο εισροών

142.887.651,39

II. ΕΚΡΟΕΣ
A. Αγορές
1. Αγορά αδρανών υλικών

INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	αξία σε ευρώ	5.120.426,22
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΘΙΣΒΗΣ Α.Ε.		637,53
		5.121.063,75

2. Αγορά έτοιμου σκυροδέματος

INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	αξία σε ευρώ	502.245,23
		502.245,23

ΣΥΝΟΛΟ Α.

5.623.308,98

B. Υπηρεσίες
1. Υπηρεσίες ναύλων και μεταφορικών

ΑΧΑΙΚΗ Ν.Ε.	αξία σε ευρώ	7.131.611,67
ΑΙΟΛΙΚΗ Ν.Ε.		2.507.100,00
		9.638.711,67

2. Υπηρεσίες παραγωγής ειδών πορσελάνης

ΙΩΝΙΑ ΑΒΕΕ	αξία σε ευρώ	7.170.651,39
		7.170.651,39

3. Λοιπές υπηρεσίες

NAYTITAN Α.Ε.	αξία σε ευρώ	749.123,92
TITAN GLOBAL FINANCE PLC		16.284.812,74
ALVACIM LTD		1.684,67
INTERMETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.		48.585,50
TITAN AMERICA LLC		2.864,99
ANTEA CEMENT SHA		4.852,00
		17.091.923,82

ΣΥΝΟΛΟ Β.
Γενικό σύνολο εκροών

39.524.595,86

Γ. Υπηρεσίες - Έξοδα επόμενων χρήσεων

TITAN GLOBAL FINANCE PLC	αξία σε ευρώ	352.777,78
		352.777,78
		39.877.373,64

III. ΥΠΟΛΟΙΠΑ

Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την 31.12.2008 έχουν ως εξής:

	31/12/2008
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ
INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.	4.874.131,77
FINTAN SRL	6.947.460,00
TITAN CEMENT U.K. LTD	1.189.962,20
TITAN ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.	471.000,00
CEMENTARNICA USJE AD	5.302.160,83
ANTEA CEMENT SHA	4.047.000,39
BENI SUF CEMENT CO.	176.999,97
OIKOMΠΕΤΟΝ Α.Β.Ε.Ε.	4.781,04
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΟΥΡΝΩΝ Α.Ε.	527.738,89
ZLATNA PANEKA CEM. A.D.	42.967,50
TITAN AMERICA LLC	163.098,10
TCK MONTENEGRO DOO	288.144,00
ΔΟΜΙΚΗ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε.	91.183,72
IAPETOS LTD	11.125,00
SALENTIJN PROPERTIES 1 B.V.	312.347,00
TITAN GLOBAL FINANCE PLC	639.152.831,50
ALVACIM LTD	19.001.684,67
ΑΙΟΛΙΚΗ Ν.Ε.	1.404.876,00
ΑΧΑΪΚΗ Ν.Ε.	4.517.610,18
NAYTITAN Α.Ε.	375.466,69
ΠΟΛΙΚΟΣ Ν.Ε.	871.105,50
ΙΩΝΙΑ ΑΒΕΕ	111.642,45
ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΘΙΣΒΗΣ Α.Ε.	758,67
	24.450.100,41
	665.435.975,66

Σημείωση: Όλες οι συναλλαγές που αφορούν σε πωλήσεις, αγορές και παροχή υπηρεσιών έγιναν στις αγοραίες αξίες του χρόνου πραγματοποίησαν τους.

Αθήνα,
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ TITAN

Πληροφορίες Αρθρου 10 Ν. 3401/2005

Οι παρακάτω Ανακοινώσεις/Γνωστοποιήσεις έχουν σταθεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Χ.Α. όπως επίσης και στην ιστοσελίδα της Εταιρίας μας titan-cement.com

- 7/1/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
11/1/2008 Εισαγωγή Νέων Μετοχών στο Χ.Α.
17/1/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
17/1/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
17/1/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
17/1/2008 Εξαγορά στην Τουρκία
30/1/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
30/1/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
30/1/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
4/2/2008 Οικονομικό Ημερολόγιο 2008
4/2/2008 Οργανωτικές Αλλαγές
8/2/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
15/2/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
15/2/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
19/2/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
26/2/2008 Αποτελέσματα Έτους 2007
26/2/2008 Αποτελέσματα Έτους 2007 Ομίλου
26/2/2008 Ανακοίνωση περί σχολιασμού οικονομικών καταστάσεων
28/2/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
29/2/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
29/2/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
4/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
4/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
12/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
12/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
13/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
13/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
13/3/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
14/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
14/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
14/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
14/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
17/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
17/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
19/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
19/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
20/3/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
20/3/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
26/3/2008 Συμφωνία TITAN-YALCO
27/3/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
7/4/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
10/4/2008 Διόρθωση Οικονομικού Ημερολογίου
16/4/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
17/4/2008 Πρόσκληση Τακτικής Συνέλευσης των Μετόχων
18/4/2008 Οπλοκλήρωση εξαγοράς στην Τουρκία
24/4/2008 Ανακοίνωση - Σχέδιο Καταστατικού
24/4/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
6/5/2008 Ανακοίνωση περί σχολιασμού οικονομικών καταστάσεων- Επέκταση δραστηριοτήτων στην Αίγυπτο
6/5/2008 Αποτελέσματα Α' τριμήνου 2008 - Αποτελέσματα Α' τριμήνου 2008 Ομίλου
8/5/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
12/5/2008 Λήξη χρονικού διαστήματος αγοράς Ιδίων Μετοχών
12/5/2008 Απόφασης του Εφετείου των ΗΠΑ για το LAKEBELT
16/5/2008 Γνωστοποίηση δικαιωμάτος άσκησης σημαντικού ποσοστού δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με το Ν.3556/2007
20/5/2008 Ανακοίνωση Πληρωμής Μερίσματος χρήσης 2007
21/5/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
21/5/2008 Αποφάσεις Τακτικής Συνέλευσης της 20ης Μαΐου 2008
5/6/2008 Γνωστοποίηση σημαντικής μεταβολής ποσοστού δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με το Ν. 3556/2007
5/6/2008 Αποφάσεις της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης της 4ης Ιουνίου 2008
13/6/2008 Ανακοίνωση για Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με μεταβολή της ονομαστικής αξίας της μετοχής
17/6/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
20/6/2008 Νέος Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου
26/6/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
26/6/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
27/6/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
30/6/2008 Ανακοίνωση άρθρου 9 παρ. 5 του Ν. 3556/2007
8/7/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
10/7/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
10/7/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
16/7/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
16/7/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
17/7/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
23/7/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
31/7/2008 Αποτελέσματα Α' εξαμήνου 2008
31/7/2008 Αποτελέσματα Α' εξαμήνου 2008 Ομίλου
31/7/2008 Ανακοίνωση περί σχολιασμού οικονομικών καταστάσεων
1/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
4/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
5/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
6/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
7/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
8/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
11/8/2008 Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007
11/8/2008 Γνωστοποίηση συναθλητικών
11/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών
13/8/2008 Αγορά Ιδίων μετοχών

19/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
20/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
21/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
22/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
25/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
26/8/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
26/8/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
26/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
27/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
28/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
29/8/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
1/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
2/9/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
2/9/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
2/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
3/9/2008	Μη επίευξη συμφωνίας TITAN-YALCO
3/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
4/9/2008	Γνωστοποίηση σημαντικής μεταβολής στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το N.3556/2007
4/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
5/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
8/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
9/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
10/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
11/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
12/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
15/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
16/9/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
16/9/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
16/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
17/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
18/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
19/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
22/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
23/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
24/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
25/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
26/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
29/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
30/9/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
1/10/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
2/10/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
3/10/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
3/10/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
3/10/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
6/10/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
7/10/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
7/10/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
7/10/2008	Αγορά Ιδίων μετοχών
15/10/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
15/10/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
23/10/2008	Αποτελέσματα εννεαμήνου 2008
23/10/2008	Αποτελέσματα εννεαμήνου 2008 Ομίλου
23/10/2008	Ανακοίνωση περί σχολιασμού οικονομικών καταστάσεων
31/10/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
31/10/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
31/10/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
31/10/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
4/11/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
4/11/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
11/11/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
11/11/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
13/11/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
13/11/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
18/11/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
18/11/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
20/11/2008	Σύναψη συμφωνίας με IFC και EBRD στην Αθβανία
26/11/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
26/11/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
2/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
2/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
5/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
5/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
8/12/2008	Δικαιώματα προσάρεσης αγοράς Μετοχών
9/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
9/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
10/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
10/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
12/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
12/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
19/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
19/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
24/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
24/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών
29/12/2008	Έντυπο παροχής πληροφοριών N.3401/2008 (άρθρο 4 παρ. 2 στ)
30/12/2008	Ανακοίνωση ρυθμιζόμενης πληροφορίας N. 3556/2007
30/12/2008	Γνωστοποίηση συναλλαγών

Στην ιστοσελίδα της Εταιρίας [mas titan-cement.com](http://titan-cement.com) βρίσκονται αναρτημένες οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τα πιστοποιητικά επέγχου του ορκωτού επελγκτή πλογιστή και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

A.E. ΤΣΕΙΜΕΝΤΩΝ TITAN
Χαλκίδος 22Α, 111 43 Αθήνα
Τηλ.: 210 2591 111, e-mail: main@titan.gr
www.titan-cement.com